

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavlja: K 24— celo leto naprej 12— pol leta 6— četrt leta 2— na mesec

v upravnih prejemih: K 22— celo leto naprej 11— pol leta 5—50 četrt leta 2—50 na mesec

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaševa ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izboja vseh dan svojo izkaznico in pravnomočno

inzerat veljajo: petdnevna petkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zaloga vrsta 2/4. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih inzeracijah po dogovoru.

Uporabljati naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inzerati in t. d.

to je administrativne stvari.

Posredna številka velja 10 vin.

Na plačilo naročila brez istodobne vplačila naročnika se ne obeta.

„Uredna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti

za Avstro-Ogrsko: K 25— celo leto skupaj naprej 13— pol leta 6—50 četrt leta 2—30 na mesec

za Nemčijo: K 30— celo leto naprej 15— za Ameriko in vse druge dežele: K 35— celo leto naprej

Vprašanjem glede inzeratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravičeno (spodaj, dverice levo), Knaševa ulica št. 5, telefon št. 34.

Vojska na Kranjskem.

Maffia klerikalnih politikantov in koristolovcev na Kranjskem čuti dobro, da si je s svojimi neodpustnimi grehi proti koristim cele dežele izpodkopal tla. Zamogla je nepodušeno ljudstvo varati, dokler to ni imelo vidnih dokazov, da klerikalci v deželi slabo gospodarijo in počenjala je to toliko bolj, ker je vedno postavljala vero v ospredje in slepila ljudstvo, da gre za njegove verske svetinje.

Prvi vidni dokazi slabega deželnega gospodarstva pa so bili ogromni dolgov, ki so jih napravili klerikalci. Tedaj je ljudstvo začelo primerjati to, kar so klerikalci res storili, s tem, kar so denarja porabili in začelo je spoznavati, da ne more biti vse v redu. Porabilo se je ogromno denarja, storilo pa tako malo, da je morala ta razlika pri ljudstvu omajati zaupanje v klerikalno stranko.

Končno je počila bomba. Dežela Kranjska je prišla na kant, blagajne so bile prazne in klerikalcem ni preostalo nič drugega, kakor da so zvišali doklade ter naložili ljudstvu tako hudo breme, da pod njim kar omahuje. Opravičevali so se, da bodo to plačevali tuzci, velike tovarne in železnice, a izkazalo se je kmalu, da to ni res, marveč da bo moral krvaveti srednji stan, obrtniki, uradniki in kmetovalec.

Zvišanje deželnih dokladov je velika nesreča za vso deželo, ker je z njimi udarjeno prebivalstvo in vseh svojih življenjskih potrebah. Povsod na svetu je tako, da skušajo države in dežele najprej dobiti nove vire dohodkov, če ne morejo s svojimi sredstvi izhajati, zadnje sredstvo na svetu pa je, podražiti življenjske potrebe. Tako pa so storili naši klerikalci. Vrgli so se kakor volkovi na davkoplačevalce in jim podražili kruh in meso, vino in premog, obleko in stanovanje, napravili gostilničarjem in vinogradnikom ogromno škodo ter otežili vsem življenje in zaslužek.

Kako je ljudstvo to občutilo, se je že enkrat pokazalo, namreč pri notranjski državnozborni volitvi. Ljud-

stvu je to strašno skozinskoz neopravičeno zvišanje dokladov odprlo oči. Saj mora biti pravi tepec, kdor ne uvidi, da bi dežela prav lahko izhajala, tudi če bi bila zvišala doklade samo za nekaj procentov. Zvišanje dokladov je pa grozno in je nepotrebno. Prav dobri gospodarji bi bili lahko celo s starimi dokladi izhajali, samo če bi bili štedili. Toda klerikalci so hoteli imeti denar, veliko denarja, ne samo da bi kaj koristnega z njim napravili, ampak da bi lahko še naprej tako razsipali denar kakor dolej, da bi lahko svojim agitatorjem polnili korita, podpirali svoja društva, plačevali izgube svojih zadrug in pokrivali pri njih storjene goljufije, da bi lahko subvencionirali svojo stranko v vseh njenih potrebah in prizadevanjih ter zaslužili pri preplačanih napravah.

Zvišanje deželnih dokladov je zaneslo ogenj v deželi in klerikalci se tresejo strahu. Po notranjski volitvi je neki klerikalni poslanec jokaje zidil: »Vse nas bodo napodili, vse nas bodo napodili« in je s tem najbolje pokazal, kako se klerikalci ljudstva boje.

Klerikalci bi se radi branili. V svoji obupnosti so segli po posebnem sredstvu. »Revidirali« so mestno gospodarstvo v Postojni in v Ljubljani. A kaj je bil uspeh. Blamaža za klerikalce. Ves svet se jim zdaj smeje. Se tiste malenkostne pomoči in pomankljivosti, ki se zgodijo pri vsakem gospodarstvu, kaj še pri velikem občinskem gospodarstvu, so tako malo pomembne, da so si klerikalci pri svojih revizijskih poročilih morali posluževati laži in zvijače, da bi jih nekoliko napihali. Toda skupili so jo v Postojni in v Ljubljani in sedaj so pred vsem svetom do kosti blamirani.

S sumničjem mestnega gospodarstva v Ljubljani in v Postojni so si hoteli klerikalci pomagati iz politične stiske, v katero so zašli vsled svojega brezvestnega gospodarstva z deželnim denarjem. Z zvijačo in lažjo kakor vedno, so mislili od svojega početja odvrti pozornost, pa so se blamirali, kakor so dolgi in široki!

Veliko vojsko so začeli klerikalci s svojim napadom na Ljubljano in na Postojno, pa so bili odbiti in pora-

ženi in so zdaj tam, kjer se bili prej, da jih namreč kliče vsa dežela na odgovor zaradi slabega gospodarstva z deželnim denarjem, da hoče in zahteva vsa dežela revizijo deželnega gospodarstva. Ta revizija pride prej ali slej, če ne potem komisarijata — kajti posebno dolgo časa vlada tudi ne more gledati, kar klerikalci počenja — pa tedaj, ko bodo davkoplačevalci vrgli klerikalno večino iz dež zbora.

Skandalozno ljub. mesno gospodarstvo.

Odgovarja župan dr. I. T.

IV.

Mestna posojila.

O mestnih posojilih pove revizijsko poročilo tisto, kar že dolgo časa ni nobena tajnost ljubljanskemu prebivalstvu. Dovoljena posojila so se deloma porabila za druge občinske namene, katerim niso bila namenjena, o katerih pa niti revizijska komisija ne trdi, da jih ni bilo treba vplačati. Vse se suče torej okoli formalnosti, da deželni zbor naknadno dovoli, oziroma potrdi uporabo izposojenih zneskov. V tem oziru je sedanjí občinski zastopnik vse, kar je bilo mogoče. Dotični njegovi sklepi so bili javno razglašeni in se proti njim nikdo pritožil ni. Vse leži sedaj pri deželnem odboru, ki pa v stvari ničesar storiti neče.

Koliko je bila tozadevna vredna akcija zastopnikov S. L. S. v mestnem svetu, to je tistih »naših« zastopnikov, na katere se poročilo revizijske komisije skicuje, je videti iz sledečega:

Res so ti gospodje, posebno potem, ko so izvedeli, da namerava župan mestnemu svetu odkriti vse, pričeli bobnati in »Slovenec« je namigaval, da so se na magistratu gojile krute malverzacije. Ko je podal svoje poročilo magistratu, iz katerega se je takoj videlo, da o goljufijah ni ne duha, ne sluha in da gre pravzaprav le za formalnosti, izdali so ti zastopniki, mesto da bi bili pri dotični seji lojalno sodelovali, to-le bombastično izjavo:

»K točkama 1. in 2. poročila finančnega odseka o županovem poročilu o posojilih mestne občine ljubljanske in njih uporabi in o županovem poročilu o dolgovih mestne občine v razne občinske zaklade, podajamo sledečo izjavo:

Ker je že prejšnji občinski svet ljubljanski, ki je bil sestavljen samo iz članov današnje večine, imel za opozoritev in svarilo, ki so prihajale iz naše strani o strmi poti, na kateri se je nahajalo že skozi dolgo vrsto let mestno občinsko gospodarstvo, samo gluha ušesa, za resne gospodarske razprave posameznih, dobro informiranih članov naše stranke pa samo sramotilen posmeh in preziranje, kar je ljubljanske davkoplačevalce spravilo na čisto napačno mnenje o gospodarstvu narodno - napredne stranke na magistratu in o pravem finančnem stanju mestne občinske uprave, in ker gre isto pot prejšnjega celotnega občinskega sveta tudi sedanja večina in je s tem stranka večine pokazala, da ji do zadnjega časa ni bilo za naše sodelovanje, zato izjavljamo v imenu kluba S. L. S., da iz navedenih razlogov odklanjamo v tej zadevi sodelovanje z vašo stranko.

Kakor smo doslej pokazali, da nam je resno na tem, da se pokaže pravo stanje mestne uprave in da imamo jasno odprte oči, s katerimi vidimo, kam naj bi mestna uprava šla in kam bi prišla pod vašim vodstvom, boste razumeli, ako moramo iti svojo pot, po kateri edino bo prišla rešitev za Ljubljano.

Zato v znamenju protesta zoper vaše gospodarstvo in v znamenje, da odklanjamo vsako drugo odgovornost za položaj, v katerega je stranka, ki ima večino v tej zbornici, zavlela nesrečno mestno občino ljubljansko, zapuščamo to zbornico, dokler sta v razpravi zgoraj omenjena predmeta.

Tako delovanje je gotovo najpripravnejše in videti je, da hoče tudi deželni odbor ravnati se po maksimi, katere je izrečena v gorenji izjavi. Vsaj poročevalec deželnega odbora posluša se nasproti mestni občini nekatere pasivne rezistence, ker si drugače ne moremo tolmačiti, da deželni odbor še do danes ni rešil

pritožb, katere so se vložile proti proračunu za leto 1913 in ne onih, ki so se vložile proti proračunu za leto 1914. Stojimo pred vratmi meseca julija, proračun za leto 1914, pa še danes ni rešen od strani deželnega odbora, ki s tem sam bagatelizuje svoje odločbe.

V.

Zakup državne užitnine in pobiranje mestnih davščin in pristojbin na mitnicah.

Tukaj nas revizijsko poročilo v resnicenkoliko razburja. Da je to poročilo spisal portir deželnega odbora, bi ostali hladni in mirni! Nevednost, s katero se odlikuje poročilo na tem mestu, presega skoraj tisto hudobijo, s katero se hočejo gotove reči prekovati v fiktivne, torej v izmišljene!

Og. revizorji trdijo predvsem, da so številke o dohodkih mestne užitnine v letnih računih mestnega zaklada fiktivne in da so fiktivni tudi naslovi, pod katerimi se izkazujejo. Tukaj se odlikujejo revizorji po nevednosti in hudobiji, ker hočejo nekaj, kar se jim je na vse strani pojasnilo, kar se je pojasnilo tudi v mestnih sejah in kar je znano tudi vsakemu vrbcu na deželnem dvorcu, predstaviti javnosti kot nekaj fiktivnega, to se pravi, kot nekaj goljufivega. Tukaj se deželni revizorji postavljajo v službo lažljivih vesti »Slovenčevih« in prav nič jih ni sram, da pišejo reči, o katerih sami vedo, da niso resnične!

Kaj je torej na celi ti fiktivnosti, katero razobešajo revizorji po linah deželnega dvorca?

Ko je mesto dobilo v zakup cesarsko užitnino, menilo se je, da ni dobro, če bi se v mestnih računskih zaključkih, oziroma v mestnih računih, odkrito povedalo, koliko dohodka ima mesto vsako leto iz svojega zakupa. Vzrok leži na dlani: Kakor hitro bi se bili izkazovali vsakoletni visoki dohodki, potem je čisto gotovo, da bi bili nastopili različni konkurenti, ki bi bili erarji ponudili višjo zakupnino. Erar, če bi ponudil že ne bil sprejel, bi bil pa brez dvojbe porabil to priliko in bi bil mestni občini zakupnino zvišal. To je jasno! Takrat so prišli pri mestu na ta izhod, da so dohodke mestne užitnine

LISTEK.

Moje življenje.

XIV.

Ko sem pisal prvo poglavje teh spominov, nisem nameraval nič višjega, kakor prijetno zabavati sam sebe in še koga drugega poleg. Hotel sem ogrniti svoji zgodnji mladosti haljo Plerrotova. Ali kaj sem začutil, da bi tako ravnanje ne bilo spodobno. Zazdelo se mi je, da imam živega otroka pred seboj, da ga božam po kuštravih lasih, mu gledam v velike, svetle oči in govorim po domače z njim. Prvo in poglavito, kar otrok zahteva od tebe in kar mu moraš dati, pa je spoštovanje. Kadar se ti zdi otroško početje nes pametno in brezkorisno, tedaj premisli, da se zdi otroku tvoje početje še mnogo nes pametnejše in brezkorisnejše. In otrok se moti malokdaj, večkrat se motiš ti, stari, ki si že pohujšan in nagnit.

Kakor sem spoznal, da mora o svoji mladosti spoštljivo govoriti, kdor se noče zaničevati sam, je bilo delo težko, se mi je beseda uprla. Spoštovanje ne prenese nobene laži, ne zavijanja, še pretiravanja ne. Najhujše je, da tudi ne prenese prikrivanja. Bilo pa bi treba nadčloveške

moči, nadčloveškega samospoznanja, bilo bi treba neusmiljenosti do sebe, da bi človek do celega razgalil svojo dušo pred svetom, da bi jo pokazal v nežni rasti, razkril najtanjše korenine svojega bitja, otipal brez sramu in brez strahu vse zgodnje kalne poznejših zmot in grehov. Toli-ke moči jaz nimam, niso je imeli možje, ki jim do kolen ne sežem.

Jean Jacques Rousseau je imel pošteno namero, da bi pokazal ljudem svojo mladost takšno, kakoršno je videl sam. V tej svoji nameri pa je ravnal kakor nepremišljen oče, ki v nagli jezi zgrabi otroka za lase in ga trešči ob tla, nato pa ga pobere, ga objame in poljubi ter se cmeri z njim. Naprtil je svoji ubogi mladosti toliko različnih grehov, kolikor si jih je le mogel izmisliti, nazadnje pa je vse te grehe z globoko učenostjo razložil in opravičil. Ob njegovih samoizpovedih obide človeka tisti občutek, ki je za pisatelja najstrašnejša obsodba: ne verjame mu.

Zadnjič sem bral v rokopisu obširne samoizpovedi Janeza Trdine. Tega moža povzdiguje visoko nad nas vse velika in lepa čednost, ki je nihče ni imel in nima v toliki meri, kakor on, tista čednost, ki je pravo merilo za človeka in umetnika; ime ji je odkritosrčnost. Brezobzirno pravičen je bil do sebe, usmiljeno pravičen do drugih ljudi. Noben pisatelj še ni bil tako poklican in sposoben, da sam razkaže svoje življenje. Ali kazi

ga, da nikoli ne more zatajiti starokopitnega šolmaštra, ki hodi po svetu in ponuja lepe nauke, kakor Ribničan rešeta. V svojem življenjepisu daje zelo pametne in zelo stroge nauke svoji lastni mladosti, časih ji celo s palico požuha. Zato se mi zdi, da podoba te mladosti ni čisto resnična, da jo je bil popačil šolmašter.

Ce se je takim možem roka tresla, ko so risali svoj obraz, kako bi se ne tresla meni? Ko sem pregledal ta poglavje, sem se začudil nemalo: Kdo je to? Kaj sem zares jaz? Ali ni le moj ubogi Jure, ki je hodil po drva v Blatni Dol? Ali ni moj neboljenec Marko, ki je nesel težki križ pred procesijo? Ali ni moj sirotni idealist Peter Novljan iz hiše smrti. Ce se so rodili iz mene vsi ti nesrečni, zmiron, zamišljeni, prezgodaj dorasli otroci — kaj ni tedaj njih lice moje lastno in pravo lice? Čemu še življenjepisu?

Odgovor na taka vprašanja je lahek, vesel pa ni: Novelist ne more pisati o svojem življenju. Če je kaj prida, je vsaka novela kos njega samega, kaplja njegove krvi, poteza na njegovi podobi. Objeektivne umetnosti ni in je ne more biti, dokler je umetnost delo in diha človeka. Kdor je umetnik, kiese v kamen od začel-ka do konca sam svoj obraz. In verno misli, da je bil izklesal podobo Venerje ali Mojzesa. Pa mu ukaži: »Izklesaj, umetnik, se svoje lice!« Roka se mu bo tresla, podoba ne bo

resnična. Ali bo presvetla, ali bo pretemna, resnična ne bo in nikoli ne more biti. Zato ne, ker je človeka strah pred samim seboj. In ta strah je poglaviti izvirnik vsake umetnosti. Umetnik je tisti otrok, ki poje v gozdu, da bi ne skoprnel od strahu. Ne išče se — ušel bi si rad.

Tudi ko bi človek imel tisto moč in tisti pogum, da bi sam posegel v globočino svojega bitja — do dna bi ne segel, ker dna ni. Prepada se odpira do prepada, brez kraja. Vsaka misel je blisk iz večnosti, je hči in mati legionov. Če si jo za silo vkoval v besedo, še legione vkuj! Drugače podoba ne bo popolna in resnična bo laž.

S poštenimi očmi gledaš na svoje življenje, rad bi ga pregledal in prevozil do zadnje stacije. Strahoma spoznaš, da ni nikjer te zadnje stacije, da se voziš v večnem kolobarju. Izpovej se še tako vestno in verno, zmirom ti bo v srcu kljuval grenki občutek, da si bil nekaj sila važnega pozabil povedati; ne le nekaj važnega, temveč celo najvažnejše, tisto poglavito stvar, zaradi katere edine si se bil napotil k spovedniku. Ah, in kadar se izpoveš še tega greha, občutiš iznova, da tudi ta ni bil tisti veliki greh; kakor gora vzraste drug za njim.

Napiši po vesti in veri, kako si živel, kaj si videl, kaj si mislil in govoril en sam dan. Ce hočeš biti tako odkritosrčen, da bi ne povsili oči

pred samim Bogom, boš pisal do groba zgodovino tistega enega dne. In razodel boš tolike strahote, da bodo ljudje najprej tebe kamenjali, nato pa drug drugega. In če bo kateri ostal, bo od prevelike radosti skoprnel ob nezasišanih lepotah, ki si mu jih bil razodel.

Take in še hujše misli so mi zagrenile to delo, dokler mi nazadnje niso izpulile peresa. Le nekaj mi je še na srcu. Nekdo je rekel, da si pišem nekrolog, nekdo drugi pa mi je kar očital, da si pojem slavo še ob živem telesu. Na nekrolog zazdaj še ne mislim in tudi mislim ne bom vse do tistega dne, ko se mi bodo zagabile ženske in se mi bo ustavilo vino; slavo pa sem že od nekdaj rajši drugim pel nego sebi. Zdi se mi, da bi bilo koristno, če bi vsak človek očitno povedal o svojem pravem življenju vse, kar more. Nikakor ne zato, da bi se razkazoval po vlačugarsko, tudi zato ne, da bi pisal povesti, ljudem v pouk in zabavo, temveč edino, da se razgleda sam po prostranih poljanah svoje duše, da sega mukoma in trepetoma iz prepada v prepada svojega bitja, da išče dna.

To pa je tudi vzrok, da bom kljub vsem pomislekom in dvomom, ki sem jih razložil, kdaj pozneje še nadalje pisal te mladostne spomine. Morda kmalu, morda čez dvajset let, če mi jih Bog da še toliko dočakati.

razdeliti na različne naslove, pa so pri tem vendar cel dohodek do zadnjega vinarja v račun postavili. Dejaviralo se torej ni nič!

S tem se je vsaj na videz dogajalo, da zasebniki, ki so se hoteli udeležiti dražbe mestnega zakupa, iz proračuna in mestnega računskega zaključka niso dobili potrebnih informacij. Stvar sama na sebi ni bila yeliko vredna, ker je vsak konkurent lahko dobil potrebne informacije pri erarju, sprejela pa se je pri mestni upravi, kar se ji pa more tem manj očitati, ker se je ravnoisti sistem sprejel tudi od strani deželne uprave glede tistih zakupov, katere je dežela v rokah imela.

Sedaj se bo pa ta metoda prav lahko opustila, ker je dospela država užitnina v Ljubljani do tja, da je država nobenemu drugemu ne more oddati za to ceno, kakor jo sedaj oddaja ljubljanskemu mestu. Užitnina kot taka ljubljanskemu mestu ničesar več ne nese, ž njo se pokrivajo edine stroški režije, tako, da dobi mestna uprava tlakarino, štantnino itd. v polnem donesku. Če bi kdo drugi vtikal svoje prste v to užitnino, se bo opekeli, ker mu bo šla režija v zgubo. No, pa to je nekaj, kar nas danes ne briga!

Revizijsko poročilo poudarja, da je leta 1912. izkazan kot dohodek tega poglavja znesek 306.906 K 50 v. Ta znesek se je tako-le zaračunal: in sicer pri poglavju II. 3. proračuna:

a) mestna užitnina	93.268—
b) posebne doklade	136.732—
c) tržne pristojbine	10.906 50
in pri poglavju III. naslova I.	66.000—

skupaj . 306.906 50

Tako se dohodki mestne užitnine vsako leto zaračunavajo v II. in III. poglavju mestnega proračuna in da je bilo to revizorjem znano, izhaja že iz tega, da so ob roki računskega sklepa za leto 1912. sami prišli do prave vsote.

Do zadnjega cvenka je torej vse zaračunano; to se je revizorjem tudi povedalo; izkazalo in v zvezi temu imajo sedaj drzno čelo v svojem poročilu zavijati hinavske svoje oči, kakor da se je zgodila bogvekak nepoštenost. Za take nepoštenosti revizije se deželni odboru od srca zahvaljujemo!

Da pa postane stvar še grozovitejša, napravili so revizorji ravno pri ti številki še drug skok, katerega tudi nočemo prezreti. Z navidezno hinavščino opozarjajo na to, da je v računskem sklepu zaračunan znesek 306.906 K 50 v, dočim je iz računov mestne užitnine razvideti, da se je mestni upravi za leto 1912. izročilo le 302.287 K 94 v. In tudi tukaj se napravila iz mušice slon, kar gg. revizorji sami najbolje vedo!

Mestna uprava teče od 1. januarja do 1. januarja prihodnjega leta. Kar dobi od mestne užitnine, zaračuna v dotičnem letu. Kar je mestna uprava od 1. januarja 1912 pa do 31. decembra 1912 od mestne užitnine faktično prejela, to se postavi v računski zaključek za leto 1912. Tako se je godilo pri vsakem letu, tako se bo godilo tudi v bodočih letih, ker drugačno zaračunavanje ni mogoče. Uprava užitnine pa ima drugačne račune in sicer se ozira pri tem na dotične užitninske slučaje, v katero leto pade slučaj, v tistem letu ga vzame med svoje dohodke. Pričetkom

vsakega leta pa se pripeti, da nekaj strank plača užitnino od užitninskih slučajev prejšnjega leta.

Tako se je pričetkom leta 1912. pripetilo, da so stranke plačale 3618 K 56 v in to od užitnini podvrženega blaga, ki se je v mestu vpeljalo zadnje dni decembra 1911. Ta znesek se je izročil mestni upravi faktično v roku leta 1912, dočim ga je mestni užitninski urad pripisal užitninskemu dohodku leta 1911. To se je revizorju povedalo, povedalo se mu je tudi, da ima vsako upravno leto opraviti s takimi in enakimi diferencami, ali vzlic temu se razobeča v revizijskem poročilu kot v dokaz posebnega nereda pri mestnem knjigovodstvu. Mislimo, da take ničvredne manevre lahko prezremo.

Mestna užitnina revizorjem sploh ni všeč, prekone bi jo videli rajši v rokah dežele. Delajo se pa ti gospodje, kakor da bi oni sami umeli vse stvari, kar jih je pod božjim solncem. Zatorej se vtikajo v vse in tudi v stvari, o katerih pri svoji pičli srednješolski izobrazbi naravno niti pojma imeti ne morejo.

Čuli so neke zvoniti, da se nahajata mestni magistrat in finančni erar v nekakem sporu glede pobiranja neke naklade. Čuli so torej zvoniti o tej stvari in takoj splezajo v sedlo visokega meza trdeč, da mesto z državno užitnino pobira mestne doklade k državni užitnini, glede katerih pa je pravni naslov zelo nejasen.

Ne štejte nam v zlo, gg. revizorji, če vam očitamo, da ste se tukaj vtaknili v stvar, katera vas pri ljubem Bogu prav čisto nič ne briga. Pravni naslov briga samo mesto in finančni erar, vi pa ostanite lepo ponižno pri strani, ker za take reči nimate potrebne učenosti. Svoje pravne naslove bo mesto samo branilo in tukaj ne potrebuje niti pomoči deželnega odbora, najmanj pa pomoči njegovih revizorjev.

Sicer pa, da občinstvo ne zagaži v kake napačne pojme, povemo, da pobira mesto pri cesarski užitnini svoje posebne naklade in sicer na podlagi jasnih in veljavnih pravnih naslovov. V prepisu s finančnim erarjem je zgolj le naklada na tisto žganje, katero se v mestu producira. To naklado je finančno ministrstvo dovolilo mestu samo še za leto 1914. Mestna uprava pa se radi te produkcijske užitnine z erarjem kratkoma ne bo dalje pričakala, ker nese na leto le kakih par sto kron.

Revizor graja nadalje, da ima mestna občina svoje tehnične, od katerih pobira tehtarino. Melanholično dostavlja, da mu niso mogli izkazati pri mestnem magistratu dotične državne koncesije. Da je sedanji župan vedel, da je revizor zahteval izkazanja take koncesije, bi ga bil s to zahtevo takoj pred vrata postavil. Tudi ta koncesija ne spada v revizijo in zadoščalo bo, da je mestna občina tehnične prevzela od prejšnjega zakupa državne užitnine v Ljubljani in da se je ves čas, odkar se nahaja skup v mestnih rokah, od tehnic pobirala ravnotista pristojbina, kakor so jo pobirali prejšnji zakupniki.

Vprašamo sedaj, ali je naloga deželnih revizorjev denuncirati mestno upravo pred finančnimi oblastmi? Morda je gospoda še vlog preiskovala, če so prav kolekovan ali ne, mogoče, da bodo tudi tukaj doživeli kako denuncijantstvo pred finančnimi oblastmi!

V drugem pa govori poročilo o tem, da ni mogoča kontrola pri mestni užitnini, da ni pravega poslovanja, da ni pravega knjigovodstva, da ni pravih računov in da vrag vedi, kaj se vsega ni. Končno se spravljajo revizorji tudi na osebe, češ, da manjka upravnemu ravnanstvu osebja, ki bi bilo v stanu izvrševati službo, kakor to zahteva interes podjetja.

Ta je pa lepa! En dan so tičali gg. deželni revizorji pri užitninskem upravnistvu in sedaj se vedejo, kakor da so sami salomonski dacarji. Revidirali niso samo knjigovodstva in računov, revidirali so tudi osebe! In te osebe jim niso všeč, češ, da niso sposobne. Prej kot ne jim politično niso všeč!

Deželni revizorji govore tukaj, kakor slepci o barvah. Lepo vas prosimo, kaj vedo ti revizorji o tem, kako naj se organizira pobiranje užitnine, ki je tako glede knjigovodstva, kakor glede različnih formulacij in glede drugih navad navezana na striktno predpise finančnega erarja. Mestno užitnino vodi mož, ki je bil sam dolgo vrsto let carinski nadzornik in ki nas je pooblastil povedati, da plača sto kron za vsako krono, e kateri mu deželni revizorji dokažejo, da ni vpisana ali pa da je napačno vpisana. V času, ko je dežela za leto 1913. prisvojila užitninskih zakupih izgubila okrog 195.000 K, so uradniki deželnega odbora najmanj poklicani dajati mestni občini svete, kako naj organizuje upravo svoje užitnine. Kar se torej tiče te užitnine, pač lahko končamo s Prešernovim vzlikom: »Le čevlje sodi naj kopitar!« (Dalje prihodnjič.)

Srbska kriza končana.

Srbska ministrska kriza je končana. Pašić in cel njegov kabinet ostanejo v službi. Rešitev krize je vplivala splošno pomirljivo. Ni izključeno, da se bo sedaj dosegla delozmožnost skupščine in da je ne bo treba razpustiti. V današnji seji skupščine je treba rešiti nove vojaške kredite v drugem branju ter nekaj drugih zakonskih predlog. Pri tej priliki se bo pokazalo ali je razpust skupščine potreben ali ne. Vojaškim predlogom je na vsak način zagotovljena večina. Častniki v novi Srbiji nastopajo popolnoma korektno ter obsojajo vmešavanje častniških krogov v politična vprašanja.

Revolucija v Albaniji.

Proti vstašem.

Iz Drača poročajo, da so pripravili za napad na vstaše končane. Če bi ostalo posredovanje Ahmed bega Madisa brezuspešno, naj bi vladne čete že jutri začele prodirati proti vstašem. Kredit poldrugega milijona frankov, ki ga je baje Evropa dovolila knezu za ta namen, je imel baje za posledico, da se polkovnik Thomson z vstaši ne mara več pogajati, marveč jih hoče takoj napasti. V Drač sta dospela z namenom, nasvetovati knezu primerne korake mutesarif iz Debra Jusuf beg. Holandski stotnik De Jong je odpotval z dvema topoma v Valono, da se od tam združi z vladi vdanimi četami Aziz paše, in da z njimi skupaj napade vstaše.

od Juge. Baje je albanski ministrski svet sklenil podati vstašem ultimatum, da se tekom 24 ur podvržejo. Ultimatum bo baje potekel že danes.

Pri vstaših.

Vesti, ki prihajajo iz Drača, pravijo, da se nahajajo v taboru vstašev pri Šjaku sedaj samo vstaški voditelji z maloštevilnimi četaši. Ostalo kmečko ljudstvo se je vrnilo v svoje vase k delu, vendar so vsi pripravljeni na prvi poziv prihiteti in zgrabiti za orožje. V Tirani je tudi samo kakih 300 oboroženih vstašev, dočim se je ostalo prebivalstvo vrnilo k delu. Po drugih vesteh se zbirajo vstaši zopet v velikem številu v Šjaku.

Italijani v Draču. — Holandsi.

Iz Amsterdama poročajo, da je imel holandski vojni minister daljšo konferenco z generalom de Weerom in majorjem Sluysom. Oba častnika sta izjavila, da Italija v Albaniji intrigira. Polkovnik Thomson je poslal daljše poročilo o zadevi Muricchia, iz katerega izhaja, da je Thomson popolnoma prepričan o Muricchijski krivdi. Knezu se je predložilo poročilo o preiskavi proti Muricchiju v sredo. Poročilo zahteva, da se postavi polkovnik Muricchio s svojimi sookrivci pred vojno sodišče, če knez milostnim potom ne ukrene drugega. Na vsak način pa je polkovnika in njegove sokrivce izgnati iz Albanije.

Izmali Kemal o položaju.

Napram nekemu sotrudniku »Neue freie Presse« se je izrazil izmali Kemal sledeče: Mnogo, kar se je v zadnjem času zgodilo v Albaniji, je posledica dejstva, da je knez zamudil sklicati narodno skupščino. Ko je kontrolna komisija premagala težkoče glede obmejne Epira, sem ji čestital. Sedaj bi bilo treba delo dokončati ter izdelati za Albanijo s sodelovanjem narodne skupščine ustavo.

Velesile.

Iz Petrograda prihaja vest, da je odposlanec mednarodnega brodovja pred Drač sedaj sklenjeno. Vse velesile, tudi Angleži, bodo odposlale po eno bojno ladjo pred Drač. Rusija želi kategorično, da se omeji naloga tega brodovja samo na varstvo kneza, njegove rodbine in kontrolne komisije. V Petrogradu bodo vztrajali na tem, da se smejo oddelki izkrcati samo v ta namen. Prihodnje dni pričakujejo pred Dračem nemško vojno ladjo.

Pred novo grško-turško vojno.

Ultimatum.

Vest, da je grška vlada stavila Turčiji zaradi preganjanja Grkov na turškem ozemlju ultimatum, se ne potrjuje. Kljub temu je položaj resen. Dasiravno pa Grška pravega ultimatum ni podala, je smatrati noto, ki jo je izročil grški poslanik v Carigradu turški vladi, kot začetek prav resnih dogodkov. Grški poslanik je namreč osebno sporočil velikemu vezirju, da bo Grška v slučaju, da bi turške čete vdrle v mesto Aivalik, prekinila vse zveze s Turčijo in da bi v tem slučaju postalo razmerje med obema državama zelo kritično in nevarno. Zahteval je, da preganjanje Grkov v Turčiji nemudoma preneha in da turška vlada povrne Grkom vso škodo. Nota ima silno energičen značaj. Grška vlada grozi tudi v ostrih besedah

z represalijami proti Turkom na Grškem, če bodo Grki v Turčiji še nadalje izpostavljeni zasledovanju.

Venizelos o položaju.

V zadnji seji grške poslanske zbornice je ministrski predsednik Venizelos izjavil sledeče: Duše grškega prebivalstva se je vsled dogodkov v Turčiji polastilo globoko razburjenje. Grška vlada je od prvega trenutka opozarjala turško vlado na nevarnost, ki bi mogla izvirati iz tega gibanja. Porta je odgovorila na to opozoritev s tem, da dogodkov niti ni upravičilo, niti jih ni mogla odobrati, marveč je pripisovala dogodke samo maščevanju zaradi dozdevnega trpljenja makedonskih muslimanov. Ko se je to izkazalo kot neresnično, so nam povedali, da so dogodke povzročili begunci in da turške oblasti teh dogodkov niso mogle preprečiti. Razen več tisoč Grkov, ki so dospeli iz Trakije na Grško, je dospelo zadnje dni 20.000 Grkov iz Male Azije, dočim čaka 30.000, morda 50.000 Grkov ob maloazijski obali na priložnost, da odpotujejo. Sedaj se vsiljuje sledeče vprašanje: Ali je mogoče, da traja tak položaj naprej? Ali je to mogoče še delj trpeti? Nočem izreči besed, ki se ne dajo več popraviti, mislim pa, da služim le elementarni dolžnosti in zvestobi, če izjavim zbornici, da je situacija resna, da, zelo resna. Vlada ve, da bo prisiljena, če se položaj ne izboljša, da nesrečnih beguncev ne bo samo pomilovala. (Burno odobravanje.) Moja dolžnost je, da dostavim: Ne oziraje se na šikane, katerim so izpostavljeni Grki, imamo pred seboj vse momente kršenja mednarodnega prava in pravice, zajamčenih po tem pravu. Upamo, da bo Turčija napravila temu konec, kar bi grški vladi omogočilo ostati s Turčijo v prijateljskih stikih.

Egejski otoki.

Grška zbornica je sprejela v drugem branju zakonski načrt glede odstopa otoka Saseno Albaniji. Ministrski predsednik je izjavil, da je aneksija Epira s strani Grške še neizvedljiva, ker meje še niso definitivno določene in ker pričakuje grška vlada izpremembo meje na strani Argyrokastrona. Kadar bo odstop Sasena definitivno sprejet, bo vlada objavila kraljev dekret, s katerim se Egejski otoki priključijo Grški. V dunajskih diplomatskih krogih se boje, da bo povzročila ta vladna izjava, ki naznanja skorajšnjo aneksijo Egejskih otokov, novo poostrenje grško-turškega konflikta. Aneksija ustvarja fait accompli, ki jemlje nadaljnjim pogajanjem med Turčijo in Grško v vprašanju otokov tla.

Bolgarska.

Kakor poročajo z Dunaja, je bolgarska vlada odločena v slučaju nove grško-turške vojne ohraniti najstrožjo nevtraličeto. Bolgarska bi ne dovolila prehoda niti grškim, niti turškim četam ter bi se takemu poskusu ustavljala z orožjem v roki. Dosedanji vodja bolgarskega poslanstva v Atenah Pasarov, ki je bil imenovan za bolgarskega poslanika, ima nalog, da sprijazni Bolgarsko z Grško.

Velesile.

Turška vlada se je takoj, ko je Grška izročila svojo noto, obrnila do velesil ter se skuša opravičiti glede očitanih Grške. Grška vlada se je že pred dnevi obrnila do velesil ter jih zaprosila, da naj store v Carigradu

Arsène Lupin v zaporu.

(Dalje.)

»Počakajte, eno sekundo... Jaz imam namreč toliko teh zadev! Dovolite, da najprej najdem v svojih možganih akte o zadevi Cahorn... Aha, že imam. Zadeva Cahorn, grad Malaquis, departement Seine - Inférieure... Dva Rubensa, en Watteau in nekaj drobnjave.«

»Drobnjave!«

»O, pri moji veri, vse to nima nikake posebne vrednosti. Imam mnogo boljših stvari! Toda dovolj, da vas zadeva zanima... Govorite torej, Ganimard.«

»Ali treba, da vas podučim, kako daleč je dospela preiskava?«

»Nepotrebno. Čital sem današnje jutranje liste. Dovolj vam si povedati vam, da ne napredujete hitro.«

»Ravno to je povod, da se obračam na vašo blagohotnost.«

»Jaz sem vam ves na uslugo.«

»Najprvo to: to zadevo ste pač vodili vi?«

»Od A do Z.«

»Obvestilno pismo? Brzjavka?«

»Izvirata od vašega služabnika. Imeti moram celo od njih neke recepte.«

Arsène je odprl predal miznice iz belega lesa, ki je s posteljo in pručico vred tvorila vso opravo njegove

ve celice, vzel iz iste dva koščeka papirja ter ju pomolil Ganimardu.

»A«, je vzklilnil ta, »jaz sem vendar mislil, da ste zastraženi in da vas preiščejo za vsako malenkost. Vi pa čitate časopise, zbirate poštno recepcije...«

»Kaj za to, ti ljudje so tako bedasti. Parajo podlogo od moje obleke, preiskujejo podplate mojih čevljev, prisluškujejo ob stenah te sobice, niti enemu pa ni prišlo na misel, da je Arsène Lupin toliko neumen, da si izbere tako priprosto skrivališče. Ravno s tem pa sem jaz računal.«

Ganimard, ki ga je Arsénovo pripovedovanje zabavalo, je vzklilnil:

»Kakšen čuden mož ste! Vi me spravljate iz mojega ravnotežja. Razložite mi vendar to zgodbo!«

»O, o, kako vendar hitite! Vas posvetiti v vse moje skrivnosti... vam razkriti vse moje male trike... To je zelo resna stvar.«

»Ali sem se torej motil računa-joč na vašo uslužnost?«

»Ne, Ganimard, in ker vztrajate...«

Arsène Lupin je premeril s koraki svojo sobo dva — ali trikrat, potem se pa ustavil in del:

»Kaj mislite o mojem pismu na barona?«

»Jaz mislim, da ste hoteli z njim nekoliko osupniti galerijako pu- bliko.«

»A, glejte, osupniti galerijo! Zagotavljam vas, Ganimard, da sem vas imel za zmožnejšega. Mari se jaz ukvarjam s takimi otročarijami, jaz, Arsène Lupin! Mari bi bil jaz pisal to pismo, da sem mogel barona obratiti, ne da mu pišem? Vedite torej, vi in vsi drugi, da je to pismo nepogrešljiva izhodna točka, tisto pero, ki je spravilo ves stroj v tek. Postopajva torej po vrsti in pripravljajva, če vam je drago, skupno vlogo v grad Malaquis.«

»Poslušam vas.«

»Predstavljalva si torej zelo skrbno zaprt in utrjen grad, kakor oni barona Cahorna. Ali naj partijo opustim in se odrečem zakladom, po katerih hrepenim, z izgovorom, da je grad, ki jih hrani, nepristopen?«

»Gotovo ne.«

»Ali naj poskusim napad, kakor sicer, na čelu krdele pustolovcev?«

»Otročarija!«

»Ali naj se, kakor kak hinavec splazim v grad?«

»Nemogoče.«

»Preostane eno, po mojem mnenju edino sredstvo, da se dam po lastniku tega gradu povabiti.«

»Sredstvo je originalno.«

»In kako enostavno! Vzemimo, da prejme imenovani lastnik nekega dne pismo, ki mu naznanja, kaj kuje proti njemu neki Arsène Lupin, glasoviti vlomilec. Kaj počne?«

»Pošlje pismo državnemu pravdu- niku.«

»Ki se iz njega norčuje, zakaj, ta takozvani Lupin je prav tedaj pod ključem. Odtod blazen strah našega moža, ki je povsem pripravljen prosi za pomoč prvega, ki ga sreča, mari ni res?«

»To je brezdvomno.«

»In če slučajno bere v zakonem listu, da se nahaja neki slaven policist na letovišču v bližnjem kraju...«

»Obrne se na tega policista.«

»Kakor pravite. Na drugi strani vzemimo, da je Arsène Lupin vnaprej računal s tem neizgovornim potekom stvari in prosil enega svojih najzmožnejših prijateljev, naj se nastani v Caudebecu, tam stopi v zvezo z urednikom »Budinca«, lista, na katerega je baron naročen, naj skrbi, da se zve, da je on neki gotovi slaven policist, kaj se zgodi?«

»Da urednik v »Budinca« naznanl navzočnost imenovanega policista v Caudebecu.«

»Izvrstno, in od dveh stvari ena: ali riba — hočem reči Cahorn — ne ugrizne na trnek, potem se ne prigodi nič. Ali pa, in ta hipoteza je nad vse verojetna, on prihihi ves caplja-joč. In glejte torej mojega Cahorna, kako prosi enega mojih prijateljev pomoči proti meni samemu!«

»Vedno originalnejši!«

»Da me dobro razumete, ta pseudo - policist odkloni s prva svoje pomoč. Nato pride brzjavka Arséna Lupina. Baron se prestraši in

znova roti mojega prijatelja ter mu ponudi toliko in toliko, da ga čuva. Prijatelj sprejme, pripelje dva velika naša bande, ki v noči, medtem ko straži Cahorna od oči do oči njegov zaščitnik, izpraznita skozi okna gotovo število predmetov ter jih po vrhov pustita zdrkniti v mal dober čoln, ki sta ga najela v ta namen. Stvar je tako priprosta, kakor Lupin.«

»In pri tem zaeno nebeško neumna«, je vzklilnil Ganimard. »Nikakor ne morem prehlvaliti drznosti načrta in duhovitosti detailov. Toda jaz ne poznam policista, katerega ime bi bilo dovolj znamenito, da bi bilo moglo na barona vplivati in ga tako daleč speljati.«

»Eden je, pa tudi ne več kot eden.«

»Kteri?«

»Najznamenitejši osebni so- vraznik Arséna Lupina skratka, nad- zornik Ganimard.«

»Jaz!«

»Vi sami, Ganimard. Posebno zabavno je pa to-le: če greste tja do- li in se baron odloči, da vse izčena, odkriji bodete končno, da je vaša dolžnost, da aretirate samega sebe, kakor ste v Ameriki aretirali mene. Kaj kako smešno maščevanje: Gani- marda pustim aretirati po Gani- mardu!«

(Dalje prihodnjič.)

korake, da preneha sistematično preganjanje Grkov v Turčiji. Grška vlada je ob enem tudi opozorila na nevarnost, da bi bila Grška prisiljena napovedati vojno. Kakor se zatrjuje, so veslele v Carigradu tudi te stori-le korake. Tudi avstro-ogrski veleposlanik v Carigradu je interveniral pri turški vladi.

Beg iz Azije.

Iz Male Azije beže Grki neprestano na Egejske otoke. O tem splošnem begu prihajajo preko Aten sledeča poročila: Šest velikih od Grške najetih vojnih ladij neprestano prevažajo begunce na Egejske otoke. Nadaljnji 10 parnikov je zapustilo v četrtek Pirej, da prepelje Grke iz Anatolije na grška tla. Grško prebivalstvo ob obali pri Smirni skuša doseči v navadnih barkah otoka Kios in Mitilene. Na otok Kios sam je pribežalo v nedeljo 10.000 beguncev. Več teh bark se je potopilo.

Vojne priprave.

O dogodkih v Aivaliku smo že poročali. Prve represalije proti nastopu Turkov napram Grkom so se že izvršile. Gubernator v Solunu je izdal na vse inozemske nastavitelje proklamacijo, v kateri jih pozivlja, da sprejmejo tekom 20 dni grško državljanstvo. Kot znak vojnih priprav je smatrati tudi dejstvo, da je grška vlada odredila sporazumno z narodno banko in borznim svetom zatvoritev atenske borze, dokler je položaj negotov.

Ministrski predsednik Venizelos, mornariški minister Demerdis in admiral Cunduriottis so si ogledali v četrtek veliko oklepno križarko »Averov«. Grška vlada misli na zelo energične korake. Za enkrat gre baje samo šele za demonstracijo grškega vojnega brodnjaka, eventualno za blokadu Dardanel. Po poročilih iz Londona je bila baje grška vlada obveščena, da stoji na holmih nasproti otoku Mitilene turška artilerija. Po raznih atenskih poročilih imajo turške čete pred Aivalikom topove in strojne puške. Mesto Aivalik baje gori.

Enodnevni kabinet Ribot.

Novi francoski kabinet Ribot je podal v včerajšnji seji zbornice vladno izjavo, ki naglašja, da je novi kabinet sestavljen izključno iz republikancev. Izjava naznana, da bo vlada takoj predložila načrt posojila in preprodila v finančni zakon sprejeti načrt splošnega dohodninskega davka. Finančno ravnotežje se more doseči samo z rigorozno štedljivostjo in s pomočjo novih neizogibnih davkov. Izjava naglašja, da triletno vojaške službe, ki je prišla šele v veljavo, z ozirom na ravnotežje vojaških sil v Evropi, ni mogoče odpraviti. Vlada bo predložila v najkrajšem času zakon o vojaškem pripravljivanju mladine ter bo storila vse potrebno, da organizira rezerve na trdnjeh podlagi. Zunanja politika Francoske bo tudi v bodoče stremila za splošnim mirom ter se bo opirala pri tem na neomajno zvezo in dragoceno svoje prijateljstvo. Smer notranje politike se da označiti v treh besedah: Obramba posvetnosti šol, davčna pravičnost in socialna pravičnost. Izjava se konča z apelom na vse republikance.

Poslanci Puech, Auganeur in Dalimier skušajo nato dokazati, da je po volitvah, pri katerih so stranke levice pridobile sedeže, ministrstvo Ribot nemogoče. Izjavljajo, da bodo glasovale njihove stranke proti kabinetu.

Nato je govoril ministrski predsednik Ribot ter utemeljeval vladni dnevni red proti dnevnemu redu Dalimierja. Vladni dnevni red, glede katerega je stavila vlada vprašanje zaupanja je nato z 262 glasovi proti 306 glasovom propadel. Vlada je torej ostala v manjšini. **Ministri so takoj zapustili dvorano, da podajo predsedniku republike svojo demisijsko.**

Angleška zbornica.

V angleški zbornici je podal državni tajnik sir Edvard Grey na vprašanje, ali obstaja med Rusijo in Angleško kaka zveza glede vojnega brodnjaka izjavo, da v slučaju vojne med evropskimi vesilami ne obstoja prav nikakršna tajna pogodba, ki bi vlado ali parlament omejevala v svoji prostosti.

Premier Asquith je nato v daljnem poteku seje izjavil, da se bo dodatni zakon k irskemu zakonu, če to zahteva opozicija v zbornici lordov, še pred drugim branjem zakona predložil.

Državni tajnik Mac Kenna je nadalje tekom razprave o proračunu državnega urada oddal izjavo, v kateri zastopa politiko vlade napram izgradnji sufragetk. Izjavil je, da se

ne more udeležiti politike, ki hoče pripustiti, da žene v ječah umirajo, on le mnenja, da so žene, ki store take zločine, plačane agitatorice. Zato je treba postopati proti nim, ki podpisujejo oklice za zbirke za agitacijski fond sufragetk. Vsled teh procesov bi bili potem ti podpisovalci osebno odgovorni za vsa škoda, ki se zgodi. Treba bo nadalje tudi razmišljati, ali ni mogoče postopati proti tem ljudem tudi kazensko. Podpisujejo pa zlasti bogate žene, ki uporabljajo svoje bogastvo proti interesom družbe ter dajejo svojim žrtvam denarja, da se te potem izpostavljajo v ječah lakoti in ježi. Če se bo vladi posrečilo zamašiti vire dohodkov ženskih bojnih organizacij, bi bila moč gospe Pankhurstove in njenih prijateljic kmalu zlomljena.

Mehika.

Glasom brzjojavke iz Saltilla je dobil Carranza sporočilo, da so konstitucionalisti napadli Zacatecas. Zvezne čete so se med streljanjem topov umaknile. Zatrjuje se, da je bil povod napada ta, da so skušale zvezne čete odkorakati z veliko množino municije. Boja se je udeležilo 10.000 konstitucionalistov. Iz Mazatlana poročajo, da manjkajo pri vseh topovih tam stoječih vladnih čet zatvorni deli. Poveljujoči topničarski častnik je pobegnil.

Vlada Zedinjenih držav je izrazila svojo pripravljenost prevzeti garancijo, da dobe Huertovi pristaši popolno amnestijo. Tudi premoženje naj se jim ne odvzame.

Štajersko.

Koncert Savinjskega učiteljskega društva na Vranskem. »Savinjsko učiteljsko društvo« praznuje v nedeljo, dne 28. t. m., svojo 40letnico. Ob tej priliki priredi društvo na Vranskem koncert, na katerega že danes opozarjamo slavno občinstvo. Pri koncertu sodelujejo priznani glasbeniki: violonist G. A. Nerač, pijanistinja gospa Kokotova in baritonist gosp. Branko Zemljič. Že imena teh jamčijo, da se bo nudil ob tej priliki občinstvu izreden užitek. Mešan zbor »Savinjskega učiteljskega društva« je tudi pridno na delu in nastopi s samimi modernimi Adamčevimi, dr. Schwabovimi, Juvaničevimi i. dr. skladbami. Da bo ljubiteljem glasbe omogočena udeležba pri tem koncertu, bomo poskrbeli, da bo vozil ta dan poseben avtomobil krog 7. ure zvečer iz Celja in se bo vračal po koncertu zopet v Celje.

Iz Središča. Kdor se glede politične morale ne more meriti z znanim denuncijantom in na našo sramoto deželni odbornikom štajerskim, Karlom Verstovškom, ta ne najde milosti pri nekem mariborskem revolverskem lističu, ki nosi ime »Straža«. Tako se je ta listič zagnal tudi v uglednega tukajšnjega obrtnika Jakoba Zadravca, češ, da je nasprotnik obrtnonadaljevalne šole v Središču in da noče za isto prispevati. Ne pa de nam na um, da bi zagovarjali Zadravca proti napadom v listu, kateri daje denuncijantu Verstovšku prostora za zagovor, ampak naše ljudi bo interesiralo, kako stvar stoji. Na zadnjem občnem zboru obrtne zadruge se je osnoval odtok, ki bi naj izvršil pripravljalna dela za morebitno ustanovitev obrtnonadaljevalnega tečaja na središki ljudski šoli. Ako se bi videlo, da tečaj uspeva, bi se naj iz njega razvila obrtnonadaljevalna šola, za katero pa še danes ni podlage. Načelnik gori omenjenega odseka je Jakob Zdravec, člani so: Marčec, Venigerholc in Mitzyk. Zdravec je že posredoval pri merodajnih činiteljih za podporo, odtok je pa tudi že v dogovoru s šolskim vodstvom in krajnim šolskim svetom. Ako poteče vse dobro, bo zadruga šle na prihodnjem občnem zboru sklenila ustanovitev tečaja in tedaj se bo tudi prosilo posameznike, za podporo. Ni dvoma, da bo med podporniki Zadravec, ki ima za narodne namene vedno odprte roke ter je za slovensko stvar žrtvoval že več ko vsi mariborski klerikalni politiki, kateri se želijo za poslanskimi in deželnozborskimi mesti le — zaradi denarja in udobnega življenja.

Od Sv. Trojice v Slovenskih goricah. (Ferdinand Golob — kandidat za Franc-Jožefov red.) Z nasmehom na obrazu se spominjajo znanci našega mogočnega Goloba in njegovega ponosa, ko je sprejel pred leti iz cesarskega Dunaja brzjojavko, da mu je podeljen — Franc Jožefov red. To navdušenje! Vsakemu je pokazal brzjojavko, naročil takoj nov cesarski kip kot primerno ozadje za dvorano pri Sv. Trojici, kjer bi mu bil brez dvoma visok državni dostojanstvenik pripel v pričo mnogobrojnega ljudstva na ljubko drga — svetel

zlat cesarski križec. Čez par dni — pa takšen klop! Hudomužnež je potegnil našega velikana za nos — in on mu je obsedel. Nekaj časa se ni videl sili ta mož tako v ospredje. A zdaj se mu diči prilika zopet ugodna. Pred nekaj dnevi je obiskal Sv. Trojico mariborski glavar v spremstvu nekaterih častnikov. Bila je preskušnja konj. Tu ni mogel naš županček drugega, kako da je v enomer tarna glavarju, kaj da trpi, koliko da ima dela s svojimi javnimi posli itd. Zdi se, da so bili zelo globoki in je moral politični uradnik vendar razumeti, da se lahko potolaži tega zmučenega moža le z dobro besedo in zlatim križcem. A nič ni bilo slišati. Še zmenil se ni za tarnanje našega, z besedami preobloženega trpina. Še več! Golob je moral biti priča, ko je glavar javno pohvalil župana občine Gočova, Franceta Krambergerja, in to radi vzornega njegovega uradovanja. To je bil za našega nemškutarja toliko hujši tobak, ker ve, da uraduje župan Kramberger izključno in dosledno slovensko. Na Franc Jožefov red je torej malo upanja, gospod Golob!

Abiturijenti c. kr. gimnazije v Mariboru priredit v Narodnem domu v Mariboru v nedeljo, dne 14. rožnika, v prid dijaški kuhinji dramatično predstavo. Vprizori se »Deseti brat«.

Iz Maribora. Cvetlični dan. Vsled vednih naber in skoro že neznošnega narodnega davka ni bilo mogoče izvršiti letos v Mariboru cvetličnega dne. Na dan cvetličnega deva v Ljubljani pa se spomni Ciril-Metodove družbe gospica Danica Starovašnikova, kupi lepih cvetk in jih prodaja iz lastnega nagibav gostilni Nar. doma in pri znancih. V dveh dneh je nabrala lepo vsoto 50 K in jo poklonila C. M. družbi. — Prav srčna zahvala dragim darovalcem, posebno velečenjeni gospici za njeno požrtvovalnost! Naj bi ostala tudi v prihodnje med C. M. delavci, veselilo nas bo!

Iz Ptuja. Župan Ornič obhaja 20letnico svojega županovanja v Ptuj in njegovi pristaši so mu pridrili na čast celo vrsto slavnosti s tolikim dirindajem — da mora vsak bedak vedeti, kam pes taco moli. S kadilom je bilo treba vsaj nekoliko zadušiti smrad, ki je začel zopet prihajati s ptujskega magistrata. Volitve v mestni svet tudi niso več daleč in treba je bilo ob pravem času skrbeti za reklamo. V naših razmerah je naravno, da so kadili Ornigu tudi sodniki in politični uradniki. Ali je bila to le zahvala za Ornigovo gostoljubnost ali pa prav surova demonstracija proti Slovincem? Zabavno je brati poročila o govorniških cvetkah na banketu. Dr. Plachki je želel Ornigu, da bi slavil vsaj še 25letnico županovanja v Ptuj; bil si je v svesti, da je to visok in težko dosegljiv cilj. Nadsvetnik deželnega sodišča dr. Glas je slavil Orniga kot »vtelesenje najvišjega, kar zmore spodnještajersko nemštvo«. Človeku pride tu na misel Ornigovo premoženje, v katerem je »vtelesenih« premnogo ptujskih mestnih dohodkov, na soncu pobeljene pobotnice, septemski izgrezi... Zares, ob pogledu na zavzoeno ptujsko mestno gospodarstvo in na milijonske dolgove vzkliti mora vsak ptujski davkoplačevalec s slavnostnim govornikom dr. Schöbingerjem: Ornigova dela ga bodo preživela in on bode živel z njimi! Da bi bila galerija odličnjakov, ki so slavili Orniga na banketu, popolna, bi bilo pač le še treba Girtlerja in dr. Höferja. Bil je pač le slab aranžma, da nista ta dva tudi nastopila.

Koroško.

Nemci v velikovškem okraju. Kakor znano, stanuje v okrožju velikovškega okraja glavarstva le bore malo Nemcev. Vsi ostali so Slovenci in niti ne razumejo dobro nemško. Kljub temu dejstvu pa se zlasti v tem okraju opaža, da c. kr. uradi na vseh koncih in krajih in ob vsaki priliki skušajo slovensko prebivalstvo spremeniti v trde Nemce. Povsod se vidi na c. kr. uradih samo nemške napise, županstvom se pošilja nemški uradni spisi. Ob zadnji klasifikaciji konj je velikovško okrajno glavarstvo razposlalo trdno slovenskim občinam zopet samonemške nabitke. In kaj so storile občine? Od vseh je imela le ena občina pogum, da je nemški nabitek zavrnila in zahtevala slovenskega. Dolgo je bilo treba seveda dregati Nemce na glavarstvu, da so končno dali »sitnežem« le slovenske nabitke. Zakaj neki se niso izdali takoj spočetka dvojezični nabitki? Kako pridejo občine do tega, da bodo morale nabiti nemške razglase, ko jim gre po vsej božji in človeški pravici vendar samo slovenski tekst. Zakaj se povsod vrva nemščina, posebno v samoslovenskih občinah, saj je ni potreba, ljudje istotako izhajajo s sa-

mo slovenščino, čemu naj Nemci pri c. kr. uradih propagirajo svoj jezik? Neljubo razburjenje na poštah med Trstom in Beljakom. Te dni je zavladalo silno razburjenje po vseh poštah med Beljakom in Trstom. Iz Beljaka je namreč prišlo v Trst brzjojavno obvestilo, da se je odposlalo na tamošnje pošto vsoto 460.000 K. Ko z dotičnim vlakom vsota ni došla, se je vsota brzjojavno iz Beljaka reklamirala. Prišlo se je iskanje, končno pa se je dognalo, da se je zgodila pomota pri prvem brzjojavnem obvestilu, da je bila vsota namerjena v Trident (Trient) ter je tudi v resnici takaj dospela, med tem ko je brzjojavka šla v Trst (Triest).

Drobne novice. Nezgoda. Iz St. Ruperta pri Beljaku stisnila sta v tamošnji pivovarni 2 valarja delavcu Andreju Krappingerju tako roko, da so mu morali odrezati v bolnišnici par prstov. — Otrok skoraj utonil. Pri Volperku je padel v neki potok otrok strokovnega učitelja I. Pilgrama. K sreči je to opazil neki mizarški pomočnik, ki je skočil v potok in rešil otroka sigurne smrti. — Surov napad. Prednočnim se je vračal hlapec Emil Nagele iz neke veselice v Gradneku. Med potjo sta ga napadla njegova tovariša Albert Stingl in Rudolf Amleher. Oba sta ga brez vsakega povoda pričela obdelavati z noži in sta Nageleta precej hudo poškodovale. Proti surovežema se je vložila ovadba. — Zrtev lahkomiselnosti. Pred dalj časa igral se je 10letni sin kočarja Kristjana Mesnerja iz Šmarjete v nekem gozdu. Medtem pa je šel 16letni hlapec Repnik na bližnjo pobočje ter sprožil kamenje, ki je zadelo 10letnega dečka ter ga precej poškodovalo. Dobil je težke telesne poškodbe na glavi, vendar se pa poškodbam ni pripisalo mnogo pomena, ker je bil deček drugače popolnoma zdrav. V zadnjem času pa je jel hirati in je 8. t. m. umrl na posledicah težkih poškodb, ki jih je zadobil vsled lahkomiselnosti hlapca. — Naplavljen a žrtev povodnji. Minulo nedeljo sta šla dva hlapca na sprehod ob Dravi pri Baldramsdorfu. Zapazila sta na nekem kolu neko moško truplo, ga potegnili na suho in obvestila županstvo. Oblasti so nato konstatirale, da je truplo identično z enim onih petih delavcev, ki so pri zadnji povodnji utonili. Je to 28letni Matija Mandler, cigar truplo so prepeljali v domovno občino.

Primorsko.

Sokolska veselica in telovadba pri Sv. Jakobu v Trstu se vrši v nedeljo, 14. t. m. Kakor minulo nedeljo sokolska slavnost v Gorici ni dala miru goriškim Italianom, ravno tako se skuša tudi v Trstu naslikati sokolsko veselico pri Sv. Jakobu kot »napad na italijansko posest«. Silno se morajo bati tržaški Lahi Sokolov, ker skuša tržaški »Piccolo« v eni zadnjih številki naščuvati svoje pristaše proti Sokolom. V ta namen se je poslužil »Piccolo« tudi laži, ter pravi, da se bo vršil dopolne sprejem Sokolov na južnem kolodvoru, odkoder se bo v izprevodu korakalo do Narodnega doma. Popoldne pa se bo baje vršil izprevod od Narodnega doma k Sv. Jakobu in sicer z zastavami in godbo. To laž je spustil »Piccolo« v svet pač samo za to, da bi nahujskal Italiane proti Slovincem. Na teh njegovih izjavanjih ni niti pičice resnice, nikdar se ni kaj takega razglušalo in je vest kratkoma izmišljena. — Pa ne samo to. Da se Lahi tudi boje Sokolov, dokazuje dejstvo, da je znano njihovo pretepaško društvo »La Giovane Trieste« pričelo zopet sklicevati razne sestanke in pogovore. Znano je, da to društvo sklicuje vedno take »pogovore«, kadar je treba kaj skleniti proti Slovincem, oziroma organizirati kako tolovajsko napadalno tolpo. To društvo je tudi pred 1. majnikom sklicevalo vedno »pogovore« in sledili so takrat poboji, v katerih so imeli člani tega društva vodilno vlogo. — Slovenci pa odgovore na tako ščuvanje časopisja in na sklepe takih »pogovorov« najbolje s tem, da Italijane naravnost hladnokrvno pustijo kričati, sami med sabo pa agitirajo za čim večjo in čim lepšo udeležbo.

Istrske deželnozborske volitve. Jutri, t. j. v nedeljo 14. t. m. vrše se ožje volitve v okrajih, kjer so take potrebne. Tako se bodo vršile jutri tudi volitve v mestu Pulju. V sredo zvečer vršil se je italijanski volilni sestanek, na katerem se je sklenilo, da se porabi vse moči, da pri ožjih volitvah zmaga laški kandidat učitelj Corench. Na sestanku hrvatskih volilcev se je sklenilo, da se bodo udeležili Hrvati in Slovenci tudi teh volitev ter da bodo oddali svoje glasove za kandidata socialne demokracije Ivana Litrasa.

Legar v Trstu. Zadnje dni je v Trstu obolelo par pomorščakov za legarjem. Zanešen je bil menda iz Dedeagača, kjer se je ustavila dotična ladja.

Nezgoda otroka s smrtnim izidom. V ulici sv. Mihaela v Trstu stanujoča zakonska Peter in Katarina Gozzi sta pustila na praznik zjutraj svojega štiriletnega sinčka, ki je že spal, za nekaj časa samega v stanovanju v petem nadstropju. Med tem pa je prikorakala mimo neka godba, ki je šla k procesiji k Sv. Justu. Med potjo je zasvirala veselo koračnico, kar je gotovo zbudilo 4letnega otroka. Skočil je s postelje ter hitel k oknu, ga odprl, a je zgubil ravnotežje in padel na tlak dvorišča in si razbil lobanjo. Bil je na mestu mrtve. K nesrečni materi so morali poklicati zdravnika, ker je dobila živčni napad. Truplo otroka so prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Justu.

Drobne novice. Poizkušen samomor. V Trstu je izpila 38letna babica Adela Sbaizero prednočnim v samomorilnem namenu večjo količino karbolne kisline. Domači so poklicali takoj zdravnika, ki ji je izpral želodec. Pustil jo je v domači oskrbi. Vzrok poizkušene samomora ni znan. — Žepnetatvine ob priliki procesije. Najlepša prilika za žepne tatove so razne gneče, posebno pa cerkvene slavnosti. To je izvedel tudi urednik »Österreichische Volkszeitung«, ki je v Trstu stal predvčerašnjem na Borznem trgu ter zamaknjen gledal procesijo. Ko je procesija minila, je opazil, da mu je neki neznan, spreten žepni tat ukradel s telovnika zlato verižico in zlato uro v skupni vrednosti 140 K. Naznanil je dogodek policiji. Ravno tako se je pripetilo tudi nekemu Ivanu Paulinu, ki je na trgu Sv. Jakoba gledal procesijo. Tudi njemu je ukradel neznan žepni tat zlato uro in verižico, vredno oboje nad 200 K. — Otrok pod vozom. V ulici Canonica v Gorici je prišla pod voz 5letna deklica Kumar. Eno kolo ji je šlo čez noge. Izpod voza jo je potegnil neki agent. Dekletce ni zadobilo hudih poškodb. — Aretiran vlomilec. Včeraj dopoldne je policija aretirala v Trstu 24letnega delavca rana Cossicha, ker je bil osumljen, da je sodeloval pri vlovu v trgovino Backer & Co. Pri njem so našli več vlomilnega orodja. — Na debudu v mladeni. Na južnem kolodvoru v Trstu so aretirali včeraj 15letnega vejenca Jožefa Godlara iz Zagreba, ki je ušel pod pretvezo, da ga zasledujejo in trpinčijo nastavljenici tvrdega Kastner in Ohler v Zagrebu. Da je laiko pobegnil, je ukradel dekl, ki je služila pri njegovih starših 180 K gotovine in hranilo knjižico, od česar je 50 K že porabil za vozne stroške in za obleko. Oddal so ga deželnemu sodišču. — Nesrečav v podgorski papirnici. V podgorski papirnici »Leykam-Josefsthal« so popravljali te dni parni kotel. Pri tem je udaril par delavca Feliksa Tohmarja ravno v obraz in ga hudo ožgal. Ponesrečenca so prepeljali v goriško bolnišnico.

III. Slov. vsesokolski zlet v Ljubljani 1. 1914.

Stanovanjski odsek določil je v svoji poslednji seji za načelnike okrajnih pododsekov sledeče brate:

Babnik Jakob za I. okraj (Rojlanski okraj),

Est Rudolf za II. okraj (Sentjaskovski okraj),

Krapež Milko za III. okraj (Dvorski okraj),

Smole Jakob za IV. okraj (Kraško v Trnovo),

Ružička Jan za V. okraj (Dunajski okraj),

Mulaček Jos. za VI. okraj (Sentpeterski okraj),

Verovšek Miha za VII. okraj (Vodmat),

Ogrizek Fran Šiška,

Praprotnik Avgust Vič,

Jarc Janko Moste.

Načelnikstvo stanovanjskega odseka obrača se na slovensko javnost z vladno in nujno prošnjo, da naj bi posamezne stranke čim prej naznane število prostih prenočišč pisмено ali ustmeno načelnikom posameznih pododsekov; naznani naj se tudi, ako je prenočišče brezplačno ali proti odškodnini, v poslednem slučaju naj se naznani visočina iste.

Finančni odsek izda v par dneh računsko zletne listke, katerih naj se vsi, Sokolstvu naklonjeni gostilničarji marljivo poslužujejo. Cena zletnemu računskemu listku določena je na 2 vinarja. Listke naročati je pri zletnem finančnem odseku pisмено ali pa ustmeno vsak dan med uradnimi urami od 1. do 2. popoldne ter od 5. do 7. zvečer v zvezni sobi v Narodnem domu I. nadstropje poleg male dvorane. Bratje, poslušajte!

marljivo vseh predmetov, katere je doslej izdal zletni finančni odsek.

Predsedstvo Slovenske Sokolske Zveze šteje si v prijetno dolžnost zahvaliti se anonimnemu darovalcu za velikodušno nakazano vsoto 250 K kot prispevek k zletnemu skladu; presrečna zahvala bodi na tem mestu izrečena gospodu Carliju, notarju v Žužemberku za nakazano zbirko 11 K.

Vsem darovalcem še enkrat iskrena sokolska zahvala in sokolski Na zdar!

Predsedstvo Slov. Sokolske Zveze.

Dnevne vesti.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko in Ljubljani ima v torek, dne 16. junija t. l., ob 5. uri popoldne v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani redno javno sejo s sledečim dnevnim redom: 1. Predložitev zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila predsedstva. 3. Naznanila tajništva. 4. Zborniški računski zaključek leta 1913. 5. Določitev zborniških članov, ki jim je letos izstopiti iz zbornice, ter predlog za imenovanje zborniških zastopnikov in zapisničarja v volilni komisiji za zbornično volitev. 6. Predlog za imenovanje enega člana in namestnika v državni železniški svet. 7. Prošnje za podporo: a) za razstavo vajeniških del v Postojni; b) za razstavo vajeniških del v Kočevju; c) za obrtno razstavo v Radovljici; d) Deželne zveze gostilničarskih zadrug; e) Kranjskega odseka zveze avstrijskih faktorjev za obisk tiskar. Razstave v Lipskem. 8. Informacijski tečaj za zadrugne funkcionarje. 9. Začasna odprava, oziroma znižanje carine na žito. 10. Samostojni predlog zborničnega člana gosp. Josipa Perdana radi brzovlakov na južni železnici. 11. Tajna seja.

Klerikalci na delu za ljudstvo. V »Kmetovalcu« z dne 31. maja je ravnatelj kmetijske družbe ces. svetnik Pirc priobčil članek o kranjskem mekarstvu. Vsaka beseda v tem članku je zanesljiva klerikalcem. Pirc poudarja, da je temelj kranjskega mekarstva položila kmetijska družba, klerikalci pa so to družbo iztrgali iz rok, so družbo, ki je dobro in pošteno delala, sramočili in poniževali, sami pa vse pokvarili. Pirc pravi: Naše mekarstvo v zadnjih letih ni napredovalo, nasprotno, ono je v marsičem celo nazadovalo in velik del mekarstva zadrugištva, ki ga posebno važnega smatram, je celo v zelo slabem stanju. So mekarke zadrug, ki so iz lastne moči krepke ostale in so se celo v strokovnem, merkantilnem in še v drugih ozirih izboljšale, ali pa se bore z velikimi denarnimi težavami. Proč s strokovnim mazaštvom in prostor pravi strokovnjakom. Tako pravi ces. svetnik Pirc in ni težko uginiti, kam merijo njegove besede o strokovnem mazaštvu. Kar se čuje o Mlekarski zvezi, presega vse meje. Za tisoče in tisoče blaga se je vsled lenuštva in malomarnosti klerikalnih strokovnjakov pokvarilo, kupčija je šla nazaj, mlekarske zadrugce crkavajo, namesto da bi nesle dobiček. Čuje se tudi, da so klerikalci sami odstavili in napodili načelstvo Mlekarske zadrugce. Tako so jo klerikalci z mekarstvom zavozili v časih, ko bi lahko delali lepe kupčije in lepe dobičke. Pirc sam pravi, da imamo skrajno ugodno lego za prodajo mleka in mlečnih izdelkov, a vendar gre vse nazaj. Kaj so neki klerikalci počeli v Mlekarski zadrugi? Za to bodo pač dajali odgovor v deželnem zboru!

Cukrarne se ne ustanove. To smo z iskrenim obžalovanjem konstatirali v soboto, kajti prepričani smo, da bi bile cukrarne velikanske koristi za deželo. »Slovenec« pravi, da klerikalci niso šukljeta motili pri delu, češ, da jim je prav, če pride kaj podjetja v deželo, naj si bo od kate-rekoli strani. Ob sebi se razume, da se klerikalci zopet lažejo, kakor se vedno. Delali so z vsemi močmi proti cukrarnam. Ne samo, da so svoje pristaje in njim podrejene ljudi prisilili, da so izstopili iz odbora, so tudi v »Domoljubu« hujšali kmečko ljudstvo, naj ne sadi sladkorne repe in so duhovniki rogovili pri kmetih, kakor bi šlo za kake volitve. Vrh tega so še klerikalni poslanci napeli vse moči, da bi stvar pokopali. Ne bomo rekli, da jih je vodila samo jeza, ker stvar ni vzklija na njihovem zelniku, še več je nanje vplivala bo-jazen, da postane naš kmet s sladkorno repo tako premožen in neodvisen, kakor je češki kmet. Sladkor-na repa je spravila češkega kmeta do blagostanja in ko se je čutil trdnega in svobodnega, ko je čutil, da je mož in ne več berač, je vzel palico v roko in je češko klerikalstvo potolkel in razbil ter ustvaril svojo veliko in močno kmečko stranko, ki danes

gospodari na Celkem, med tem ko se propadlo klerikalstvo še na dan ne upa. Strah, da bi si tudi naš kmet pomagal, je bil poglavitni vzrok, da so se klerikalci tako srdito ustavili cukrarnam in kmete tako nahujšali, da jih ni bilo pridobiti za nasajanje sladkornih rep.

Posredovalni uradi so klerikalcem jako pri srcu, ne zaradi ljudstva, nego ker dobe z njimi klerikalni matadorji na deželi veliko moč nad naprednimi kmeti. Pri nekkih posredovalnih uradih na kmetih so se zgodile že take krivice, take nasilnosti, take goljufije, da smrdi do neba. Ljudstvu se je naredila že velikanska denarna škoda in jeza na te klerikalne nasilnike, ki vladajo pri teh posredovalnih uradih, je splošna. Bomo še kaj doživeli!

Postojna v žalosti. »Slovenec« pravi v svoji št. 130, da so naprila njegova odkritja o mestnem gospodarstvu postojnskem tak vtis, da so se ljudje kar trgali za dotično številko »Slovenca«. Mi smo se tozadevno na merodajnem mestu informirali in dognali, da je bilo dotične številke »Slovenca« prodanih borih deset iztisov (med tem, ko se je »Naroda« v ponedeljek, torek in sredo prodalo po 50 iztisov in so dotičniki, ko so v »Slovenca« pamflet o Postojni prebrali, z gnusom v stran vrgli ta revolverski list. Ta gonja proti Postojni pa je marsikatega izgubljenca spreobrnila, ker se vsakemu poštenemu Postojncu gnus, ko vidi, kako podkopava gentelman od »Slovenca« ugled in kredit Postojne, tako, da lahko rečemo. Lavrenčičeva zvezda svetli še svetlejšo, ko kdaj, med tem, ko zvezda klerikalstva na Notranjskem blede, kakor so to eklatantno pokazale zadnje državnozborske volitve. Kar se tiče mečičnih posojil mesta Postojne, ne bomo o tem nič več razpravljali. Stvar je bila vsetransko na shodu pojasnjena. Pripomnimo naj, da so bila mečična posojila v dosti višjih zneskih že v proračunu za leto 1911. 1912. in 1913. stavljena in da se nad tem ni nihče spotikal. S tem je vse rečeno in vsakdo lahko nepristansko sklepa, če ni vsa gonja proti Postojni nalašč vzprijaznena.

Postojnska elektrarna. »Slovenec« ne more preboleti zausnice, ki jo je dobil na zadnjem shodu dne 7. t. m. Kakor premaganec, pobere kamen, da ga zaluzca za odhajajočim zmagovalcem, tako si je »Slovenec« izbral našo elektrarno, na kateri gloda. Pravi, da ista nese komaj 362 K, češ, proračun izkaže potrebnost 15.638 K in pokritja 16.000 K. Ker stane elektrarna 118.467 K 11 v, zne-se to komaj 3%. Se ve, da ta znani resnicoljub previdno zamolči, da oddaja elektrarna za črpanje vode iz mestnega vodovoda, ki ni tu v računu, elektriko, katere je bilo pretečno leto oddane 55.140 kilovatov. Za to elektriko bi moralo plačati mesto jamski elektrarni, ako bi od nje dobivalo za črpanje vode elektriko, kakor se je to godilo, dokler nismo imeli lastne elektrarne, 14.336 kron 40 v. Od pretečen leta dobiva jama iz mestne elektrarne za razsvetljavo elektriko, in je jama vsled tega svojo elektriko opustila. Jama je imela pri elektrarni stroškov 12.470 K na leto, sedaj, ko dobiva elektriko od mesta, se je pa ta strošek skrčil na 3840 K. Jama ima tedaj prihranka 8630 K na leto. Ker dobi mesto od jame polovico čistih dohodkov, ima tedaj isto tudi dobiček pri tem prihranku. Tako je tedaj rentabiliteta naše elektrarne. Slovenec naj tedaj trobi kar hoče, saj je mojster v obrekovanju.

Postojnski dolgovi. Sedaj po državnozborski volitvi in po razkritju na nedeljskem shodu bi »Slovenec« rad popravljal svoje laži. Pri-zna, da mesto Postojna nima 600.000 kron dolga, pač pa mesto in politična občina skupaj. Seve, da po svoji stari navadi zavija v svoji št. 130 z dne 10. t. m. zopet resnico. Mi se tozadevno ne bomo več spuščali s »Slovencem« v podrobnosti, kajti zanj velja prislovica: »Wer einmal lügt, dem glaubt man nicht, und wenn er auch tausendmal die Wahrheit spricht«.

Socijalni demokratje in družba sv. Cirila in Metoda. Rekli smo zadnjič, da je ozkorsčno doktrinarstvo vzrok nazadovanja slovenske socijalne demokracije. To je tudi resnično in se novi vidi iz današnje »Zarje«, ki se zaganja v našo družbo sv. Cirila in Metoda z neko posebno sovražnostjo. To sovražstvo je čisto doktrinarstvo in tako malenkostno, tako smešno, da bolj ne more biti. »Zarja« napada Ciril-Metodovo družbo, češ: da je družbo delovanje hujšajoče, socijalna demokracija pa deluje na podlagi svojega programa za bratstvo med narodi ne pa za razdor; da je družba skozinsko buržoazna in da socijalni demokratje prav nič ne soglašajo z njenim šolskim programom; da je pouk na njenih šolah prikriven prav po tistem staro-veškem vzorcu, kakor na javnih ljud-

skih šolah; nobene moderne reforme — kakor jih z uspehom prakticirajo Kerschenschein, Scharelmann in drugi — ni uvedla družba na svojih šolah; dalje tudi nima socijalistično delavstvo navade, da bi podpiralo institucijo, kjer vlada pri oddaji služb najgrši protekcijonizem, ki ga »Narod« tako rad obsoja pri kranjskih klerikalcih. Tako piše »Zarja« o družbi, ki skrbi za dobro vzgojo slovenske mladine v narodnem duhu, o družbi, ki je na tisoče otrok rešila potujčenja, o družbi, ki bi jo moral spoštovati tudi slovenski delavec, saj je njeno delo tudi njemu koristno, o družbi, ki bi jo moral vsaj respektirati tudi socijalni demokrat, ker ta družba ne lovi tujih otrok, ampak varuje samo slovenske. »Zarja« pravi, da družba hujša. To je predrzno prve vrste. Družba je nacionalna institucija in ob sebi je umevno, da zastopa ter razširja narodna načela. Ali se pravi to hujškati? Ali naj mar družba križem roke drži, ko gre nemški Schulverein na lov na slovenske otroke? Ali dela mar družba razdor med narodi? Razdora je kriva nemška gospodstvaželost, nemška agresivnost, proti kateri branimo Slovenci svoje življenje, zdaj pa pride »Zarja« in deklamira, da je za bratstvo med narodi in zato proti družbi. Prestavimo to v socijalno življenje. Kar so v narodnem oziru za nas nemški nacionalci s Schulvereinom, to je velekapitalizem s svojim Bund der Industriellen za delavce. Ali pa se mar zavzema »Zarja« za bratstvo med velekapitalisti in delavci in ne za razdor, ali ne vodi socijalna demokracija najhujšega boja zoper velekapital? Ta primera pač kaže, kako bornirano je stališče »Zarje«. Naj to slovenski socijalni demokratje stokrat za bratstvo med narodi, Slovenci so vendar in njih dolžnost bi bila, podpirati Ciril-Metodovo družbo, ker ona v resnici le brani slovensko posest in pravico proti tujemu navalu. Milo se nam je storilo, ko smo brali, da je družba buržoazna. Ah, kako imenitna beseda je to in kako je primerna. Med družbenimi člani je pač vse polno milijonarjev, denarnih žakljev, velikih tovarnarjev, ekscelenc in vrag vdi kako se že imenujejo ti reprezentantje buržoazije. Rabiti pri nas Slovincih besedo »buržoazija«, je naravnost smešno. Kaj pa smo Slovenci? Kmetje, delavci, uslužbenci, mali uradniki, mali obrtniki, mali trgovci. Sem in tja se dobi kako večje premoženje, pa to je izjema, nad katero vse strmi. Buržoazija — koliko je socijalno - demokratičnih delavcev, ki več zaslužijo, kot marsikateri teh buržeazev! Ali pa je družba zato buržoazna, ker ni v njej socijalnih demokratov? Mili bože, temu se da vendar odpomoči! Naj socijalni demokratje pristopijo v primernem številu, pa bo vse v redu. So vljudo vabljivi, žal, da ni upanja na odziv. Tudi z družbenimi šolami ni »Zarja« zadovoljna. E, tu je pa vsako govorenje odveč. Družba nima namena, delati eksperimente, ne Kerschenscheinske, ne Scharelmanske, ampak ustanavlja šole v okviru šolskega zakona, take šole, da ima ljudstvo do njih od vsega začetka zaupanje. Družbi je za slovensko šolo in vzgojo slovenskih otrok, ne za eksperimente po idejah velikih socijalno-demokratičnih pedagogov. Končno protekcijonizem! Kaka otročarija! Družba nastavlja učiteljsko osebo v prvi vrsti po predloženih izkazih in gleda pri tem, da ima dotična oseba tudi sposobnost, vzgajati mladino v narodnem duhu. Drugih ozirov družba ne pozna in kdor kaj drugega trdi, ta družbo obrekuje. »Zarja« proglašja družbo sv. Cirila in Metoda za »torišče buržoaznih nacionalistov«. V toliko je to resnično, da delujejo in žrtvujejo pri družbi sv. Cirila in Metoda narodni ljudje, ki niso socijalni demokratje. Ti narodni ljudje, ki si z delom služijo kruh, žrtvujejo za slovensko stvar ogromno mnogo in bodo pač lahko prenesli napade socijalno - demokratičnega lista, ki tako široko odpira usta, pa za narodno stvar, ki je vendar vsem skupna, nima ničesar drugega, kakor zabavljanje. Sicer pa povemo »Zarji«, da je popolnoma vse eno, kake misli ima o družbi sv. Cirila in Metoda, ker od nje itak nihče nič ne pričakuje. Saj sama komaj diha, kaj bo šele družbi pomagala. Prihajamo pa, da socijalno - demokratično gleslo v svojem internacionalnem fanatizmu napada in preganja družbo sv. Cirila in Metoda samo zato, ker je narodna in ker jo vzdržujejo ljudje narodnega mišljenja.

Pospesjevanje obrtni na Kranjskem. Klerikalci so nas osrečili z zavodom, ki naj pospeši obrt na Kranjskem. Misel na tal zavod so si izposodili seveda pri liberalcih, pa so jo seveda prikrojili po svoje. Ta zavod prireja vsakovrstne tečaje, in ima oča Ložar tak tečaj, si e lahko misliti, kako strašansko veliko se pri njem obiskovalci nauče. Stre-

ške za te priredbe plačuje večinoma tako ministrstvo, klerikalci pa seveda sebi prisvajajo vse zasluge. Da pa ne bodo obrtniki vedeli samo za klerikalne zasluge pri teh tečajih, ampak tudi za klerikalne zasluge, naj jim stvar malo pojasnimo. Če je kaka večja stvar, se pripelje en dvorni svetnik z Dunaja. O obrtništvu sicer ne ve dosti več kakor da krojač izdeluje hlače, čevljar pa čevlje, ampak pripelje se vendar. To velja seveda vožnja, fijkarje in lepe dijete in s tem zaslužkom gosp. dvornega svetnika je seveda obrtnikom veliko pomagano. Pridejo seveda tudi druge kapacitete. Navadno Kregar, Remec in Ložar! Ti se imenito držo, nasujejo obrtnikom nekaj fraz, poagilirajo malo za klerikalno stranko in otvore tečaj. Seveda nese vožnja z dijetai vred neka lobička. Vtknejo ga Kregar, Ložar in Remec in pa pravijo, da je s tem obrtni stan pospešen. Na zaključek tečaja se pripeljejo seveda zopet Kregar, Ložar in Remec, se zopet malo postavijo, malo poagilirajo in zopet zaračunajo vožnje in dijete. Tako obrtno pospeševanje mora seveda zaleži in pomaga prav izdatno vsaj Kregarju, Remcu in Ložarju. V deželnem zboru bo pač treba zahtevati detajliran račun, da se bo videlo, kako je obrtni pospeševalni urad podprl Kregarja, Ložarja in Remca.

Kako se delajo uradni zapisniki. Pri naboru dne 15. maja v Kočevju je prišlo med Kočevjarji, ki doma vedno izzivajo in se vedejo nesramno, in med slovenskimi fanti do prekekanja. Kočevski brivski pomočnik Hönigmann, znan lump in izzivač, se je posebno lotil mizarskega pomočnika Franceta Zakotnika in prišlo je do rabuke. Zakotnik je bil aretiran, in ker se je tudi orožnikom hudo zoperstavil, je dobil v Novem mestu primerno kazen. Take stvari se zgodijo vsak dan, posebno v mestu s tako rabijatnim prebivalstvom, kakor je v Kočevju. Pa nekaj drugega je, kar je treba omeniti. Proti slovenskemu obtožencu je državno pravdnštvo vložilo nemško obtožnico, najbrž je torej prvi sodnik s slovenskim zaslišanem napravil nemški protokol. V obtožnici je rečeno, da je Zakotnik udaril proti orožnikom »mit einem faustgrossen Steine«. Pri glavni razpravi pred novomeškim okrožnim sodiščem pa zaslišane priče tega niso potrdile. Poleg orožnikov je bilo zaslišanih še več prič, sami Kočevjarji, a tako orožniki kakor priče so to zanikale. Le en Kočevjar je nekako hotel tudi to potrditi, a dokazalo se je, da je možakar ves prizor le od daleč opazoval in da je tisti »faustgrossen Stein« proti orožnikom zamenjal za lučanjem malih kamnov na izzivajoče Kočevjarje. Kako je pa ta »faustgrosser Stein« prišel v uradne spise?

V Ameriko hočejo. V nižjeavstrijskem deželnem zboru sedi poslanec krščanskega imena Bauchinger. Ta je minole dni zapel v deželnem zboru bridko pesem, kako slabo se godi duhovnikom na Nižjeavstrijskem. Tako slabo se jim godi, da mislijo že v Ameriko pobegniti, in zato zahtevajo višje plače. Ne moremo natančno povedati, kake zasluge imajo duhovniki na Nižjeavstrijskem, znano nam je pa, da so ondodni prebivalci sicer precej pobožni, a tudi pametni in ne dajo radi denarja iz rok. Na vsak način se nižjeavstrijskim duhovnikom ne godi tako dobro kakor slovenskim, ker ti nečejo nič slišati o Ameriki. Grede le tisti, ki imajo posebne vzroke. No, pomanjkanje tudi nižjeavstrijski duhovniki ne trpe, da bi pa premoženje zbiral, to pač ni treba. Sicer so pa duhovniki ena sama družina in bi si lahko med seboj pomagali. Kaj pa je treba, da ima olomuški škof na leto 800.000 kron dohodkov, nekateri duhovniki njegove škofije pa baje stradajo. Cerkve ima toliko milijonov in milijonov premoženja, da bi vse svoje duhovnike lahko po knežje plačevala in bi jim ne bilo potrebno loviti kronice za maše in groše za očenaše. Toda cerkev nič ne da: škofje raje gledajo, da njih duhovniki baje lakoto trpe, kakor da bi kaj odrinili, in tako hočejo duhovniki, naj jim dajo višjo plačo zopet davkoplačevalci, naj se jim zviša takomenovana kongrua. Tako silni so, da vpijejo: denar sem, drugače gremo v Ameriko! Nič bati se, v naši ljubi Avstriji ne bo duhovnikov nikoli zmanjkalo!

Glavna razprava proti g. Josipu Turku, deželnemu poslancu in tovarišem radi pregreška proti volilni svobodi vrši se pred c. kr. deželno sodnjo v Ljubljani, dne 19. junija ob 9. Gosp. Josipa Turka a zagovarja g. dr. Fran Novak. O razpravi bomo seveda poročali.

Razvoj knjižništva. Zadnja leta so po Slovenskem na vseh krajih nastale javne ljudske knjižnice, ki imajo namen zlasti priroštemu ljudstvu nuditi z berilom zabave in pouka. V zadnjem »Slov. Ilustr. Tedniku« je slika dela knjižnice »Gospo-

darskega naprednega društva za šentjakobski okraj v Ljubljani. Ta knjižnica se je v teku triletnega obdobja iz skromnega začetka močno razvila, da je danes največja slovenska javna ljudska knjižnica t. l. da ima največ slovenskih knjig med onimi knjižnicami, ki ne uživajo nobene občinske, ježeine in državne podpore. Knjižnico je brezplačno fotografiral g. L. Krema, fotograf v Ljubljani, zato ga priporočamo občinstvu, da naroča pri njem tozadevne svoje potrebščine, društvu pa čestitamo, da tako vstrajno vrši svoj nalog glade izobrazbe ljudstva. — Knjižnica je nastanjena koncem Florijanske ulice na Vožarskem potu št. 2 in posluje vsak torek, četrtek in soboto od noi 7. do 9. zvečer. Vanjo ima pristop vsakdo.

Jutri v nedeljo vsi v Narodni dom! Jutri se vrši velika ljudska veselica »Naprednega političnega in izobraževalnega društva za kolizejski okraj«. Sodeluje orkester »Sokola I.« Postavljeni bodo razni paviljoni, kjer se bodo točila samo izborna kapljica in bodo stregle naše narodne dame. Poskrbljeno je za najboljšo zabavo, zato naj nihče ne zamudi pohiteti jutri v Narodni dom. Pričetek veselice je ob 4. uri popoldne in vstopnina 40 vin. za osebo. V slučaju neugodnega vremena se vrši veselica v areni Narodnega doma.

Veselica na sejmišču. V četrtek se je vršila na sejmišču velika ljudska veselica Naprednega političnega in gospodarskega društva za Poljanski okraj, ki je kljub temu, da je bil ples zaradi praznika prepovedan, zelo animirano potekla. Zlasti pohvalno je omeniti ad hoc sestavljeni pevski zbor. Pred vsem pa gre zahvala požrtvovalnim damam poljanskega okraja.

Starinoslovec Jernej Pečnik je snoči 79 let star umrl v Streljski ulici 10. Mož je prejšnja leta po cellem Kranjskem, zlasti po Dolenjskem z velikim uspehom preiskaval prazgodovinska ozir. rimska grobišča in gomile ter izkopal marsikako dragoceno stvar, ki sedaj blešči v kranjskem deželnem muzeju Rudolfinum. Izkopnine je pošiljal nekaj časa tudi na Dunaj. — Bil je markantna oseba. Iz skromnih začetkov in razmer si je s svojim raziskavanjem znal pridobiti med starinoslovci ime in ugled. — Bodi mu zemljica lahka!

Umrl je včeraj popoldne po dolgi in mučni bolezni obveznani in simpatični gostilničar »Pri belem Kranjcu«, gospod Josip Podražaj v najlepši moški dobi, še ne prav 35 let star. Prejšnji mesec mu je umrla žena in sedaj je tudi njemu napravila smrt tragičen konec. Pogreb bo jutri ob petih popoldne iz Sv. Florijana ulice 4. — Bodi zavednemu možu ohranjen blag spomin!

Pridobinski vpisniki, obsegajoči pripadnike davčnih družb I., II., III. in IV. razreda je c. kr. davčna administracija dogotovila in so počenši z dnem 12. junija 1914 skozi 14 dni v uradnih urah v pisarni mestnega ekspedita, Mestni trg 27, III. nadstropje vsakemu pridobinskemu zavedencu na vpogled.

Nogometna tekma na Telovo je bila za naše občinstvo zopet nekaj novega, toda žalibog s slabe strani. Nešportno obnašanje gostov nas je naravnost presenetilo in »Iliriji« priporočamo v nje lastnem in v interesu športa, da ne vabi več semkaj »športmanov« te kakovosti. »Gradjanski« je nastopil že lansko leto precej ostro. No, letos je pozabil, da je v gostih. Njegova igra ni bila več igra; to je bilo samo mrcvarjenje in drvarjenje. Žoga jim je bila bore malo mar. Šli so samo na moža, da ga morda pohabijo. In potem še ono surovo kričanje »remplaj, remplaj!« In končno za nameček še neopravičena zapustitev igrišča. Prav lepa porcija športnih nepravilnosti in prav dobra šola za naše, kak športman ne sme biti. In končno še po tekmi direktna natolčevanja: da se jim je namenoma vmešal v črno kavo tobak itd. Za krono vsega pa še iskanje pomoči za svoje neokusnosti — na policiji. Občinstvo se je zgražalo nad tem obnašanjem, dajalo glasno duška svojemu ogorčenju in morda bi bilo za »Gradjanskega« prav, ako bi bil slišal to, ker bi potem vedel, da ni — doma in da smo v Ljubljani vajeni tekem, ne pa konkurence v surovostih. Morda bi do vsega tega ne bilo prišlo, morda pa še celo prej, ako bi bil sodnik takoj spočetka nastopal proti gostom kar najodločnejše in par najhujših mrcvarjev in razgrajevcev spodil iz igrišča. Tako so se pa hoteli ti še celo norčevati. Tisto poteganje po igrišču, kakor da bi bil kdo ranjen, pred kratkem od Angležev na Dunaju pokazan trik. So pač mislili, da se jim bo kdo nasedel. Toliko v splošnem. Od igre same je imela »Ilirija« mnogo več kot gostje, toda njeni napadalcu so po stari navadi odrekli pred nasprotnimi vrati. »Gradjanski«

skemu se posreči parkrat prodreti in pri tem doseže v 33. in 39. minuti goale. V drugi polovici je »Ilirija« vidno boljša, napada neprestano in doseže v 8. minuti prvi goal iz prostega strela. V 14. minuti doseže »Ilirija« enaka usoda. V 17. minuti piska sodnik drugi goal za »Ilirijo«. Žoga je namreč dobro placirana v zgornji kot. Vrata jo vzele šele v mreži, toda noče tega priznati. Gostje, oziroma njih kapitan zahteva razveljavljenje goala, drugače da odidejo iz igrišča. Sodnik temu ne ugodí, odpiska in igre je nepričakovano končec.

— **II. dirka K. S. K. Ilirije.** Da morejo naši čitatelji sami sklepati o uspehu, ki je bil pri tej dirki dosežen, navajamo: 10. maja t. l. se je vršila dirka Zveze dirkačev na Dunaju, na progi Schwechel-Schwadorf, 20 km; prvi je vsled protivetra vozil 45:15. Isti dan je bila dirka Inomost-Silz, 20 km; tu je vozil prvi 42:45. — Kakor znano, je vozil Iv. Reboli 22 km kljub protivetru samo 40 minut 9¹/₂ sekunde, kar znači gotovo lep uspeh.

— **Zlet K. S. K. Ilirije.** V nedeljo, dne 14. t. m., se vrši v Gorici velika kolesarska dirka K. S. K. Ilirije. Ob tej priliki priredi Ilirija zlet v Gorico. Odhod točno ob pol 4. jutraj izpred Narodnega doma. Vabimo vse kolesarje.

— **Na c. kr. I. državni gimnaziji.** Tomanova ulica (poleg »Narodnega doma«) se bodo učenci za prvi razred prihodnjega šolskega leta vpisovali že v nedeljo, dne 28. junija od 9. do 12. ure. Vsa natančnejša pojasnila se čitajo v veži šolskega poslopja ali izvedo pri ravnateljstvu.

— **Vpisovanje v I. letnik tukajšnjega c. kr. ženskega učiteljskega** v nedeljo, dne 28. junija ob 9. uri, v I. letnik moškega učiteljskega v sredo, dne 8. julija ob 2. uri popoldne. (Glej inserat!)

— **Izprememba v garniziji.** Domobranski polk št. 27, ki je nameščen v Ljubljani, bo jeseni prestavljen v Gorico, v Ljubljano pa pride domobranski artiljerijski polk št. 22 iz Gradca.

— **Državni stavbni izpit** je napravil na deželni vladí mestni stavbni praktikant ing. Janko Maček o v s e k.

— **Telefonska vest.** Z 10. junijem se je vpeljal telefonični promet med Trstom in Ljubljano ter krajem Zalaszentgot (Ogrsko). Govorilna pristojbina znaša 4 K za navaden, tri minute trajajoč pogovor.

— **Mestna zastavljalnica** naznaja, da se vrši tamesečna dražba v mesecu aprilu 1913 zastavljenih dragocenosti (zlatnine, srebrnine in draguljev) in v mesecu juniju 1913 zastavljenih efektov (blaga, perila, strojev koles itd.) v četrtek, dne 18. t. m. od 8. do 12. ure dopoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica 2.

Z Viča se nam piše: V naši, po nekaterih prenapetih gospodih obče poznati občini imamo vedno kaj izrednega. Tako je tudi z novo ustanovljeno šolsko mašo. V brihtni glavi g. nadučitelja, bivšega deželnega poslanca žalostnega spomina in blamiranega slavnostnega govornika ter v glavi slovenskemu svetu znanega in zaradi denuncijantstva nedolžnih obsojenega patra Arhangela, se je zlegla vzvišena misel, vpeljati za šoolobvezne otroke posebno mašo ob nedeljah in praznikih, to pa tako, da k dotični maši nima pristopa noben drugi. Tako se je že pripetilo, da so objestni gospodje z lece pogladi ljudi iz cerkve. Da se pa nikdo, ki ne hodi v šolo, ne udeležuje več te maše, se vrata zaklenejo, in ako kateri otrok po naši farovski uri, ki do sedaj še nikdar ni dobro kazala, mašo zamudi, mora pač zunaj stati ali pa domu iti. Potem pa že dobijo starši napovedano kazeno, češ, vaš otrok se ne udeležuje maše. Tako daleč smo torej prišli v naši občini! Precejšnje število staršev se je baje pritožilo na višjo instanco. Kaj bodo dosegli, se ne ve. Lahko se pa reče, da sila najde vedno odpor, in tudi menda Vičanom bo enkrat potrpljenje pošlo. Vičanski občani, ali se boste res pustili vedno in vedno šikanirati od ljudi, kateri so radi vas tukaj, in kateri na vaše stroške dobro živijo? Ali naj ima res vsak na novo pečeni kaplan ali klerikalno naduti učitelj prvo besedo v občini! Ali ni v občini dosti mož, sposobnih, delavnih, kateri naj odločujejo občinske in šolske potrebščine? Ali naj nas uči reda in morale denuncijant pater Arhangela, kateri bi se moral, da ima le trohico sramote, zdavnaj skriti viški javnosti? Ali pa mogoče g. nadučitelj, ki ima tako šolske kakor družinske razmere, da se je nad njimi zjokati, da se že ne reče kaj več. Ti ljudje s takimi lastnostmi so učitelji naše, tako mnogobrojne mladine, ti ljudje torej naj so vzor, naš vzgled — naši voditelji?!

Iz Šmartna pri Litli se nam piše: Pri nas smo res nesrečni. Kar dva Riharja imamo zdaj na vratu: dekana, pa tistega njegovega brata,

ki so ga zasačili pri tatvini in ki se zdaj dela norega, da bi se umaknil obsodbi. Tako nor pa ni, da bi ne mogel maševati in pri pogrebi sodelovati. Najbrž je iz tabora teh dveh bratcev potekel dopis, ki ga je priobčil zadnji »Domoljub«. Ta dopis zmerja delavstvo v predmestni, češ, da je precejšen del zakopan v grdo govorjenje in življenje. Tako predzno žaljenje si odločno prepovedujemo. Naj ti gospodje raje pometajo po gotovih farovžih.

Pogreb Josipa Gerdšiča, bivšega predsednika okrožnega sodišča v Novem mestu se je vršil v petek ob pol 5. popoldne ob mnogobrojni udeležbi. Pogreba so se razen mnogih znancev in prijateljev udeležili: sedanji predsednik okrožnega sodišča g. pl. Garzaroli, bivši predsednik dvorni svetnik g. Kavčič, vsi gg. sodniki, oba gg. drž. pravdnika, zastopniki državnih uradov in javnih zavodov, gg. odvetniki in notarji, mestni občinski zastop z g. županom Rosmanom, deputacije: Narodne Citalnice, Dol. pevskega društva, Novomeškega Sokola, meščanske garde, požarne brambe i. dr. Pri sprevodu je igrala godba meščanske garde. Sprevod je vodil proš g. dr. Elbert. Vseh vencev je bilo 15. Tako na domu, kakor ob odprtem grobu je pokojniku v slovo zapelo Dol. pevsko društvo. Pogreba se je udeležilo tudi mnogo odličnih dam.

Kulturnost škofove zavarovalnice. Duhovniki po deželi tudi že po cerkvah delajo reklamo za škofovo »Vzajemno zavarovalnico«. Kako kulturna nasproti kmetom je ta zavarovalnica, se je pokazalo pri zadnjem požaru v Podhosti, kjer so klerikalci pogorelec slepli, da jim druge zavarovalnice ne bodo drugače izplačale kakor s tožbo. No, pa so se vrezali, kajti ravno vseh druge zavarovalnice so pogorelcem še več izplačale, kakor bi jim bilo po zavarovanju šlo. Naravnost vzgleden za kulanco škofove zavarovalnice pa je sledeči slučaj: Nekje ob novi belokranjski progi ima kmet svojo hišo tik ob železnici. Železniška uprava mu je dala slamnato streho pokriti z opeko samo na enem delu strehe, tako, da je streha postala predmet splošnemu posmehu. Ko je škofova zavarovalnica za to kuriozitetno zvedela, je dotičnemu posestniku s priporočenim pismom, datiranim z dne 13. nekega meseca, ukazala, da mora celo streho do 15. dotičnega meseca prekriti z opeko ali eternitom, sicer se mu zavarovanje — odpove. Kmet je pismo prejel in dan popreje. Očividno je bilo pismo nalašč tako pozno oddano, da bi naslovnik tudi, če bi hotel in bi imel že vse pripravljeno, naračila ne bi mogel izvršiti. Ker mu naravnost niso hoteli odpovedati, so se zatekli k takemu, malo katoliškemu manevru. Priporočiti je, da je dotični kmet bil že več let pri škofovi zavarovalnici zavarovan.

Poučen izlet absolventov kranjske kmetijske šole na Grmu, ki se je vršil dne 7. junija na Grmu, je izpadel nad vse pričakovanje ugodno. Dopoldne se je vršil ogled zavoda samega kot učilnic, učnih pripomočkov anatomskega, fizikalnega in kemičnega oddelka, preuredbe šolskih prostorov zadnjega časa, nove mlekarne, hlevov, sadnih klet, drevesnice itd. Popoldne so se vršila praktična predavanja gosp. ravnatelja Rohrmanna o planšarstvu na Saksonskem in pri nas in gosp. pristava Zdolška o lovljenju voluharja. Po preizkušnji raznih sistemov kosilnih strojev, trtnih škropilnic in žveplalnikov, je bila poskušnja dolenskih in vipavskih vin iz državne vinske kleti, deloma grške šole. Pokazala je, kaj se da z domačimi, pravilno kletarjenimi vini napraviti; dalo se namreč meriti z najbolj renomiranimi vini dežel, ki so na glas vinških proizvodov. Ob tej priliki je predaval gosp. nadzornik Skalický o vinarstvu in umnem kletarstvu. Izlet se je vršil v popolno zadovoljnost izletnikov ter odbor društva absolventov kranjskih kmetijskih šol gg. predavateljem V. Rohrmannu, B. Skalickemu, R. Zdolšku in strokovnemu učitelju Fr. Malasku za podane duševne užitke; dalje slav. ravnateljstvu kmetijske šole, oziroma gospodu Skalickemu kot nadzorniku državne kleti za gostoljubno postrežbo izreka svojo najsrčnejšo zahvalo.

Preskušnja kosilnih strojev na Grmu se ponovi ob ugodnem vremenu v ponedeljek 15. junija ob 3. popoldne.

Z Vinice. Naš prečastiti König, po miloti božji podnačelnik cestnega odbora, ne zna, ali pa noče znati za obstoječe določbe v varnost cestnega prometa, § 13. in 14. sta mu deveta briga, posebno kadar njega zadeva jo. Stran torej s tistimi vejami pred vašo rezidenco in drugod, da pasantje ne bodo butali v nje in se gode druge poškodbe, kakor se je to primerilo dne 23. maja! Tudi bo potem manj trpela morala, saj vam je

znano, koliko trpita mati in pa vrag! Opozarjamo pa tudi druga dva gospoda cestna odbornika na obstoječe zakone, katere mora vsak avstrijski državljan strogo izpolnjevati, tudi ako je duhovnik. Ne boja se zamere, saj imata dovolj gradiva, da se vama prečastiti enkrat za vselej zameri in videla bosta, da bo sijalo takoj drugo sonce. Gospoda prečastitega priporočamo poklicanim faktorjem v drugi stvari. Naj vprašajo revnega kmeta Tomažiča, koliko mu je računal za malenkostno prošnjo v vojaški zadevi? 32 K! To je že lep ekspanzar. — No, pa to je bilo še precej ceno, kajti drugi umrjoci mu morajo kar po 40 do 50 K plačati za slične prošnje. — Gospod je torej lahko naročnik več klerikalnih slovenskih in nemških listov, kar ima tako mastne dohodke, kot nobeden advokat ne. — Nam liberalcem pa predbaciva, kot naročnikom naprednih listov, da si nimamo še s čim kupiti kruha! Pa gospod, vedite, da je naš kruh pošten in ne odušerko pridobljen! Nov privilegij so dobili botri otrok nezakonskih mater v fari pri prečastitem. — Po krstu so povabljeni v farovž na liter rujnega, posebno pa še oni botri, ki so kaj v zlahti! — No, saj se pa nezakonski otroci prav lepo množe v fari, posebno, ker imajo lep vzgled v farovž. — Pa brez zamere, ker kar je res, je res!

Poskušnja avto-vožnje na progi Kranj - Jezersko - Železna Kapla bo dne 18. t. m. Začetek vožnje je ob 8. jutraj iz Kranja. Iščejo se torej interesi in družabniki za to progo. Kdor želi pristopiti, naj se obrne na veletržca Antona Kolenca v Celju. Lahko se oglasi za pristop k tej družbi že pri poskušnji, ker le tedaj, ako bo dovolj družabnikov, se proga odpre, katera bo pa gotovo dobro nesla.

Iz Vremskega Britofa. Včeraj, dne 12. t. m. dobili so pri čiščenju materiala v tukajšnjem premogokopu enega ponesrečenih rudarjev po 6 mesecih, seveda skoraj same kosti. Po obleki so spoznali, da je to truplo Franca Šemrova iz Godoviča. Ob 10. zvečer prepeljali so ga na pokopališče, kjer so ga jutraj ob 5. uri, dne 13. t. m. slovesno pokopali.

Iz kopališča Krapinske Toplice nam poročajo: Novi avtomobilni omnibus (sistem Fiat, 15 prostorov, 7 prvega in 8 drugega razreda) vzdržuje vsakdanji promet med železniško postajo Rogatec in kopališčem Krapinske Toplice. Med Krapinskimi Toplicami in postajo Zabok vozi Berlietov avtobus.

Veliki cirkus Kludsky je danes jutraj došel v Ljubljano, kjer je takoj začela velika kolonija delavcev s potrebnim izvažanjem iz železniških voz. K prihodu cirkusa došla je velika množica občinstva. Že popoldne so so bili šotori in lastna električna naprava skoro popolnoma gotovi in ob 8. zvečer vrši se že otvoritvena predstava. Množina najboljših krasnih konj cirkusa Kludsky in sijajne točke in zmognosti posameznih umetnikov jamčijo za mnogobrojen, spreminjajoč program, ki je vreden obiska, na kar opozarjamo naše bralce v mestu in na deželi. V nedeljo, dne 14. in v sredo dne 17. junija vrše se po dve slavnostni predstavi, popoldan ob 4. uri in zvečer ob 8. Razstava zveri in zoologični oddelki sta odprta dnevno od 10. dopoldne do 2. popoldne. Predprodaja vstopnic nahaja se v trafikah gospe Češarkove, Šelenburgova ulica, in pri cirkuški blaginji.

§ 80., odstavek II. Poizkusni zakon traja tri mesece. Ako v tej dobi eden zakončen predloga razločitev, se zakon brez ovir razdere. To je smisel krasne veseligrice v treh dejanjih, ki se predvaja ob danes naprej v kinematografu »Ideal«. Nedvomno je to najboljša veseligrice te seziije in bode gotovo dosegla najpopolnejši uspeh. Cene so samo za 10 vinarjev zvišane.

Kresnice so jele ponoči frčati že prejšnji teden, — ki jih je bilo vsled slabega vremena le malo videti — ter s tem naznanjati, da se bliža praznik sv. Janeza.

Nesreča. Ko je danes jutraj Fr. Krašnja peljal v Ljubljano vipavsko sadje, se mu je med Vrhniko in Brezovico pri železniškem prelazu splasil konj. Krašnja je voz, ki se je hotel prevrniti, podpiral, med tem pa so zdrčale škatulje z voza, podsule Krašnja in ga na glavi tako poškodovale, da je, dospel v Ljubljano moral iskati zdravniške pomoči.

Dva uboga bogatina, pariška pravstvena slika s predigro in 2 dejanjema; v glavni vlogi priljubljena filmska kraljica Susanne Grandais predvajala se bode danes in jutri v Grand Elektro Bioskopu v Lattermannovem dvorcu. Ta drama je nekaj izvanredno zanimivega in bode dosegla gotovo najlepši uspeh. Polog tega je na sporedu še 5 drugih krasnih slik. Cene so jako znižane.

Kolo je bilo ukradeno izpred sodnije. Kolo je znamke »Moeve«, št. 261.757. Pred nakupom se svari.

Opozarjamo na današnji inserat tvrdke Čamerlik & Komp. v Ljubljani. Važno zlasti za avtomobilne zveze.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal gosp. dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik v Ljubljani, 100 K, volila iz zapuščine pokojne Ivanke Sebenik, hišne posestnice v Ljubljani, plačnega od dedičev ga. Vlad. Tomca, žel. revidenta, ge. Jakobine Gangl, nadučiteljeve soproge in gđc. Ane Tomec. — Ga. Olga dr. Bergmann v Zalcu je nabrala za družbo 48 K.

V Mengšu je bil dne 11. junija prav dobro obiskan občni zbor ondotne Ciril - Metodove podružnice v Gregorčevem hotelu. Gg. Tomo Petrovec in Ante Beg sta se ganljivo spominjala vseh vrlin pokojnega predsednika gosp. Lovra Letnerja. Zborovalci so se vzdignili ter tako počastili pokojnikov spomin. Podružnica je prav pridna ter je poslala v štirih letih glavni družbi nad 1000 K. Novi odbor se je sestavil sledeče: predsednik g. Edv. Bohinec, nadučitelj; podpredsednica ga. Rozika Bogatajeva; tajnik g. Tomo Petrovec, nadučitelj (J.); namestnica ga. Mar. Jenčičeva; blagajničarka gđc. Anica Petrovčeva; namestnica gđc. Gabrijela Jankovičeva. Odbor: ga. Mar. Žnidarjeva, gđc. Mihaela Vidaličeva. Karel Vidali, Al. Dornik in Luka Blejec (za Trzin). Podružnica priredi poletno veselico.

Radoviliška ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda je pred kratkim izbrala nov odbor, kateri je priredil zadnjo nedeljo prav dobro uspeli cvetlični dan. Požrtvovalne nabiralke odkupnine in prodajalke cvetlic so se vrlo trudile, pripomoči k čim boljšemu uspehu. Nabrale so za naše razmere veliko vsoto 230 K. Posebno nekatere mlajše gospice so se odlikovale po neumorni delavnosti. Čast in hvala vsem gospem in gospicam za požrtvovalni trud, kakor tudi cenjenim darovalcem cvetk in vsem, ki so gmotno pomagali do lepega uspeha.

Društvena naznanila.

Javna telovadba »Sokola I.« se vrši letos dne 5. julija. Pri tej telovadbi bo nastopilo mnogo večje število telovadcev in telovadk, kakor pri dosedanjih javnih telovadbah »Sokola I.« Potrebno je, da takrat pohiti vsakdo, kdor le količkaj napredno in sokolsko misli, na to javno produkcijo. Na zdar!

Pevski večer »Ljubljanskega Zvona«, ki bo danes ob 8. zvečer v areni »Narodnega doma«, obeta lepo udeležbo in mnogo zabave. — Prijatelji društva in petja, pridite!

Postojnsko učiteljsko društvo bo imelo v sredo, dne 17. junija ob 2. popoldne izredni občni zbor zaradi izvolitve delegatov za »Zavezino« glavno skupščino na podlagi novopotrjenih »Zavezinih« pravil.

Prostovoljno gasilno društvo v Radečah pri Zidanem mostu priredi dne 2. avgusta t. l. vrtno veselico, na kar se slavno občinstvo vneprej opozarja, sosedna društva pa naproša, da bi se pri svojih prireditvah na to ozirala.

Izpred sodišča.

Oproščen poštni uradnik. Proti poštnemu uradniku Ivanu Resetki se je vršila skozi sedem dni porotna obravnava pred sodiščem v Splitu. Obtožnica je navajala, da je poštni uradnik Ivan Resetka od leta 1897. do 1913. defraudiral v nekem poštnem uradu v bližini Zadra, čigar načelnica je njegova žena, tekmo treh let vsoto nad 2000 K. Njegova žena je bila le po imenu načelnica poštnega urada, pravi vodja pošte pa je bil v resnici Resetka. Oba, poštni uradnik Resetka in njegova žena sta živela baje zelo potratno ter sta posojala večje vsote tudi raznim prijateljem. Proti njegovi ženi se je preiskava ustavila, on pa je prišel pred poroto. Ta pa je njegovo krivdo zaničala, nakar je sodišče Resetko oprostilo.

Dogodki v Italiji.

Iz Benetk poročajo, da je včeraj ob 10. dopoldne priplul iz Ravnne parnik »Ravenna«. Poveljnik parnika podadmiral Borea Ricci je izročil zapadene brzojavke politične in vojaške oblasti v Ravenni, v katerih se nujno prosi, naj se odpošlje nove čete, da se zatro revolucionarni ekscesi. Poveljnik je sporočil, da so revolucionarne mase popolnoma zasedle mesto. Telefonske in brzojavne zveze kakor tudi železniške zveze so pretrgane. Podadmiral je odre-

dil, da je takoj odploval več torpednih čolnov v Ravenno.

Iz Milana poročajo: Po meetingu, ki se je v četrtek vršil v areni, je prišlo do hudih spopadov med množico in konjenico. Množica je metala kamenje proti konjem, nakar je začela konjenica atakirati, ne da bi zapazila, da stoji za množico kordon pehote. Konjenica je jahala v ta kordon ter poškodovala kakih dvajset vojakov. Množica se je zopet zbrala ter metala kamenje. Nato je en karabinier ustrelil ter smrtno zadel nekega delavca. Mnogo oseb je bilo aretiranih, 30 pa ranjenih.

Pri enakih spopadih so bili v Florenci dva mrtva in šest ranjenih, v Turinu dva mrtva in 70 ranjenih, v Bariju dva mrtva, v Neapolju eden mrtvev, v Ravenni je bil usmrčen en policijski komisar. Policijskega komisarja in Piombino so trije neznanzi ustrelili. Pri zadnjih izgredih je bilo čez 1000 oseb aretiranih.

Iz Bologne poročajo: Zveze z Romagno so skoro popolnoma pretrgane. Med Imolo in Castell Bolognese so vse brzojavne žice prerezane in mnogo drogov izruvanih. V Castell Bolognese so demolirali in zažgali kolodvor. V četrtek dopoldne se je vršil velik meeting, nakar so šli zborovalci na kolodvor. Od predvčerajšnjim je železniški promet ustavljen. 5000 do 6000 oseb je napadlo kolodvor, ki so ga branili le načelnik postaje in štirje karabinierji. Demonstranti so vse demolirali ter potem odšli. Ob 11. dopoldne so ponovili napad, zlomili vso opravo, zmetali opravo, papirje, registre, aparate in drugo na tla ter vse to zažgali v največje veselje žensk in otrok, ki so z velikim kričanjem gledali ta prizor. Ogenj se je razširil tudi na kolodvor in le z največjim naporom so uradniki preprečili, da se ogenj ni razširil tudi na uradniška stanovanja. Popoldne se je s kolesi pripeljal 40 bersaglierjev in pozneje 150 vojakov, toda bilo je že prepozno. Zgorelo je tudi več tovornih voz, ki so bili vredni 24.000 lir.

V Forliju so požgali več železniških čuvajnic. Demonstranti so udrli pred katedralo, poškropili vrata z bencinom ter jih zažgali. Prihiti so karabinierji, ki so ustrelili v zrak. Ogenj so pogasili, zgorela pa so vrata, ki so bila dragoceno delo iz 16. stoletja. Demonstranti so šli nato pred vrata prefekture ter jih tudi zažgali. Več oseb je bilo ranjenih in aretiranih.

V Imoli je, ko so vojaki stali pri nekem zborovanju, 200 oseb udrlo na kolodvor ter napravilo barikade na tiru. Izruvali so tračnice v dolžini do 100 metrov. Načelnik postaje in uradniki niso mogli ničesar opraviti proti množici in so le obvestili bližnje postaje, da so še pravočasno ustavili vlake. Ekscendenti so zažgali vagona, naložene z lesom in pa skladišča za orodje. Zvečer je prišlo sto vojakov in policistov, ki so skušali razporediti ekscendenti, toda ekscendenti so prodrli kordon ter popolnoma porušili kolodvor. Demonstranti so šli nato pred sodišče ter je zažgali. Ogenj so mogli šele po treh urah pogasiti.

Razne stvari.

* **Velika stavka.** Iz Bakuja poročajo: Več nego 15.000 delavcev, ki so zaposleni v petrolejski industriji, je začelo stavkati.

* **Velika tatvina zob.** Iz Pariza poročajo: Pri največjem pariškem izdelovalcu umetnih zob se nezna- ni zlikovci v četrtek ukradli 400.000 umetnih zob, ki so vredni 100.000 frankov.

* **Senzačni izum italijanskega inženirja Ulivija.** Poročali smo že pred časom, da je italijanski inženir Ulivi izumil stroj, s katerim more na večje daljave užgati razna streljiva. »Česky dennik« poroča, da je izumil v Plzni neki elektrotehnik še pred Ulivijem enak stroj.

* **Litanije za miss Pankhurstovo.** Sufragetke so si zopet nekaj novega izmislile. Pred par dnevi so vdrle v cerkev v Bromptonu ter začele na ves glas peti litanije za miss Pankhurstovo. Samo ob sebi je umevno, da to ostalim vernikom ni bilo prav. Med pravoverniki in sufragetkami je nastal boj in prelube sufragetke so zmetali iz cerkve. Razen tega so pa še dve aretirali. Isto se je prigodilo v westminstrski katedrali.

* **Bojkot šampanjca v Nemčiji.** Berlinska »Post« nasvetuje energično bojkotiranje francoskega šampanjca. Šampanjec naj se pri vseh pojedinah in slavnostnih priložnostih nadomesti z nemškim sektom, ki je baje ravnotako dober kakor francoski šampanjec. Žal, toži »Post«, dajo posebno nemški oficirji prednost francoskemu šampanjcu pred nemškim, ker je baje boljši. »Strokovnjaki« pa so baje doznali, da to ni res. Nemški cesar, ki hoče biti vsem kot vzor, je ukazal, da se ne sme nič

dvornih gostijah servirati francoski šampanjec.

Velika družba ponarejevalcev denarja na Ruskem. Pred okrožnim sodiščem v Varšavi se je te dni začel senačni proces, v katerem nastopa 70 obtožencev in 497 prič. Obtožnica obsega 220 tiskanih strani. Obtožnica dolži obtožence, da so dolga leta v Nizzi in drugih francoskih mestih, kakor tudi v raznih sibirskih mestih ponarejali denar ter izdali čez pol milijona falzifikatov. Glavni obtoženci so: Robert Levald, kemik in litograf, in njegova ljubica Volodcka. Nadalje Siemeriov, premožen hišni posestnik, ravnatelj banke in izdajatelj nekega ruskega kolektarja, in njegova ljubica. Levald in Volodcka sta bila svoj čas aretirana v Parizu ter izročena ruskemu sodišču. Od 500 pozvanih prič jih je prišlo dotedaj 90. Sodno razpravno dvorano so v ta namen posebno preuredili. Obtožence bo zagovarjalo 23 odvetnikov. Proces bo trajal okoli šest tednov.

Stara ljubezen ne zarjavi. Iz New Yorka poročajo: V mestecu Cautonu (Ohio) se je pred nedavnim sklenil zakon, ki ima zelo zanimivo preteklost. Pred oltar sta pokleknila, da bi se do smrti združila, vdovec Jakob Snyder in vdova Helena Reamova. On je star 76 let, ona pa 69 let. Pred pol stoletjem sta se spoznala na neki plantaži v Floridi ter se zaljubila drug v drugega. Ko sta morala dolgo čakati ter premagati razne ovire, se jima je vendarle posrečilo, da sta dobila od staršev dovoljenje, da se smeta poročiti. Tedaj pa je izbruhnila državljanska vojna, vsled katere se je Amerika razdelila v dva sovražna tabora. Roditelji dekleta so bili navdušeni privrženci severnih držav, dočim je Snyder, zvest svojemu prepričanju, branil južne države. In zgodilo se je, da so roditelji dekleta preklekli svoje dovoljenje, kajti njihova hči ni nikakor mogla postati žena človeka drugega mišljenja, kakor so bili oni. Jakob je tedaj dobil poziv na vojno, in to tako hitro, da je mogel svoji zaročenki le podati roko, jo poljubiti, nakar sta se razšla. Vojna in druge okoliščine mu niso pripustile, da bi zaročenec kaj izvedel o svoji zaročenki. In ko se je vojna še precej srečno končala, se je Snyder vrnil v Florido, da se snide zopet s svojo nevesto. Toda v Floridi ni bilo niti dekleta, niti njenih roditeljev. Izselili so se. In nihče ni vedel, kam. Ves obupan je začel Snyder iskati svojo nevesto. Toda leta in leta jo je zastopil iskal. Počasi je pozabil. Oženil se je doma s pridnim dekletom, ki pa je v kratkem zakonu umrla. In vendar je našel svojo prvo ljubezen. Na kupčijskem potovanju v Denveru se je slučajno po 50. letih sešel s Heleno. Bila je vdova. In zdaj sta na stara leta postala mož in žena.

Bolečine v hrbtu in udih so večkrat neznane po velikih naporih. Tablete Kephaldol jih preženo takoj. Dobivajo se po lekarnah.

Opešanje živcev skoro vedno vede do redno se ponavljajočega telesnega zaprtja. Za spodbudo prebave imamo resnično dobro užito in tudi pri daljši rabi skoro absolutno zanesljivo učinkujoče sredstvo: prirodno »Franc Jožefovo grenčico«. Profesor Fürstner, ravnatelj univ. klinike za živčne bolezni v Heidelbergu potrjuje, da je Franc Jožefovo vodo večkrat tudi pri manjših množinah rabil z dobrim uspehom. Dobiva se po lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Redka prilika. Modna tvrdka Kette priredi posebno prodajo perila. (Več v oglaš.)

Telefonska in brzojavna poročila.

Nižjeavstrijski deželni zbor.

Dunaj, 13. junija. Nižjeavstrijski deželni zbor je sprejel učiteljsko predlog. Predlog o črtanju določbe o celibatu učiteljc na deželi je bil odklonjen.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 13. junija. V ogrskem državnem zboru je predložil notranji minister tri zakonske predloge o podražavljenju uprave. Prva predloga obsega imenovanje uradnikov v komitatih. Ti uradniki bodo v bodoče državni uradniki. Prihodnja seja se vrši v torek, dne 16. junija. Na dnevnem redu je večje varstvo zakonaj in predloga o medsebojnem pravnem varstvu.

Za varstvo bralcev

se nikdar ne utrudimo opozarjati na mnoge ničvredne ponaredbe, ki jih brezvestni ljudje dandanes spravljajo

Hrvatski sabor.

Zagreb, 13. junija. Včeraj se je nadaljevala v hrvatskem saboru debata o regulaciji učiteljskih plač. Nadomestno deželnozborske volitve v Bosni.

Sarajevo, 13. junija. Pri predvčerajšnjih nadomestnih deželnozborskih volitvi na izpraznjeno mesto deželnega podpredsednika dr. Mandića, je bil v okraju Stolac izvoljen samostojni kandidat dr. Petrović. Pri ožji volitvi v okraju Gradačac, kjer sta si stala nasproti kandidata Stojčević in Miličević, je bil izvoljen Stojčević s 3532 glasovi proti 2706 glasovom.

Kralj Nikita na brionskih otokih.

Puli, 13. junija. Kralj Nikita je dospel včeraj na parniku »Salona« družbe Ungaro - Croate na brionske otoke. Prenočil je na brionskih otokih ter se bo danes odpeljal v Benetke.

Odlikovani slovenski gosti v Beogradu.

Beograd, 13. junija. Odlikovani so bili gg.: poslanec Ljuba pl. Babjić - Gijalski z redom sv. Save 2. vrste, dr. Čingrija z redom sv. Save 3. vrste, dr. Fran Novak in Rasto Pustoslavšek z redom svete Save četrte vrste, Janko Holjac in kipar Valdec z redom Belega orla pete vrste. — Odlikovani so tudi zastopnik »Slovenske Matice« gosp. Anton Koder. S katerim redom našemu poročevalcu še ni znano.

Ruski car in Romunska.

Konstanca, 13. junija. Priprave za sprejem ruskega carja se delajo z vso naglico. V deželi živijo mornarji ruske ladje »Potemkin« (uporni ruski mornarji črnomoške vojne mornarice), so dobili nalog, da zapuste svoje hiše. Mornarji so pod strogim nadzorstvom. Ko se bo peljal car po ulicah, morajo biti te prazne. Socialni demokrati sklicujejo protestna zborovanja. Njih oklici vehementno napadajo carja.

Konstanca, 13. junija. Povodom bivanja carja v Konstanci bo dospel tja izredna srbska deputacija. Rusija je pripravljena, Francoska se mora pripraviti.

Pariz, 13. junija. Veliko pozornost vzbuja v političnih krogih članek ruskega vojnega ministra Suholinova z naslovom »Rusija je pripravljena, Francoska se mora pripraviti«. V članku naglašajo ruski vojni minister, da mora Francoska obdržati triletno vojaško službo v neizpremenjeni obliki.

Dogodki v Italiji.

Milan, 13. junija. V mnogih italijanskih mestih je prišlo včeraj do novih spopadov. Tudi so zahtevali spopadi novih žrtev.

Padeč francoskega kabineta.

Pariz, 13. junija. V zgodovini francoske republike se je prvič zgodilo, da je padel kabinet že prvi dan po nastopu. Poincaré je demisijsko sprejel in izrekel vsakemu ministru posebej zahvalo. Danes dopoldne je Poincaré konferiral s predsednikom senata in zbornice in bo tekom popoldneva poveril novemu politiku sestavo kabineta. V prvi vrsti pride za to v poštev Viviani, ki bo skoraj gotovo tudi sprejel mislijo. Popoldne ali zvečer bo sestavil novo listo ter jo predložil Poincaréju. Snoci je prišlo med pristaši in nasprotniki Ribota do spopadov. Policija je mogla šele po dolgem trudu napraviti mir.

Protinemske demonstracije v Luksemburgu.

Berolin, 13. junija. »Vossische Zeitung« poroča o protinemskih demonstracijah v Luksemburgu. Pri volitvah v parlament je bil v okraju Echternach izvoljen veleposestnik de Villers, ki je bil preje pruski konjeniški častnik. Ob tej priliki je množica demonstrirala proti Nemčiji in pela luksemburško himno, na koncu pa ponavljala verz: »Mi nočemo nobenega Prusa«. Na vojaškem vežbališču je množica zažgala slamnatega moža, ki ga je oblekla v prusko častniško uniformo.

Dogodki na Balkanu. REVOLUCIJA V ALBANIJI.

Esad paša.

Rim, 13. junija. Esad paša se mudi v Neapolju. Italijanska vlada ga preskrbuje z vsem ter mu je kupila vilo.

Valona ogrožena.

Valona, 13. junija. Vstahi so se polastili mesta Lusnje. Valonske oblasti so sklenile poslati takozvano južnoalbansko armado v Fieri, ker je baje Valona sama ogrožena.

Epir.

Aten, 13. junija. Sprejette protokola z otoka Krfa s strani albanske vlade ter obisk Turkan paše pri grškem poslaniku v Draču je smatrati kot resno voljo Albanije, stopiti z Grško v prijateljske stike.

Ranjenci.

Drač, 13. junija. Ranjeni albanski nadporočnik Meld beg je bil od kneza odlikovan z redom Belezvezde Skanderbegove. Albanski dvor namerava ustanoviti za ranjene prostovoljce poseben fond.

Proti vstašem.

Rim, 13. junija. »Tribuna« poroča iz Drača, da je ruski vojaški ataše princ Sturda odpotoval z 250 možmi, štirimi topovi in 200 konji v Sv. Ivan, kjer zbira Prenk Bib Doda Miridite. Ko bo vstaja potlačena, bo ministrski predsednik Turkan paša kneza poleti spremil v Skader in v jeseni v Valono. Pozneje bo knez obiskal tudi ostala mesta Albanije.

Črnogorski kralj.

Cetinje, 13. junija. Črnogorski kralj je nastopil v četrtak s princem Petrom in princeso Vero potovanje čez Bar, Brionske otoke v Benetke.

Bolgarska.

Sofija, 13. junija. Vlada je podala neki holandski skupini koncesijo za gradbo ladjedelnice v Varni.

Ruščuk, 13. junija. V četrtak je množica napadla neko grško cerkev ter jo zasedla.

Sofija, 13. junija. Množica je demolirala kino, last nekega Grka.

Bolgarsko posojilo.

Dunaj, 13. junija. Pogajanja Bolgarske z oddelkom diskontne družbe so uspele tako daleč, da se je sklenilo dati Bolgarski predujem v znesku 120 milijonov frankov in sicer v zakladnih zadolžnicah, ki zapadejo v plačilo v prihodnjem letu. Pogajanja zaradi fundiranega posojila so začasno prekinjena in se bodo nadaljevala na popolnoma novi podlagi. Z druge strani se zatrjuje, da je posojilo perfektno na sledeči podlagi: 5% obrestovanje, emisijski kurs 84, petdesetletna amortizacija, oddaja zgradbe pristanišča Lagos, železnica Haskovo-Lagos in še neka druga železnica.

Sofia, 13. junija. Sbranje je odobrilo proračunski provizorij za mesec junij.

Vojna nevarnost med Grško in Turčijo.

Eerolin, 13. junija. Diplomatični krogi presojajo grško - turški spor kot skrajno nevaren, izražajo pa upanje, da bo vojno morda še mogoče preprečiti, ker bo morala Turčija uvideti, da bi bila za njo vojna na morju brezuspešna. Velesile se trudijo pregovoriti grško in turško vlado, da popustita.

Petrograd, 13. junija. Po vesteh iz Carigrada koncentrirajo Turčija v okolici Smirne vojsko 70.000 mož, da napade otoka Kios in Mitilene. Tudi o oboroževanju Grške prihajajo vznemirjujoča poročila. Kakor se poroča je bil glavni predmet razgovorov ruskega zunanjega ministra Sazonova v Konstanci in Bukarešti ravno grško - turški konflikt.

Pariz, 13. junija. Diplomatični krogi trde, da so se velesile odločile tudi v Atenah podvzeti skupno demaršo.

Atene, 13. junija. Danes je izšel dekret, ki proklamira aneksijo otokov Kios in Mitilene. Obenem publicira uradni list sklep glede odstopa otoka Saseno Albaniji.

Dunaj, 13. junija. Diplomatični krogi presojajo položaj kot nespremenjeno resen. Turčija je v cirkularni noti velesilam odklonila odgovornost za vse dogodke ter dokazuje, da je vsa krivda na strani Grške, ki da je pričela z zasledovanjem Turkov. Turčija ne bo nastopila z ofenzivo, z vsemi močmi pa se bo branila proti eventualnemu napadu.

Atene, 13. junija. Grška vlada je po svojem zastopniku v Carigradu obvestila velesile o svojih dosedanjih korakih ter naznanila, da so se Grki v Aivaliku oborožili.

Gospodarstvo.

— Knjigovodski tečaj, ki ga priredi zavod za pospeševanje obrti v Ljubljani, se bo pričel v ponedeljek, dne 22. junija v prostorih slovenske trgovske šole. Natančni čas začetka se bo objavil pozneje, udele ure pa se bodo sporazumno z udeleženci na dan otvoritve porazdelile na tri ali štiri dni v tednu. Nekaj mest je še prostih in naj se priklage nadaljne prijave v pisarni zavoda za pospeševanje obrti.

vanje obrti. V tečaju se bo oziralo predvsem na kovinske obrti ter naj bi se prigrasili posebno še ključavnice in kleparji.

— **Nakup splošne avstrijske električne akcijske družbe po dunajski občini.** Kakor znano, je pričela 1. 1911. dunajska občina pogajanja s splošno avstrijsko električno akcijsko družbo za nakup tega podjetja. Ta pogajanja so se sedaj završila in je dunajska mestna občina kupila celotno podjetje za 12.150.000 K.

— **Ustanovitev nove tovarne za municijo.** Iz Prage se poroča, da se bo tamkaj ustanovila s pomočjo »Živnostenske banke« akcijska družba, katere namen bo, ustanovitev »Česke akcijske tovarne za municijo v Pragi«. Dovoljenje za to podjetje je baje že podeljeno. Akcijski kapital bo znašal 2.000.000 K. V tej novi tovarni se bo izdelovala municija za topove, puške in revolverje ter razni drugi kovinasti predmeti.

— **Sanacija karlovske hranilnice.** V zadnjih dneh so se v Zagrebu vršila pogajanja med zastopniki sanacijske akcije karlovske hranilnice in med zastopniki hrvaške vlade. Po stanju sedanjih pogajanj bodo izgubili vložniki kakih 20% svojih prihrankov. Reeskomptni upniki so po večini izjavili, da so zadovoljni z 20 do 40% izgubo. K popolni sanaciji manjka še 1.400.000 K. Vrše se pogajanja, da bodo deželna vlada in člani nadzorstva in načelstva zvišali svoje prispevke. Član načelstva baron Vrančani bo prispeval dva milijona, zupščina člana načelstva barona Türka pa 1 milijon kron. Ostali člani načelstva bodo plačali 150 tisoč kron, deželna vlada 500.000 K. Likvidacija bo poverjena najbrže Hrvatski kreditni banki.

Zahvala.

Letošnji ljubljanski cvetlični dan si zabeležimo s ponosom v spomin sko knjižo. Svedoči nam namreč o veliki zavednosti in rodoljubni požrtvovalnosti naših odličnih prijateljev in pospeševalcev slovenske kulture in narodne obrambe na ogroženih mejah. Darov in prispevkov iščemo ob raznih prilikah med letom, tako, da pride vsak zavedni rodoljub večkrat na vrsto, da položi dar domu na oltar. Tu pa je prišel cvetlični dan in v 24. urah se je pridobilo iz slovenskih rok in src lepo vsoto 4731 K 77 vin.

Za to bogato narodno zbirko izrekamo iskreno zahvalo častitim Slovencek, ki so priredile cvetlični dan in velesilnim gospodinjstvom, ki so vršile z neutrudljivo vneto razpečevanje cvetlic, tako zahvala velja tudi njihovim gg. spremljevalcem. Hvala pevskemu društvu »Ljubljanski Zvon«, ki je poživilo večerno veselico s popevanjem prelepih pesmi, hvala orkestru ljubljanskega »Sokola I.« za živahno sodelovanje. Hvala pa vsem Vam, častiti rodoljubi, ki ste s svojimi darovi utrdili naše obmejne trdnjave in nam dali pomoč, da moremo tem uspešneje vršiti častno slovensko kulturno in obrambno delo!

V Ljubljani, dne 12. junija 1914.

Za »Družbo sv. Cirila in Metoda«:

Andrej Senekovič l. r. prvomestnik.

Za društvo »Branibor«:
Aleksander Hudovernik l. r. predsednik.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za »Ciril - Metodovo društvo«:
»Ribniški malčki« zbrali 8 K 16 v. Ivan Kovač tovarniški delavec na Savi pri Jesenicah 3 K, odklonivši najdbino za najdeno denarnico, katero je izgubil gdč. Staralova na veselici 10letnice jeseniškega Sokola 7. t. m. in g. inž. M. S. izročil 10 K od g. prof. T. Skupaj 21 K 16 v.

Za Tel. društvo »Sokol« v Domžalah: Dr. Jos. C. Oblak, odvetnik v Ljubljani 20 K, iz poravnave Kuralt ca. Kirhar pred c. kr. okr. sod. v Kamniku od slednjega plačano globo.

Za »Zletni fond III. slov. vsesok. zleta« gospod A. T., tu 10 K.

Živeli nabiralci in darovalci!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 9. junija: Filip Pečelin, sin dninarice - hiralet, 19 let, Radeckega cesta 9.

Dne 10. junija: Karel Pipan, čevljarjev sin, 2 leti, Strelška ulica 15. — Lovro Capuder, sin tovarniškega delavca, 8 mesecev, Strelška ulica 15.

Dne 8. junija: Antonija Topolovšek, šivilja, 21 let. — Andrej Razpotnik, pivovarniški delavec, 46 let.

Dne 9. junija: Marija Nevečny, žena železniškega kurjača, 31 let.

Dne 11. junija: Leopold Žnidar, užitkarjev sin, 15 let.

V deželni bolnici:

Dne 12. junija: Aleš Krumpeštar, posestnik, 58 let. — Mihael Cvirn, delavec, 55 let.

Današnji list obsega 15 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenovati bolesti utešujoče, mišice in živce krepujoče, kot mazilo dobro znano »Mollovo francosko žganje in sol«, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 2.—. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevali MOLL-ov prepatat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 5 25

Svoji k svojim je geslo dandanes. Pod tem geslom se priporoča urarska tvrdka F. Čuden, ki je res domača tvrdka in je njen lastnik domač Slovenec. Ni skoro Slovenca, ki bi ne poznal te stare domače tvrdke, ki je bila nekdaj na Mestnem trgu, sedaj pa se nahaja že blizu deset let v Prešernovi ulici št. 1. Lokal na Mestnem trgu je bil svoj čas prevzel gospod H. Suttner, Čudnov svak, ki se je pozneje preselil v Gradec. Toliko v pojasnilo onim, ki iščejo tvrdko F. Čuden še vedno na Mestnem trgu.

RADIUM strapazin thanine

tovarne B. SPIEGLER in SINOVI Hronov

so izdelane iz najfinejše Amerikapreje, ter v lepoti in trpežnosti neprekosljive. Imajo prednost, da ostanejo v perilu snežnobebe ter so znatno ceneje kot konkurenčni izdelki. Dobivajo se v poljubni širjavi in debelosti za vsakovrstno živотно ali posteljno perilo v manufakturni trgovini J. Čuha, Ljubljana, Pod Trančo. — Zahtevajte vzorce za pralne preizkušnje.

Kdor je izpostavljen mokroti, trpi večkrat na revmatizmu, trganju in ozeblinah. Dobrodejno, točno učinkujoče vteralo, ki se hitro priljubljuje je Contrheuman iz lekarne B. Fragner v Pragi. Glej inserat.

Ni moči dosti opozarjati na škodljive posledice, ki lahko nastanejo z zanemarjenjem tega tako važnega in neuporabnega pomočka za prebavo. Dr. Ellof Förberg iz Stockholma opozarja na to, da je pri njegovih preiskavah 73% na caries obolenih oseb se imelo zahvaliti za to hudo zobno bolezen slabemu negovanju zob. Redno čiščenje zob po vsaki jedi in predno gremo spat s staropreizkušenim in pripoznanim čistilom za zobe, kakor je Sargov Kalodont se zatorej ne more priporočati zadosti nujno.

Barvasta fotografija na papir je želja in sen vseh amaterskih fotografov. V »Wiener Mitteilungen« je jako zanimiv sestavek o tej temi in se zlasti opozarja na uporabnost način Paget Company, ki se sedaj vidi v fotografski razstavi Royal Society v Londonu. »Wiener Mitteilungen« imajo dalje tudi članek iz peresa slavnoznanega strokovnjaka fml. baron Hübla »o posebnosti in rabi fotografskih svetlobnih filtrov«, ki naj bi jih vsak fotograf natančno proučeval in pri svojih posnetkih rabil. Sploh je čitanje »Wiener graphische Mitteilungen« nujno priporočati, ker prinašajo vrsto strokovnih sestavkov, rubriko za začetnike in velesilnimim novice iz vseh torišč znanja, ki je v zvezi s fotografijo. Izhajajo dvakrat na mesec in stanejo na leto samo 10 kron. Poizkusne vezke razpošilja zastoj firma R. Lechner, Dunaj I., Graben 31.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 13. junija 1914.

Pšenica za oktober 1914 . . . za 50 kg 12-95
Rž za okt. 1914 . . . za 50 kg 9-32
Oves za oktober 1914 . . . za 50 kg 7-90
Koruza za julij 1914 . . . za 50 kg 7-64
Koruza za avgust 1914 . . . za 50 kg 7-79
Koruza za maj 1915 . . . za 50 kg 7-40

ravnost pri lekarnarju E. V. Feller v Stubici, Elsa trg št. 238 (Hrvaško). Poizkusni tucat Fellerjevega fluida stane franko 5 kron, Fellerjevih kroglic 6 škatic franko 4 krone.

Borzna poročila.**Ljubljanska****„Kreditna banka v Ljubljani“.**

Uradni kurzi dun. borze 13. junija 1914

Maložbeni papirji.	Dinar	Blagovni
40/0 majeva renta . . .	81—	81.20
4-20/0 srebrna renta . . .	84.50	84.70
40/0 avstr. krona renta . . .	81.40	81.60
40/0 ogr. krona renta . . .	79.85	80.05
40/0 kranjsko dež. posojilo . . .	—	89—
40/0 k. o. češke dež. banke . . .	85.75	86.75

Srečke.

Srečke iz l. 1860 1/2 . . .	425—	435—
„ tiske . . .	675—	695—
„ zemeljske l. izdaje . . .	286—	296—
„ ovrške hipotečne . . .	279—	289—
„ avstr. kreditne . . .	237.75	247.75
„ ogrske hipotečne . . .	225.75	235.75
„ dun. komunalne . . .	469.50	479.50
„ avstr. kreditne . . .	481—	491—
„ ljubljanske . . .	57.75	61.75
„ avstr. rdeč. križa . . .	49.50	53.50
„ ogr. . .	28.40	32.40
„ bazilika . . .	24.25	28.25
„ turske . . .	208.90	211.90

Dejnice.

Ljubljanske kreditne banke . . .	398—	402—
Avstr. kreditnega zavoda . . .	600—	601—
Dunajske bančne družbe . . .	505.50	506.50
Južne železnice . . .	87.50	88.05
Državne železnice . . .	682.25	683.25
Alpine-Montan . . .	778.50	779.50
Češke sladkorne družbe . . .	282—	284—
Živnostenske banke . . .	264.50	265.50

Valute.

Cekini . . .	11.42	11.46
Marke . . .	117.95	118.15
Franki . . .	95.95	96.15
Lire . . .	95.60	95.85
Rubli . . .	251.75	252.50

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
12.	2. pop.	731.6	19.1	sl. zahrah.	sk. oblak.
„	9. zv.	731.7	15.1	sl. zah.	pol. oblak.
13.	7. zj.	731.9	12.8	sl. jvzh.	jasno

Srednja včerajšnja temperatura 16.0° norm. 17.4°. Padavina v 24 urah mm —3.

Žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec, da je vsemogočni Bog v svoji previdnosti k Sebi poklical gospoda

Jožefa Podržaj

gostilničarja

ki je včeraj ob 5. uri popoldne po kratki bolezni, previden s sv. zakramenti, v 35. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega pokojnika se prepelje v nedeljo 14. t. m. ob 5. uri pop. iz hiše žalosti Florjanske ulice 4 na pokopališče k Sv. Križu. 2327

Sv. maše po nepozabnem rajniku se bodo brale v župni cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani.

Priporočamo ga v molitev in blag spomin.

V Ljubljani, 13. junija 1914.

Marija Podržaj, mati. Fran, Ivan, Alojzij, Martin, bratje. Marija, Frančiška, Jožefa, Terezija, sestre.

Zahvala.

Za vse preblage dokaze iskrenega sočutja povodom prerane izgube našega iskrenoljubljenega

IVEKA

izrekan najpričnejšo zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujem gđ. Pavli Pernatovi, ki se je udeležila spreveda z gójenci otroškega vrta nadalje darovalcem krasnih vencev in šopkov, kakor vsem prijateljem in znanec, ki so spremili nepozabnega rajnega k preranemu počitku.

V ORMOŽU, dne 9. junija 1914.

Ivan Veselič

Zahvala.

Rodbina Peternelova izreka tem potom najtoplejšo zahvalo za sožalje izkazano ob smrti svojega nepozabljivega rednika, gospoda

Jurija Peternela

trgovca

dalje za darovane prekrasne vence in za častno udeležbo pri pogrebu nepozabnega rajnika izreka tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znanec svojo najpričnejšo zahvalo. V upanju, da se bode tudi na nas prenesla naklonjenost, katero je užival predragi pokojnik od vseh strani, priporočamo ga v trajen spomin.

Velike Lašce, 12. junija 1914.

Rodbina Peternelova

Tilsitski sir

v hlebihi, okoli 5 kg težkih, dober kakor ementalci, zaviti v staniol, pošilja na vse strani 1 kg á K 1.40 z embalažo po povzetju parna mlekarna Jos. Kobera, Loupy (Češko). Pri večjem odjemu primerno ceneje. Spretni zastopniki se sprejmo.

Trgovec

išče mesto potnika, skladiščnika, vodja kake filialke, vstopi tudi kot tihi družabnik kakega podjetja. Kavcija na razpolago. V ponudbi je navesti pogoje. Prosi se pismeno obrniti na na upr. „Slov. Naroda“ pod „1887/2322“.

Kuharica

išče službo le k boljši družini v Ljubljani. Nastopi lahko takoj.

Ponudbe pod „spretna 2320“ na upravn. „Slov. Naroda“. 2320

Blago za sokolske kroje

ima v veliki množini po nizkih cenah v zalogi

FELIKS URBANČ

veletrgovina v Ljubljani.

Mišja nadloga?

Brezplačna pojasnila in prospekt Tierärztliches Institut Dunaj VII., Burggasse 88/13. 2122

Dobro zaslužek

dobe inteligentni in marljivi ljudje brez posebnega truda. — Kje in kako, izvedo ako upravnistvu „Slov. Naroda“ naznanijo svoje naslove v zaprtih zavetih z napisi „Dobro zaslužek/2160“.

2160

Iščem krepkega, poštenega

dečka

v trgovino z mešanim blagom. Vstop takoj. 2154

Anton Zadnik, trgovec v Senožečah.

Dunajska tvornica

išče za Ljubljano in Kranjsko gospoda

kategora koli poklica za edino razpečevanje lahko razpečilnega predmeta brez konkurence, ki se brez truda da ž njim mesečno zaslužiti 5—600 K. Samo ponudniki, ki razpolagajo tudi z majhnim kapitalom, naj se v nedeljo ali ponedeljek od 9.—11. ure oglašijo v hotelu „Union“ soba št. 36. 2319

Proda se iz proste roke

visokoprtilična hiša

s trgovino z vinom na drobno in debelo, ter primerna klet, lep vrt in še 6. let prosta davka. — Rožna dolina 213 pri Ljubljani. 2293

2 sobi

za pisarno v visok. pritličju in enosobno podprtilično

stanovanje

se odda s 1. avgustom Slovenski trg 8 (trg pred justično palačo).

Pojasnilo!

Znameniti profesorji in zdravniki priporočajo in rabijo za lastno porabo našo patentirano higienično iznajdbo. Zakonski dobe natančno brošuro 20 od

Verlag für hygienische Litteratur Dunaj I., Wollzeile 12.

Kot tiskovino zastoj. Kot zaprto pismo proti zamki za 20 v. 2298

Kupi se v ljubljanski okolici

mala hišica z vrtom.

Posredovalci izključeni. 2250

Dopisi na upravnistvo „Slov. Naroda“ pod „A. Z. 26“.

Postranski zaslužek

za žene in deklice kateregakoli stanu s stalnim, z jamčnim delom na domu, najmanj 80 K mesečno. Popolnoma nova stvar. Vprašanja s priklopitvijo 60 vin. v znamkah na Institut Weissner, Dunaj VI., Magdalenenstrasse 8. 2202

Ločena žena

s punčko, ki hodi že v šolo, vajena navadnega gospodinjstva: kuhanja, šivanja in ročnih del, želi priti v pošteno, mirno hišo.

Cenjene ponudbe do 30. junija pod naslovom „Bodočnost št. 123“, Ljubljana, glavna pošta restanto. 2323

Sprejme se takoj za večjo tovarno

kontoristinja

prva moč, zahteva se popolno zmožnost knjigovodstva, korespondence, stenografije, strojepljisa. — Reflektantinja naj pošljejo ponudbe z navedbo referenc, zahteve plače v nemškem in slovenskem jeziku ter izpričevalo trg. tečaja in sliko do 20. junija na upravn. „Slov. Naroda“. 2321

Radi smrti lastnika 2284

se proda dobro vpeljana civilna, vojaška,

krojaška trgovina

z vsem pripadajočim inventarjem, zalogo in eventualno z terjatvami, na zelo prometnem mestu v Zagrebu.

Točne informacije daje tvrdka Eliáš in Lah, Marovska ul. 24.

3600 hektolitrov zajamčeno pristnih

prirodnih vin

velefinih belih in svetlordežih K 44—, rizling K 60—, 50% pristne sli-vovke in tropinevea K 140— za 100 litrov proda 2013

J. KRAVAGNA

Ptuj, Stajersko.

Dobro ohranjen

avtomobil

s 4 do 6 sedeži, in 2324

motor-kolo

z ali brez priklopnega voza se radi neprilike ceno proda. Ogleda se ju lahko pri

Keršiču, tovarni vozov v Šiški.

Napredaj se na Dolenjskem ob dr. Zavrni cesti ležeče. 2304

arondirano posestvo,

okoli 30 oralov zemlje. Približno polovica je gozda, drugo njive in travniki. Zraven spada hiša z gospodar. poslopji. Ogleda in izve se ravnotam. Griže št. 1, p. št. Vid na Dolenjskem. Naslov lastnice pri uprav. „Slov. Naroda“.

Trgovski sotrudnik

kot vodja večje trgovine se sprejme v službo na Stajerskem. Zahteva se Ima referenc in popolna samostojnost v manufakturi, špeceriji, železnih usnju, steklu, porcelanu in drobnjarijah. Ponudnik mora biti vsaj 24 let star. Naslov pove upr. „Slov. Nar.“

Razglas.

Dne 23. junija 1914 dop. ob 10. uri se vrši

javna dražba restavracije

v Trzinu tik koledvora t. j. hiša z vrtom. Kraska lega. Pogoji zelo ugodni. — Polžve se pri sodišču v Trzinu, Gorenjsko. 2300

Korespondent

za slovenski, hrvaški, nemški in laški jezik, obenem spreten knjigovodja, 30 let star, z dolgoletno prakso, izurjen stenograf in strojepisec, želi stalne službe. Sprejel bi tudi mesto tajnika kake mestne občine ali hranilničnega uradnika oz. solicatorja.

Cenj. ponudbe pod „Veritas 21/2310“ na upravn. „Slov. Naroda“. 1810

Spreten sedlar

vajen izdelovanja novih in popravljanj starih konjskih oprav, se išče.

Ponudbe na papirnico in celulozno tvornico v Podgori pri Gorici. 2215

Ako kdo želi za majhen denar kupiti

hišo

naj si jo ogleda na prijaznem Posavju. Hiša je lepa, prostorna, nanovo prezidana, jako pripravna za letovišče ali penzioniste, pa tudi za delavce, ker ni daleč od mesta. 2242

Natančnejša pojasnila se dobe v gostilni Tavčarjev dvor, pošta Jelica pri Ljubljani.

Senzacija! Kompletni nov avtomobil s 5 sedeži 4700 kron.

Podpisana tvrdka razstavi v nedeljo, dne 14. junija 1914 skozi ves dan sledeča moderna vozila p. t. interesentom na ogled:

Najnovejša kolesa znamke „Kinta“. Cena 120 do 150 kron.

Slovita motorna kolesa „Wanderer“. Cena od 1300 do 1800 kron.

Najmanjši avtomobil sedanosti „Wanderer“. Cena 5500 kron.

Najcenejši avtomobil sveta, ameriški „Ford“. Cena 4700 kron.

Luksus avtomobil in elegantni najnovejši avtobusi, priznane najboljše svetovne znamke „Austro-Daimler“.

Interesentom stojimo s strokovnimi pojasnili brezplačno na razpolago.

Karel Čamernik & Komp.

trgovina s kolesi, motorji in avtomobili, mehanična delavnica I. vrste in garaža

LJUBLJANA, Dunajska cesta šte. 9—12.

20 HP ameriški „Ford“ avtomobil s 5 sedeži 4700 kron. Senzacija!

„Wanderer“ najmanjši avtomobil sedanosti!

„Wanderer“ najboljša motorna kolo!

B. Götzl

Krasne novosti spomladanskih in poletnih oblek, površnikov domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.

Brez konkurence! Solidna postrežba! Najnižje cene!

LJUBLJANA,

Mestni trg št. 19.

Na obroke zlata verižica
za gospode in dame

60 gramov težka, K 140—, mesečno 4 K. Prve vrste srebrna ura s 3 srebrnimi pokrovi 14 K. Pošilja se na vse strani. Kdor bi rad ceno kupil uro in verižico, naj piše takoj. H. Lechner, Bielefeld (Lundenburg) 299 trgovina z zlatino.

Smrtno naznanilo.

Samo 2206

Ting-Ting

usmrti

vse

stenice

z zalego vred.

Dobiva se povsod v steklenicah po 60 h. Zraven spadajoča razpršilnica 20 h (se nabavi samo enkrat). Generalna zaloga: **Friderik Traub, Dunaj, XVIII 1, Genitzg. 4.** V Ljubljani pa **Anton Kanc, drogerija in B. Čvančara, drogerija.**

Ne pustite se premotiti!

Samo Mestni trg 25

kupite po nizki ceni in dobro pri svetovnoznani solidni tvrdki

H. SUTTNER

Ljubljana števil. 4.

Lastna protokollirana tovarna ur v Švici.

Tvrdka H. Suttner nima nobene podružnice v Ljubljani in ne drugje.

Zahtevajte moj novi povečani cenik zastoj in poštnine prosto.

Najcenejši nakup
otroških vozičkov

pri tvrdki

J. Pogačnik

Ljubljana, Marije Terezije cesta 13—18.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

803

+

Krvna bolezen

: ni sramota. :

+

Vsi smo ljudje in vsem prete venečne bolezni (stilis), škrofeljni, kožne bolezni in druge od slabe krvi izvirajoče bolezni. Vseh teh nevarnosti — naj bodo stare kolikor hočejo se rešite samo z **KROGLICAMI GERON.** Zdravljenjem s KROGLICAMI GERON. Prospekti zastoj. Škatljica z natančnim navodilom za zdravljenje 6 kron.

Izdelovalec: **Iekarnar Fowler, Pariz.**

Naroča se iz glavne zaloge:

E. LEDERER, Iekarnar,

Budimpešta IV. Museumring 21.

PATENTE

vseh dežela izpostuje inženir

33

M. GELHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Modni salon
Stuchly-Maschke

3 ŽIDOVSKA ULICA 3

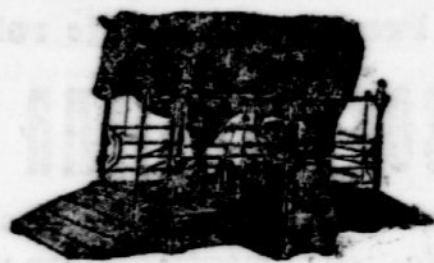
Priporoča cenj. damam tu in na deželi vseh vrst najfinejše in najmodernejše

čamske in otroške slamnike kakor tudi športne čepice

po znano nizkih cenah.

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno izvršujejo. 208 Cene brez konkurence!

Zivinske in masne tehtnice

(Brückenwagen)

izdeluje najceneje in najsolidnejše

domača tvrdka

IVAN REBEK

stavnica in umetno ključavničarstvo, Galje.

Cenik brezplačno in franco na razpolago.

Bleščeče belo perilo.

Kakor na solcu beljeno — izgleda perilo po polurnem kuhanju s primesjo

Persil

MODERNO PRALNO SREDSTVO.

Persil ne vsebuje — kljub svojemu hitremu učinku — nikakih perilu škodljivih snovi. Zajemčeno neškodljivo pralno sredstvo.

TOVARNA.

Gottlieb Voith
DUNAJ III. 1.

Napredaj po vseh trgovinah.

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1914.

Kuponom 3-10 dolgo za popolno moško obleko (suknja, hlače, telovnik) 1 kupon 7 kron 1 kupon 10 kron 1 kupon 15 kron 1 kupon 17 kron 1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K dalje blago za površnike, turistiški loden, svilnate kamgarne, blago za damске obleke itd. razpošilja po tvorniških cenah kot solidna in poštena vrlo znana:

Zaloga tvornice za sukno **Siegel-Imhof v Brnu (Bränn).**

Vzorci gratis in franco.

Od tega, da direktno naročajo blago pri firmi Siegel-Imhof na tvorniškem kraju, imajo privatni odjemalci veliko prednost. Največja izbira. Stalne najnižje cene. — Tudi najmanjša naročila se izvrše najpozorneje in natančno po vzorcu. 615

Krasne spomladanske novosti

dobro blago in po že priznani najnižjih cenah dobite

v modni trgovini **Peter Šterk** Ljubljana Stari trg 18

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, la kakovosti moško, žensko in otroško perilo, najmodernejši moški klobuki, čepice in slamniki. Čepice za dame, deklice in otroke, razni nakiti, vse potrebščine za šivilje itd.

A. Hauptmann-a nasledniki

A. ZANKL SINOVI

LJUBLJANA.

Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev, priporoča:

Oljnate barve

Suhe barve

Emajlne barve

Fasadne barve

Marijin trg št. 1.

Vse vrste: firnežev, čopičev, lakov,

Mavec (Gips)

Olje za pode in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje:

131

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastoj!

Ceniki zastoj!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„ Dolniška glavica 8,000.000 kron. „

152

Stritarjeva ulica števil. 2.

Rezervni fond okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

= ter jih obrestuje od dne vloge po čistih =

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

= = = vsah vrst po dnevnem kurzu. = = =

O naših močeh in slabostih.

(Povodom romana »Kontrolor Škrobar«.)

(Dalje.)

Če pogledamo po naši domovini, vidimo lahko na prvi pogled, kako se razlikuje prebivalstvo tistih krajev, koder je trta, od prebivalstva drugih krajev. Koder kostanj cvete in trta rase, so ljudje gorke krvi. Stoletja se bavijo z vinogradništvom in to je vplivalo na njih značaj in na vse njih življenje. Ljudje v vinorodnih krajih ne znajo tako trdo delati, kakor n. pr. Notranjec, ki so ga same mišice in ki se zna tudi v burji življenja vzdržati na nogah, niti so tako krepki in kremeniti, kakor so Gorenjci, finejši so in mehkejši in bolj živo hrepene po užitkih. Gorenjec ali Notranjec ni tako zgovoren in ljubezniv, kakor Dolenjec, pač pa tehtnejši in odločnejši. Ta razlika se vidi tudi na Štajerskem in na Primorskem. Vinska kapljica je vstvarila ta razloček, vinska kapljica je tudi vzrok, da so prebivalci vinorodnih pokrajin bolj lahkomišelnosti in tudi v seksualnih stvarih bolj laksne morale, kakor prebivalci drugih pokrajin. Toda v zvezi temu so prebivalci naših vinorodnih pokrajin na višji moralni stopnji, kakor n. pr. prebivalci južnofrancoskih vinorodnih pokrajin. Inklinacija k lahkomišelnosti je pač v naših vinorodnih pokrajinah očitna, a take korupcije, kakršno nam kaže »Kontrolor Škrobar« in ki naj bo tipična, ni nikjer.

Tudi drugače ima naš narod kreposti, ki so vredne priznanja. Ta narod je v obče dobrega srca in dobrih rok. Rad in veliko žrtvuje za vse, kar se mu zdi važno in koristno. Cerkev je našemu kmečkemu človeku danes še najbolj pri srcu in zanjo daruje ogromno mnogo. Saj vemo vsi, kako škoda je tega denarja, saj vemo vsi, koliko koristnejšega bi se dalo s tem denarjem storiti, in vsi vemo, da je to posledica kulturne stopnje, na kateri je narod, a gotovo je, da se v tej veliki požrtvovalnosti za cerkev ne zrcali samo tercijalistvo, nego v njej za to, kar se zdi ljudstvu lepo in koristno in nad vse važno. Naš narod ljubi tudi lepoto. To kažejo narodne noše. Seveda so redke, kar jih je namreč nepraktičnih in drugih, ali okus našega naroda se vendar v njih zrcali. Kako lepe kožuhe so časih nosili naši možje, kako slikovite so Bele Kranjce, kako krasne so žene in dekleta, kadar nastopijo v pečah in svilenih krilih. Fina in nežna je vsa oprava in s kako resno in tudi dosti gravično svečanostjo, se obnaša preprosto ženstvo, kadar nastopa v takih nošah. Naj igra pri tem nečimernost še tako veliko vlogo, te narodne noše so vendar dokaz, koliko okusa, koliko hrepenenja in koliko stremiljenja po lepem je v našem narodu. Kakšne smešne maskare so v primeri z našim ženstvom bavarske, solnograške ali tirolske kmetice v svojih nošah.

Tudi ukaželnost, veselje do čitanja in petja so kreposti in zlasti pri našem narodu bodo še rodile lepe uspehe, ker je narod od narave inteligenten.

Se so kreposti našega naroda velike. Že, da smo sploh še na svetu, da nas niso že davno potlačili, je dokaz naših narodnih kreposti. Stoletja smo pod nemškim gospodstvom. Ko smo se zbudili, nismo imeli nikjer nobene opore. Ob prepovedi Čehov, Madžarov in Poljakov je stalo močno, bogato in vplivno plemstvo, mi pa smo bili ubožni proletarci in vodilo nas je nekaj duhovnikov in posvetnjakov, ki vsi skupaj niso imeli nič vpliva, nič veljave, nič denarja in več kakor skromno socialno stališče. Tlačila nas je država, stiskala sta nas dva velika naroda, vajena gospodstva in oborožena z veliko kulturo in gospodarsko silo, a mi smo se vendar izkopali iz groba. Ali ni to krepost?

Res, naš dom ni tak, kakor bi moral biti, mnogo smeti je v njem in gotovo so tega krive tudi naše slabe lastnosti. Toda to vpije o lastni ničvrednosti, ki je baje edino kriva naših slabih razmer, je krivično. Franc Levstik gor ali dol — bil je temperamenten in nagel mož — res zato pa vendar ni, kar je vplil, da ni tuja sila, ampak lastna ničvrednost kriva naših razmer. Narod, ki se je brez plemstva in brez vse podpore v boju proti močnim nasprotnikom povzel tako daleč, kakor naš narod, temu se pač kaj takega očitati ne more. Danes smo narod, pred 100 leti pa nismo bili še nič — to pove dovolj.

Slabosti našega naroda so občečloveške. Brez slabosti ni nobenega naroda na svetu in ga tudi nikoli ne bo, kajti človek je rojen kot žival in šele vzgoja in kultura ga premeni v človeka. Občečloveške slabosti se ublažijo s kulturo in pri tem igrajo

klimatične, gospodarske, socialne in politične razmere veliko vlogo; po njih vplivu se razvijejo narodne posebnosti.

Tisoč let je naš narod živel v sužnjosti. Tudi drugi narodi niso bili svobodni, ali nad njimi so gospodovali domačini, nad nami pa tujec. Težko je bilo takrat življenje našega naroda. Pasje je bilo. Povsod prevlata in sila, za vsakim grmom sovražnik, ljudje zlobe in pohlepni. Slovenski suženj ni smel nikomur zapupati, moral se je vedno potuhnuti, moral porabljati vsa sredstva zvijače, da se je ubranil. Lahkoživi prebivalec vinorodnih dežel se je laglje akomodiral, kakor prebivalec drugih pokrajin. To čutimo in vidimo še danes v vinorodnih krajih. Tam je manj značajnosti, manj krepke volje in več potuhnenosti. Ali ni v vinorodnih krajih veliko več krivih priseg, detomorov in nepoštenosti, kakor drugod? V par desetletjih se pač ni dalo spraviti iz krvi, kar je nastalo v dolgih stoletjih. Ali v obče se mora priznati, da moraliteta našega naroda ni slabša, kakor je pri drugih narodih in veliko bolj, kakor n. pr. pri tržaških Italijanih.

Rado se očita našemu narodu tudi surovost in robatost. Ta slabost je najbolj razvita v krajih, koder ne raste vino, ampak nad to surovostjo se pač ni treba tako strašno zgražati, kakor je navada. Nazadnje so pa ti pretepi le dokaz velike življenjske sile, ki je kultura še ni ublažila.

To je pa resnica: mi ne znamo delati in mi ne znamo štediti. To sta naši največji slabosti in v tem tiči morda največja nevarnost za našo prihodnost.

(Dalje prihodnjak.)

Spominjajte se dijaškega društva »Domovina«.

Želodec je prebavljajoč in čistilni organ. Da pa tema obema svojima opraviloma zamore zadostno odgovorjati, je potrebno, da ga niti v tej niti v oni smeri ne silimo do prehudega dela, nego je potrebno skrbeti za to, da se mu oboje kolikor mogoče olajša. Za to izvrsten preiskusen izdelek je dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni dobavitelj v Pragi, ker je to prebavo spodbujajoč in voljno brez bolečin odvajajoč pomoček. Dobiva se tudi po tukajšnjih lekarnah. II. B.

Vizija slabega zdravnika in fizika dr. Schmitta da znamenito

Olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane K 4.— z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni na Novem trgu v Ljubljani.

NESTLÉ-JEVA

MOKA ZA OTROKE

Poskušnje pošlje na zahtevo popolnoma zastoj

Nestle, Dunaj I.

Biberstrasse. 6 k.

Proti

zoboboli in gnjilobi zob

izborne deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krona.

Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Realjeva cesta štov. 1 poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine ustna in zobna voda.

Sanja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim vljudo, pošljite mi zopet tri steklenice vaše izborne delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katere je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, ušja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.

Splošnoizjema

Mato Kaurinovič, kr. pošte marš.

Trgovskega sotrudnika

za trgovino s mešanim blagom obeh deželah jezikov zmožnega sprejme

Oton Roman v Radovljici.

Ženitna ponudba.

Trgovec in hišni posestnik, 28 let star, v večjem trgu na Spodnjem Štajerskem, se želi seznaniti s kako gospodično ali vdovo, katere bi imela 10—15.000 kron gotovega ali pa v premoženju.

2280

Le resne ponudbe pod »Ideal 1«, na upravn. »Slov. Naroda«.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani ocniki zastoni.

Contrheuman

je racionalno iz n. činkovih sestavin pripravljeno sredstvo.

množi ga zdravnik rabi v premožnih slučajih z najboljšim uspehom.

miri revmatične, protinske in nevralgične bolečine, odstranja čut gomoženja na vezilih, mestih in oteklin v členkih.

se zaradi točnega učinka čimdalje bolj rabi.

Ne dajte si vsiliti kakih nadomestil.

Lonček K 1—

Ako pošljete naprej K 150 dobite franko 1 lonček

• • • 5— • • • 5 lončkov.

• • • 9— • • • 10 lončkov.

Izdelovanje in zaloga

B. Fragnerja lekarna

c. kr. dvorni dobavitelj.

Praga III., št. 203.

Pazite na ime izdelka in izdelovalca.

Zaloga v lekarnah.

KINTA

CYCLES

so splošno priljubljeni ker so nedosežni v teku in trpežnosti.

Želagovolite si jih ogledati ali zahtevajte cenik.

Karel Čamernik & Ko.

Specialna trgovina s kolesi, avtomobili, motorji in posam. deli

Mehanična delavnica in garaža

Ljubljana

Dunajska cesta št. 9—12.

Pri nakupu različnega oblačilnega blaga se blagovolite obrniti na tvrdko

523

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10.

Na debelo in drobno.

Obstoji od leta 1883.

Izredno nizke cene!

Franc Kos Ljubljana, Sodna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogavice so ceno podpletnajajo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno. Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje.

Globoko znižane cene! Globoko znižane cene!

POZOR!

Zaradi selitve se nudi samo še nekaj tednov ugodna prilika za cenen nakup

drobnega modnega in pletenega blaga.

Gosp. trgovcem na deželi priporočam različno blago v partijah po zelo ugodnih cenah. — Oddati je tudi pudel in tri steklene omare.

Slavno občinstvo vljudo vabi

2238

tvrdka Lj. Dolenc, Ljubljana, Prešernova ulica št. 10—14.

Dobro blago se samo hvali!

G. F. Jurásek

vglaševalec glasovirjev in trgovec glasbil

Ljubljana, Poljanska cesta 13.

Zaloga prvovrstnih glasovirjev, pianin, harmonijev, gosli, gitar, tamburic, citer, harmonik itd. Najboljše strune »Weichold« in druge ter vse potrebščine glasbil. — Jamčim pisмено 10 let. — Zavod za ugaševanje ter popravila glasovirjev in vsega glasbenega orodja.

Najcenejša posojevalnica.

Vglašujem »Glasbeni Matic«, »Mladiki« in drugim slovenskim zavodom. Svarim pred samouki in neizkazanimi baje-strokovnjaki, ki instrumente samo pokvarijo. Edini samostojni strokovnjak za vglaševanje ter popravila vseh glasbenih instrumentov je na Kranjskem koncesionirana tvrdka

F. G. Jurásek.

Dobre

srajce

ceno!

Radi upeljave nove specialitete bodem prodajal del svojega skladišča perila po znatno znižanih cenah.

Ne zamudite te redke prilike!

Začetek v ponedeljek 14. junija.

Konec v soboto 28. junija.

Specialna modna in športna trgovina za gospode in dečke

J. KETTE

Ljubljana, Franca Jožefa cesta št. 3.

Hiša

na Savi pri Jesenicah, nasproti velike tovarne kjer se nahaja trgovina in gostilna se proda ali da v najem. Pojasnila daje lastnik **Oton Roman v Radovljici.**

Zaradi bolezni se da v Ljubljani gostilna v najem takoj ali za avgust.

Pismena vprašanja na **F. Sitar, Güssow depot, Sp. Šiška.** Za odgovor je priložiti znamko. 2314

Garantirano naravna dalmatinska vina in tropinovec po jako povoljnih cenah razpošilja **CIRIL ZANETA** posestnik vinogradov 1948 Spljiti (Dalm.). Ceniki zastoj in franko.

Nepremočljivost betonske in belega apna malta. 3
Osušenje vlažnih zidov in prostorov.
Proti vremenu odporne stene, kamor lije dež in fasade z belim smolom povarčel samo.

„STEARIT“ Neutralfir za vsako novo stavbo. Zahtevajte prospekt G od kemične tvornice Traiskirchen pri Dunaju, Lieblein & Co. Prodajna pisarna in zaloga F. P. Vidlo & Co. v Ljubljani.

Pazite na etiketo!

Pelinkopac POMURNY

Št. 11118. 2293

Razpis ustanove za uboge vdove.

Na dan obletnice poroke Njene c. in kr. visokosti gospe nadvojvodinje Marije Valerije je pri mestnem magistratu razdeliti **400 K**

med pet ubogih ljubljanskih vdov (to je vdov, ki imajo v Ljubljani domovinsko pravico.)

Nekolekovanе prošnje v katerih je natanko navesti gnotne, zdravstvene in rodbinske razmere (dohodke, bolezni, število nepreskrbljenih otrok itd.) je vlagati

do vštetega 11. julija 1914
na vložnem zapisniku mestnega magistrata.
Mestni magistrat ljubljanski,
dne 9. junija 1914.

G. Flux
Gosposka ulica 4, I. nadstropje, levo. 2309
Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb
Išče nujno:
gospodinja k 2 gospodom v Bosno, prav dobra hiša, 40 K; oskrbnico gospodinjstva in reprezentantino k otroku brez matere, nekaj kuharic v grofovske hiše, več pomival, deklic za vse, drugi oženjeni kočijaži itd. itd. Več v pisarni.
Pri vnanjih vprašanjih se prosil znamka za odgovor.

Spreten sedlar 2203
samostojen delavec, ki se posebno dobro razume pri popravilu konjske opreme in strojnih jermenov, se takoj sprejme v pivovarni Unio v Sp. Šiški.

Sprejme se takoj 2000 K posojila

proti 6 1/2 obresti na drugo stopnjo, 1 je hranilnica vključena. Varnost gotova. Drugo pove uprav. »Slov. Naroda«

5 vinarjev
vas stane dopisnica, s katero lahko zahtevate moj najnovejši, 4000 slik obsegajoči glavni katalog, ki vsebuje bogato vsebino potrebnih porabnih predmetov in primerljivih daril, ki ga pošljem vsakomur zastoj in poštne prosto.
Razpošiljalnica Jan Konrad, c. in kr. dvorni dobavitelj, Most št. 445 (Češko). Prave niklaste ženske ure K 390, 5— in več. Niklaste budilke K 290, harmonike K 5—, vijoline K 580, samokresi K 680. — Razpošiljanje po povzetju.
Brez rizika! — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Elektromotori
z enakomernim tokom in sicer eden 5 PS, eden 4 PS, eden 1 1/2 PS s sprožilcem in šinami (Anlasser und Gleitschienen) za 30 voltov, prav dobro ohranjen, se takoj prodaja. 2295
Frane Wasmayr, Liebenau pri Gradcu.

Kontoristinja
zmožna obeh deželnih jezikov se sprejme pri 2272

Kamilu Rabenstein, izvoz perutnine v Ljubljano. Žele se nemško pisane ponudbe.

Za pop. mirnega vendar zmedenega mladeniča, 30 let starega, se išče **stanovanje**

z vse oskrbo vred proti ugodni plači. Ker rabi k ozdravljenju razvedrila, bi bil pripraven kak zakonski par, ki nima drugega opravila, da se z njim tudi lahko spreha. Ponudbe pod šifro „Oskrba“ na uprav. »Slov. Naroda“. 2290

Zastopniki 2371

za Kranjsko se iščejo proti visoki proviziji. Po kratkem službovanju na poizkušnjo zagotovljeno mesto s pokojnino.

Ponudbe naj se vpošljejo na „Dunajsko mestno zavarovalnico“, Gradec, Herrengasse 11.

Katinka Widmayer „pri Solcu“ za vodo.
Zaradi preureditve trgovine vse blago 10 odstotkov ceneje.
Katinka Widmayer „pri Solcu“ za vodo.

Resna ženitna ponudba!
Prav kmalu se želi poročiti 27 letni inteligenten, soliden posestnik in obrtnik, kateri poseduje 30.000 kron premoženja, z domače vzgojeno 20 do 27 letno gospico, tudi vdova ni izključena, ki bi imela okrog 12.000 kron imetja in veselje do obrtništva. Tajnost zjamčena. 2159
Ponudbe pod „Resna ponudba. 2159“ na uprav. »Slov. Naroda«

Št. 985

Razpis.
Podpisano županstvo razpisuje

službo lampista

za prižiganje navadnih petrolejskih in »luks« svetilk. Mesečna začetna plača poleg postranskih dohodkov K 70— s prostim stanovanjem in razsvetljavo. Podrobnejši pogoji se izvedo v občinski pisarni. Prošnje s potrebnimi izpričevali je vlagati **do 23. junija** pri podpisnem županstvu.

Županstvo občine Spod. Šiška
dne 12. junija 1914.

C. kr. moško in žensko učiteljske v Ljubljani.

Oznanilo.

Zglasila za sprejem v I. letnik c. kr. ženskega učiteljske v Ljubljani sprejema ravnateljstvo

v nedeljo 28. junija od 9. do 1. ure,
v I. letnik c. kr. moškega učiteljske pa

v sredo 8. julija od 2. do 6. ure.

K zglasitvi je prinesiti s seboj krstni (rojstni) list, zadnje šolsko izpričevalo, zdravstveno izpričevalo uradnega zdravnika in izkaz o stavljenih kozah.
V Ljubljani, dne 12. junija 1914. 2312

Ravnateljstvo.

Zahvala in priporočilo.

Povodom **izselitve** dolgoletne, dobro znane **gostilne pri Virantu**

izrekam vsem svojim cenj. gostom iz mesta in dežele za naklonjenost in zaupanje, s katerim so me počaščali dolga leta, svojo najiskrenejšo zahvalo.

Ob enem naznanjam, da sem **prevzela** sedaj **gostilno „pri Cirilu in Metodu“**

Hradeckega vas št. 76 (nasproti Poljanskemu mostu),

kjer bodem ravnatoko vestno in točno postrezala z dobro pijačo in jedjo, kakor pri Virantu.

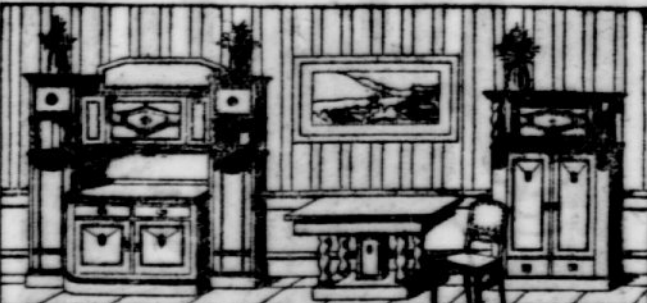
Priporočam se za prijazno naklonjenost tudi na svojem novem kraju, proseč mnogobrojnega obiska.

Z vsem spoštovanjem

Marija Lekše,
gostilničarka.
Hradeckega vas št. 76, gostilna „pri Cirilu in Metodu“.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.

Popolna spalna soba, orehov ali hrastov les **K 350.—.**

Jamči se za solidno delo. Cene konkurenčne.

J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13—18.

Med zlatorumen, trčan, zjamčeno čist, v dežicah s 4 1/2 kg vsebine, razpošilja po K 8:50
Cobelarstvo Ilirska Bistrica.

Parni stroj 6 konjskih sil, še dobro ohranjen, se prodaja. 2055
Zglasiti se je pri **Avguštu Prekuh,** Vel. čolnarske ulice 19, Ljubljana. 2306

Razpis.

službo lampista

za prižiganje navadnih petrolejskih in »luks« svetilk. Mesečna začetna plača poleg postranskih dohodkov K 70— s prostim stanovanjem in razsvetljavo. Podrobnejši pogoji se izvedo v občinski pisarni. Prošnje s potrebnimi izpričevali je vlagati **do 23. junija** pri podpisnem županstvu.

Županstvo občine Spod. Šiška
dne 12. junija 1914.

C. kr. moško in žensko učiteljske v Ljubljani.

Oznanilo.

Zglasila za sprejem v I. letnik c. kr. ženskega učiteljske v Ljubljani sprejema ravnateljstvo

v nedeljo 28. junija od 9. do 1. ure,
v I. letnik c. kr. moškega učiteljske pa

v sredo 8. julija od 2. do 6. ure.

K zglasitvi je prinesiti s seboj krstni (rojstni) list, zadnje šolsko izpričevalo, zdravstveno izpričevalo uradnega zdravnika in izkaz o stavljenih kozah.
V Ljubljani, dne 12. junija 1914. 2312

Ravnateljstvo.

Zahvala in priporočilo.

Povodom **izselitve** dolgoletne, dobro znane **gostilne pri Virantu**

izrekam vsem svojim cenj. gostom iz mesta in dežele za naklonjenost in zaupanje, s katerim so me počaščali dolga leta, svojo najiskrenejšo zahvalo.

Ob enem naznanjam, da sem **prevzela** sedaj **gostilno „pri Cirilu in Metodu“**

Hradeckega vas št. 76 (nasproti Poljanskemu mostu),

kjer bodem ravnatoko vestno in točno postrezala z dobro pijačo in jedjo, kakor pri Virantu.

Priporočam se za prijazno naklonjenost tudi na svojem novem kraju, proseč mnogobrojnega obiska.

Z vsem spoštovanjem

Marija Lekše,
gostilničarka.
Hradeckega vas št. 76, gostilna „pri Cirilu in Metodu“.

Vsakovrstne 2303

slamnike
od preprostih do najfinjših priporočam gosp. trgovcem in slav. občinstvu za obila naročila. Nizke, stalne cene, postrežba točna in solidna.
Franc Cerar, tovarna slamnikov
Stob, pošta Domžale pri Ljubljani.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

4 3/4 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

Bolgarsko posojilo. — Borzna kriza v Parizu. — Monopol špirta?

Bolgarski minister Tončev se je moral vrniti pred tednom praznih rok iz Berolina. Nemške banke mu niso hotele dati posojila v znesku 250 milijonov frankov, sicer niso principijelno odklonile prošnje, vendar so stavile take pogoje, katerih ni mogla sprejeti Bolgarija. Zahtevala so namreč, da se ustanovi eksportna družba, povečini z nemškim kapitalom, ki bi monopolizirala izvoz tobaka iz Bolgarije. Ako bi sprejela bolgarska vlada ta pogoj, bi imeli Nemci dvojni profit. Prvič bi se ta družba visoko rentirala, ker bi obvladala monopolistično ves tobačni izvoz. Po svoji volji bi diktirala kupne cene bolgarskemu kmetu, ki bi bil prisiljen prodati tobak tej družbi po takem kupu, kakor bi ga določila. Drugič pa bi si osigurala na ta način nemška tobačna podjetja zase celo bolgarsko tobačno žetev. Banke so namreč interesirane s svojim kapitalom na nemških tobačnih tovarnah. Bolgarska vlada ni mogla sprejeti teh pogojev, ki bi škodovali velikemu delu kmečkega prebivalstva. V bolgarski Trakiji se pridelava sedaj približno 4 milijone kg tobaka v vrednosti kakih 40—45 milijonov frankov. Do sedaj pa je bila zemlja slabo obdelana; z racionalnim in intenzivnim obdelovanjem bi se dosegli mnogo večji uspehi in zemlja bi rodila tri do štirikrat več. Bolgarska vlada pa je prepričana, da ne bo zboljšal njen kmet polja, ako bo moral prodajati tobak nemški izvozni družbi po tako nizki ceni, da ne bo mogel kriti niti svojih izdatkov. Ker so nemške banke pristajale na tem, da se jim mora dovoliti ustanovitev eksportne družbe, ki bi monopolizirala tobačni izvoz, so se pogajanja razbila, vključno temu, da so zastavile avstrijske banke, ki so se udeležile pogajanj, vse svoje moči, da bi jih pregovorile, naj dovoli posojilo brezpogojno. Nemčija ne ceni prav visoko — kakor se ravno kar vidi — prijateljstva z Bolgarijo. — Sliši se, da so baje naknadno obljubile nemške banke v zvezi z avstrijskimi posoditi bolgarski vladi 100 milj. frankov. Avstrijskemu poslaniku se je baje posrečilo pregovoriti nemške banke, da so dovolile predjem v znesku 100 milj. frankov, to je začasno posojilo, katerega smej potrditi vsak hip. Sedaj je popolnoma še negotovo, ali se izpremeni to začasno posojilo v fundirano. Iz vsote 100 milj. frankov, ki se je baje dovolila, ne dobi Bolgarija niti vinarja, ker se morajo plačati z njo najnujnejši dolгови. Avstrijske banke bodo krije svojo kvoto — se ne ve, koliko milijonov — na ta način, da prolongirajo za nedoločen čas bolgarske zakladnice izza časa druge balkanske vojske.

Proti koncu pretečenega in začetkom tekočega tedna so bili francoski finančni krogi jako razburjeni. Vodilni borzni papirji so prihajali dan na dan v velikih množinah na pariško borzo ter njihovi kurzi so znatno padali. N. pr. Banque de France je notirala 22. maja t. l. 4640 frankov, 5. junija t. l. pa 4605 frankov; Crédit Lyonnais 1605 fr., oziroma 1575 fr.; Société Générale 792 fr., ozir. 770 fr.; Crédit Mobilier 515 fr., ozir. 485 fr.; Banque de Paris 1543, ozir. 1468 fr. itd. Ne le banke, ampak tudi industrijska podjetja so trpela vsled splošne deroute, ki je vladala tekom zadnjih dveh tednov v Parizu. Posebno pa ruski vrednostni papirji so se ponujali na vseh koncih in krajih in le malo kdo jih je hotel kupiti. Že dolgo let ni doživela pariška borza take panike, ki je tem bolj nerazumljiva, ker je ostalo gospodarsko življenje še precej normalno. Denarni trg v Parizu je jako voljan; dobi se ga na borzi po 2½% na trimesečno menico; tudi v industriji ni mogoče opaziti nikake akutne krize. Te hude dneve na pariški borzi pa je povzročila Amerika. V Mehiki še vedno traja meščanska vojska. Železnice, rudokopi in druga industrijska podjetja so prišli tam ob veljavo. Tam pa je bil investiran večinoma francoski kapital. Sto in sto milijonov so izgubili Francozi v Mehiki. Sedaj so prišle neizmerne množine mehiških vrednostnih papirjev na trg, a nihče jih ni hotel sprejeti, in njihovi lastniki so prišli ob velik del svojega premoženja. Francoske banke so izgubile pri teh špekulacijah ogromne vsote. Razven Mehike se bori tudi skoro cela Južna Amerika s hudo gospodarsko krizo; posebno Brazilija in Peru. Tudi tu so bili angažirani Francozi z velikimi vsotami in so izgubili visoke odstotke svojega kapitala. Mali hranilci so bili popolnoma zbegani in so se hoteli opro-

stiti ne le slabih, ampak tudi dobrih papirjev, ker so izgubili v nje zaupanje. Pariška borza pa ni mogla prebaviti vsega materiala in radi tega je mogla nastopiti splošna deroute, ki je potegnila za seboj vse, kar je prišlo na trg. Domača industrija in sploh francosko narodno gospodarstvo pa je ostalo skoro nedotaknjeno; trpeli bodo skoro samo oni, ki so neposredno izgubili pri ameriških papirjih. Pariz je doživel tedaj borzno in ne splošno gospodarsko krizo.

V Avstriji obvladuje cel špirtov trg močan kartel, ki diktira cene ter določuje, koliko sme vsako posamezno podjetje producirati, oziroma prodati. Podjetniki so takorekoč uradniki kartela, ki nimajo drugega dela, kakor da vodijo svoje podjetje; vse drugo preskrbuje kartel. Ni jim treba skrbeti niti za reklamo, niti za odjemalce. Sedaj se sliši, da hoče naša vlada še nekoliko utrditi pozicijo špirtovega kartela ter mu pripomoči do nekakega monopola, tako da bi monopolistično obvladal cel avstrijski trg. Sedaj namreč sicer diktira cene po svoji volji, vendar ne sme previsoko posegati, ker bi s tem preveč zvišal rentabilnost špirtovih podjetij in na ta način opozoril občinstvo na dejstvo, da se špirtov tovarne visoko rentirajo; marsikateri kapitalist bi ustanovil novo podjetje, ki bi seveda delalo konkurenco kartelu. Sedaj pa baje namerava naša vlada preprečiti tako eventualno konkurenco s tem, da hoče uvesti koncesijo za špirtov tovarne. Kdor bi hotel v bodoče graditi špirtovo tovarno, bi si moral poprej izposlovati koncesijo. Kakor se pa sliši, vlada ne bo dajala take koncesije nikomur; torej bi imeli sedanji producenti špirta fiktivni monopol v celi Avstriji. Avstrijski karteli se niso mnogo ozirali na konsumenta, ampak so zahtevali visoke cene. Da bode špirtov kartel izrazil svojo eventualno monopolistično pozicijo, ne moremo dvomiti. Slovenci pa nimamo nikakega interesa na visokih cenah špirta, ker ga moramo od drugih kupovati. Ako bi se uveljavila koncesija za špirtov tovarne, bi imeli mi od nje samo veliko izgubo. — Sedaj se ne ve še natanko, kako in kaj misli vlada; dunajski borzi pa že nekaj diši. Kurzi špirtovih akcij so včeraj na dunajski borzi še precej poskočili, kar se le redkokrat zgodi. Te akcije so namreč po pretežni večini v trdih rokah in se prav malo in redkokrat tržijo.

Za kratek čas.

— Poglej, prijatelj, ta stokronski bankovec! Povem ti, takih ni več na svetu.

— Kaj pa je na njem tako posebnega.

— Da je moj!

Sodnik: Bežite no, svoje starosti vendar noben človek ne pozabi!

Obtoženec: Kako da ne — saj se vsako leto spremeni.

Učitelj: Pepček, povej, kaj nam daje ovca.

Pepček: Ne vem.

Učitelj: Pomisli malo. No... iz česa je pa tvoj suknjič?

Pepček: Iz očetovega površnika.

— Kaj bi radi?

— Prosim, gospod, jaz sem prišel vaš klavir popraviti.

— Saj vas nisem klicala!

— Vem da ne, ampak vaši sosede.

Katehet govori v šoli, kako je duhovski stan težak.

Učenka: Pa samo po kilogramih.

— No, prijatelj, kaj ti je rekel zdravnik.

— Rekel mi je sledeče: če bom kakor doslej izpil na dan 13 četrtink vina, bom v treh mesecih pokopan; če izpijem vsak dan le eno četrtinko, bom živ še dve leti.

— In kaj si sklenil.

— Napravil sem sledeči račun: 2krat 365 dni je 730 dni; 13krat 90 da 1170. Po tem računu bom raje, kakor doslej izpil 13 četrtink na dan.

— Ta osel, ta tepec... je dobil red! Kako je to mogoče? Ali si moreš misliti, zakaj so mu ga dali.

— Bržčas zato, ker... še nobene ni imel.

Postarna gospa velike obilnosti gre počasi po cesti, kar se zaleti vanjo čez cesto pribežal mladenič, da bi jo bil skoro podrl.

— Gospod, vi ste se nalašč vame zaleteli je jezno zavpila gospa.

— Ne! je odgovoril mladenič. Nalašč se zaletim le v mlade in lepe ženske.

Serijo umetniških reklamnih znamk so izdali »Bersonwerke Dunaj VII.« in se vsakemu proti vpošiljavi 5vinarske znamke pošljejo zastoni.

Svojege denarja je vsakdo sam gospodar, zamore ga makari zaigrati tudi v loteriji! Komur pa je njegov denar drag, ta naj čita sobotni oglaševalnega zastopstva srečkovnega oddelka Češke industrialne banke, glasom katerega z nakupom dobrih vrednostnih srečk zamore obogateti, na vsak način pa mu je zajamčen za vsako srečko po najmanj en dobiček, trajna vrednost srečk in s tem tedaj varnost za srečko izdanega denarja. Ker so za naročnike srečk določene tudi nagrade in premije, je marsikomu dana prilika, dobiti poleg izbornih vrednostnih srečk tudi še velik ali pa ves del zanje izdane kupnine nazaj. Ponudba je vseskozi poštna in se tedaj sama od sebe priporoča. Ker se prihodnje žrebanje vrši že v prihodnjih dneh, pišite še danes po pošto, ki vam ga takoj brezplačno pošlje: Srečkovno zastopstvo, Ljubljana 1.

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v specialni trgovini
A. & E. Skaberné
Mestni trg 10.
Velika izbira! Solidna postrežba!

Gospodinj in kuharice, ki vam je mar snaznost stanovanja in kuhinje, zahtevajte pri peteh in štedilnikih patentirana

kurilna vratca

ki jih izdeluje edino Ivan Mogilč, ključavničar v Ljubljani, Prule št. 6.

Vila Ježica-Opatija.

Najmodernejša zgradba, v centru, 3 minute od pomola, ob državni cesti, poleg zdraviliškega parka. Postaja električne železnice, električna razsvetljava, moderno urejeno sobo s balkonom iz razgledom na morje. Vodovod z gorsko vodo. — Zmerne cene.

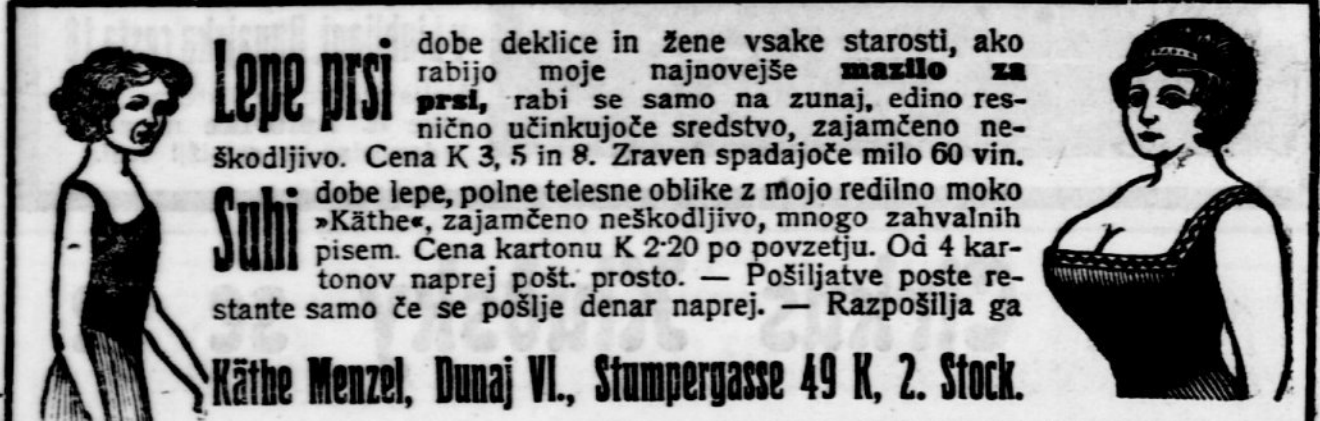
Mnogo denarja prihranijo kolesarji!!

K 85— namesto K 125—, Za reklamo razpošljem 500 novih koles »Torpedo« s prostim tekom elegantne oblike s svežo pnevmatiko in 3 letnim jamstvom. Ista kolesa z gorsko pnevmatiko K 90—, Sveži plašči K 4—, 5—, 6—, zračne cevi K 280, 3—, 350. Popravila, emajljanje, ponikljanje in vse sestavine po tviornih cenah. Ob sklicevanju na »Slovenski Narod« 50% popusta na moje nizke katalogne cene.

A. Weissberg, tvorniška zaloga, Dunaj II, Untere Donaustr. 23/S. Cenovniki gratis. Kupčija na obroke izključena. Slovenska korespondenca.

Lepo kmetijsko poslopje je na prodaj.

V prijaznem kraju, deset minut od mesta in pet minut od kolodvora na Spodnjem Štajerskem, pripravno za mlekarstvo, lesno trgovino in kmetijstvo. Odda se pod ugodnimi pogoji. Posedstvo ima najlepšo lego, primeroma 10 oralov gozda, 10 oralov njiv in 10 oralov travnikov. Hiša in vse gospodarsko poslopje je v prav dobrem stanju, zraven lep vrt in dva sadonosnika tudi je zraven mlin z 3 pari kamnov. Iz kmetije se lahko redi do 20 glav živine. Natančnejša pojasnila daje Obrtna Kreditna zadruga v Slovenjgradcu.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.
Priporočila in izpričevala 2181
raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago:
Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Stanje denarnih vlog na knj. in tok. rač. 31. dec. 1913:
K 230,032.922

C. kr. priv.

Stanje denarn. vlog na hran. knjižice 30. aprila 1914:
K 89,832.810

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnik. Vojni Maršal trg-Sv. Petra cesta (v bliž. „Askurazional General“).

Delniški kapital in reserve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, bankovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevno vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pisarna poslovanja in posredni o vseh v banko stroške spadajočih transakcijah vsled brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje bankovnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izvrševanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodernejši varni predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

1660
Glavna pisarna: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šteč. 41

Trgovina z orožjem in c. kr. zaloga smodnika Lechner & Jungl, Gradec, Spargasse 1.

Priloga po trnovskih cenah kot najboljše branilno orodje avtom. žepne pištole, točno zastreljene sistemov „Browning“, „Steyr“, „Mauzer“ in „Bayard“ samokresni najboljše izbiro že od K 5-50 naprej, floberti in karabinatice, dvocevne lovske puške od 36 K naprej. Patrone, patronske stročnice itd. itd. Cenovnik gratis in franko. 55 Cenovnik gratis in franko.

V Ameriko in Kanado

CUNARD LINE.

Reden ladijski promet

2 Trsta v New York

po nizkih cenah.

Potniki III. razreda dobe med vožnjo prosto vino in tudi v Trstu do odhoda ladje hrano in stanovanje prosto.

Pojasnila, vozne karte:
Andrej Odiassek, Ljubljana, Slomškova ul. 25
Cunard Line, Trst, Via Miramar 7.

Zdravilišče in kopališče Kamnik na Kranjskem.

Kamniško planino.

Železniška postaja.

Prekrasna gorska lega, zaveten kraj, brez prahu, popoln mir, tek pospešujoč planinski zrak, poživiljajoče planinsko solnce. — Vse vodno zdravljenje, utrditelni načini, solnčne, ogljikovokislinske, električne kopeli. Senčnat zdraviliški park, krasne gozdne promenade, izborna cena restavracija. Stanovanje v zdraviliškem domu in več vilah. Zmerne cene. Odlični uspehi pri krvnih, živčnih, srčnih in pljučnih boleznih. Prospekte daje gratis in franko dr. Rudolf Ruabe, vodilni zdravnik.

2233

Priznana izborni fotografski aparati

lastne in tuje konstrukcije. Dodelovanje vseh amaterskih posnetkov v našem ateljeju. Priporočamo pred nakupom aparata nas povprašati za svet. Vsi hitre prodaje vedno svež material. Naše priljubljene kamere „Austria“ in „Bayard“ samokresni najboljše izbiro že od K 5-50 naprej, floberti in karabinatice, dvocevne lovske puške od 36 K naprej. Patrone, patronske stročnice itd. itd. Cenovnik gratis in franko. 55 Cenovnik gratis in franko.

R. Lechner & (Wilh. Müller)

c. in kr. dvorna manufaktur na fotografije na Dunaju I. Graben 30 in 32. Največja zaloga za vsake fotografske potrebe.

Samo 5 dni! z brzoparniki francoske družbe.

Najhitrejša in najkrajša vožnja iz

Havre v New York odhod iz Ljubljane vsaki torek.

Vožnja iz Havre v Kanado odhod vsak mesec enkrat in iz

Bordeaux v juž. Ameriko.

Veljavne vozne liste (Sifkarte) in brezplačna pojasnila izdaja odločno

Ed. Šmarda

konces. potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta 18

Veljavne vozne liste za potnike iz Amerike nazaj v domovino po najnižji ceni.

Župnik Anton Nicolich

pri Sv. Luciji poleg Labina

je bil po uporabi

tinkture

za želodec

lekarnarja Piccolija

v Ljubljani, Dunajska cesta

rešen želodčne bolezni, na

kateri je trpel skozi 9 let.

Steklenica 20 vin.

Gulliver

prima kavčkov

podpetnik

kratki kavčkovski podpetnik

izredno cenó

ker jo napravil ošmo in kavčkov.

Cirkus Kludsky se je od zadnjega gostovanja 10 krat povečal.

Samo 7 dni in nobenega dneva več od 13. t. m. do incl. 19. t. m.

Ljubljana.

Predstava je vredna, da se jo pride gledati na milje daleč.

Predprodaja vstopnic od 10. dop do 6. zvečer v trafikli g. Češark, Selenburgova ulica in pri cirkuški blagajni.

velikanska cirkuška razstava

Največji živi nilski konj na svetu. Nabavna cena kron 30.000.

200 oseb prvovrstne umetniške moči.

300 živali iz vseh delov sveta.

Skupina Kitajcev in Arabcev.

Velikanski šotor za gledalce, obsegajoč čez 6000 oseb.

V soboto, dne 13. junija 1914 ob 8^{1/4}. zvečer

velika paradna otvoritvena predstava

in v sredo, dne 17. junija 1914

po dve veliki slavnostni predstavi

ob 4. popoldne in ob 8^{1/4}. zvečer.

Ob delavnikih ob 8. uri zvečer

velika predstava.

Največji živi nilski konj na svetu. Nabavna cena kron 30.000

Stalni posebni vlaki

65 lastnih voz za prevažanje

Lastna električna centrala. Ogrevanje, krojačnica, tiskarna, sedlarstvo, ključavničarstvo, kovačnica, lastne telefonske naprave.

10 slonov in 6 ceber, cebroidi, kenguri, Nilski konji,

22 levov,

tigri, severni rajavi in več vrst drugih

medvedov, kamole, lamo, opice, palitd.

levi in tigri-bastardi.

Samo 7 dni.

Samo 7 dni.

Jako nizke vstopne cene.

Leža za 4 osebe K 10.—

Sedež v loži K 4.—

Zaklepni sedež K 3.—

I. prostor K 2.—

II. prostor K 1.50.

III. prostor K 1.—

Stojišče na galeriji 70 vin.

Pri popoldanskih predstavah od narodnika dalje in otoci pod 10. letom na vseh prostorih polovične cene.

Stojišče 40 vin.

Zvečer polne cene.

SANATORIJ ELISABETINUM

zdravilišče za notranje, kirurške in ženske bolezni. Bolniška oskrba sester križark. — Prosta izbira zdravnikov. — Cene zmerno. — Moderno opravljena Röntgenova soba. — Udobno urejeno kopalnico z vsemi zdravilnimi pripomočki. V sanatorij se sprejemajo tudi poročniški slučaj. Poljanska cesta 10. 1059 Telefon št. 141.

Prodaja vina.

Zadruga hrvatskih vinogradnikov v Zagrebu ima v svojih kletah 4000 hekto čistega, zajamčeno naravnega belega in rdečega vina, novega in starega nudi po kakovosti hektoliter za ceno od 35 do 100 kron, stavljen na kolodvor Zagreb. Prodaja se od 100 litov naprej. Na vagone mnogo ceneje. Vsa nadaljna navodila daje

ravnatelj. zadr. hrv. vinogradnikov v Zagrebu, Kukovičeva ul. 5.

„Salvator“

gumijevi podpetniki.
Medosežni po elastičnosti, lahkotnosti, trdnosti.
Glavna zaloga:
Anton Krisper, Ljubljana.

Odvetnik

dr. Matej Senčar

naznanja otvoritev

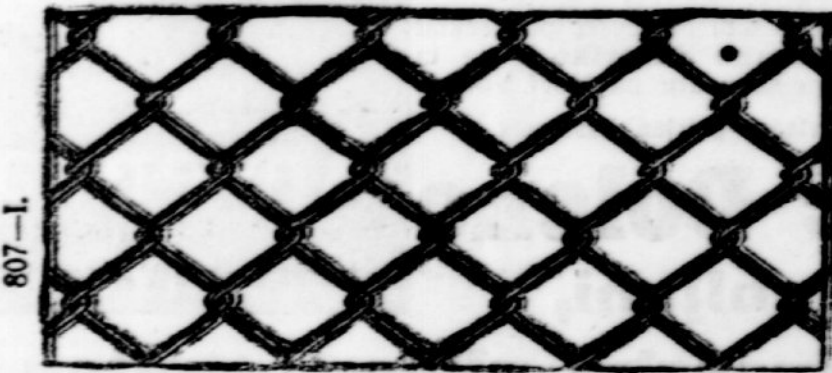
2239

odvetniške pisarne

v Laškem trgu, Cerkevna ulica.

Štiriozlate strojne žične pletenine

surove ali na ognju pocinkane, vseh debelosti in širokosti pentelj

posebno pripravne za ograjevanje gozdov, travnikov, vrtov, in voliere, okenske mreže ter mreže za pesek in gramoz, dalje material za ograjevanje, različnih debelosti jeklene bodeča žica za plotove, vedkrat sukana, šestereozlate, v ognju pocinkane strojna žičasta pletenina za varstvo proti zajcem, pasjaki, fazanariji, voliere, lažni-tenise, Rabitzove stene, monirake stube, žičaste in ograje iz kovane železa, stopniške ograje, okenske mreže, ograje za grobe, prebale, prečelje in balkone ter vsa zadrževalne fabrikate dobavljajo po najnižjih cenah po priznani najboljši kakovosti

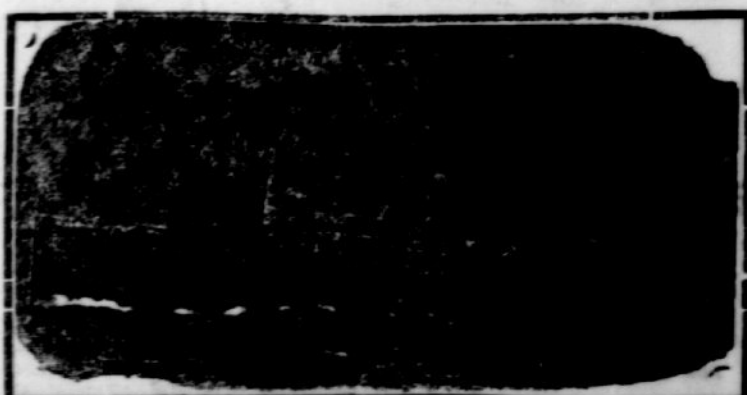
Hutter & Schrantz d. d., Dunaj VI., Windmühlg. 26/42
tovarnica sitarskega in klebočevinskega blaga.
Vzorci in vsa pojasnila gratis in franko. Dobiva se pri vseh večjih trgovinah z železino.

HAMBURG - AMERIKA LINIE.

Glavno zastopstvo:

FR. SEUNIG, LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 28.

442 parnikov.

„Vaterland“

58.000 ton,

„Imperator“

52.000 ton.

Najnovejša in največja parnika na svetu.

Predno kupite vozne listke, pišite po brezplačno pojasnila ter podobe teh parnikov, kajti nudijo vam z našo vožnjo danes najprijetnejše in najsigurnejše potovanje v medkrovju osebne pa v novem mešanem razredu oboje s 2, 4 in 6 posteljami z popolno opremo. V obeh razredih pri pogrjenih mizah se donal hrana po strežajih. Cena mešanemu razredu 20–30 K višja.

Za vožnjo 6½, največ 7 dni dam na zabavo jamstvo.

več vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe,

graver in izdelovatelj kavčkovih Stampilij

Ljubljana, Šelenburška ulica 1.
Ceniki franko. Ceniki franko.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11
priporoča

klobuke, slamnike
cilindre, čepice itd.

najnovejšo fasano
po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštnine prosto

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Teodor Korn

(poproj Henrik Korn)

pokrivalet streh in klepar, vpeljalec
strelododov, ter instalater vodododov

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Nitschek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.

Hišna in kuhinjska oprava. Postavljenja posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Šelenburška ulica št. 6

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov)

kakor tudi

umetniški ogenj po najnižjih cenah.

Popravlja pušk, samokresov in biciklov
točno in solidno.

Cenovnik zastoj in poštnine prosto.

Krapinske toplice (hrvaško.) zdravijo protin, revmatizem, ischias.

Pojemite in pre-
spekto dajo zastoj
ravnateljstva.

Naznanilo.

Dovoljujem si slav. občinstvu kakor tudi gospodom stavbnikom naznanjati, da imam velike zalogo doma 1221

izgotovljenih štedilnikov.

Delo je prav solidno izgotovljeno. Priporočam se tudi za vsa druga v mojo stroko spadajoča dela kakor vrtno, stopniščne, balkonske ograje, rastlinjake itd. ter vsa popravila, katera se točno in ceno izvršujejo. Cene zmerno.

RUDOLF GEYER, ključarski mojster
Cesta na Rud. železnico št. 10, Ljubljana.

Vsled najvišjega odobrenja Njegovega ces. in kr. apostolskega Veličanstva

30. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija obsega 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobitnik znaša

200.000 kron.

Zrebanje bo javno na Dunaju dne 2. julija 1914. Srečka stane 4 K.

Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju III, Vordere Zollamtstrasse 5, po loterijah, trafikah, pri davčnih, poštah, brzojavah in železniških uradih, po menjalnicah itd.; igralni načrti za kupovalce srečk zastoj. — Srečke se dopošljejo poštnine prosto.

Od c. kr. generalnega ravnateljstva drž. loterij. (Oddelek za dobrodelne loterije).

1994

Pisarna za urejevanje splošnih gospodarskih zadev.

J. ROZMAN, KRANJ.

I. denarni promet:

Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarnovarno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev.

II. Informacijske zadeve:

Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.

III. Izterjevanje terjatev:

Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. Inkaso menic.

IV. Promet z nepremičninami in podjetji:

Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.

V. Tehnično-komercialne zadeve:

Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. — Instalacije. — Načrti in proračuni.

VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah.

Sirogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago.

Najnižje cene.

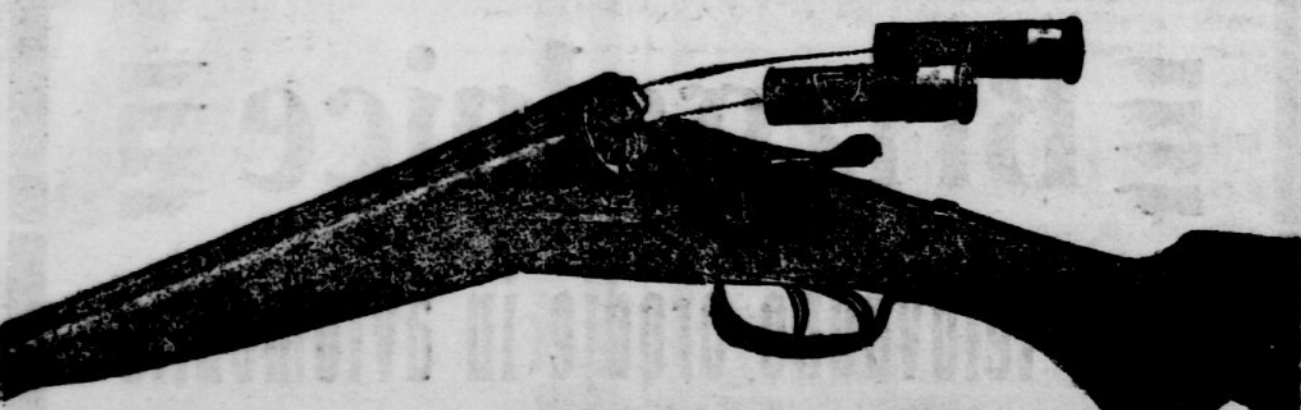
Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, zimni modroci, otroški vozčki itd.

Najsolidnejše blago.

Ljubljana

Fr. Ševčik

Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo velike zalogo raznovrstnih

217

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, ruskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke treceve in puške Beck s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravlja in narekuje se izvršujejo točno in kakovito. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštnine prosto.

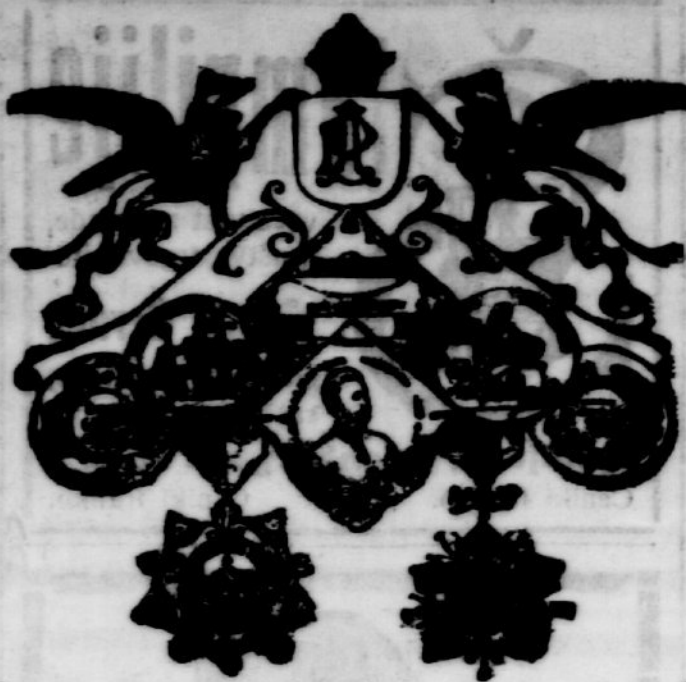
500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin „**Min balsam**“ Vaših kurjih oči, bradavice, otiščancev v 3 dneh ne odstrani brez bolečin. Cena lončku z garancijskim pismom K 1.—, 3 lončki K 2.50. Na stotine zahvalnih in prizn. pisem. **Kemeny, Kacchou (Kasas)** 2185 I. Pestfach 12/736 (Ogroke).

Zajamčen uspeh ali pa denar nazaj. Zdravstveni izkus o izvršnem učinku, zraven pa še na tisoče zahv. pism na ogle. **Bujne, lepe prsi** dobite ob rabi med.

dr. A. Rixa kreme za prsi oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, **zanesljiv uspeh**. Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8.— Razpošiljanje strogo diskretno. 1684 **Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17 E.** Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri „Klatem jolann“, drogeriji Kano in „Adrija“.

Anton Presker
krojač 40

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

prilpota svojo

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopie in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Vsak dan svež
sladoled
in
ledena kava
se dobi
v slaščičarni
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.

G. Čadež
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
poleg Urbančeve manu. trgovine
priporoča
klobuke
slamnike
čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.
Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

L. MIKUSCH
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo veliko izber
dežnikov in solnčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Kneza Auerperga radioaktivno termalno kopališče Toplice na Dolenjskem.

Dolenjskih železnic postaja Straža-Toplice. Gorki vrelec 38° C, čez 30.000 hektolitrov radioakt. termalne vode vsak dan, veliki basini, posebne kopeli, mahovne kopeli, elektroterapija, masaža, komfortno opremljene sobe, izborna restavracija. Zdravi se: revmatizem, protin, neuralgije (ischias), neurastenija, historigja, ženske bolezni itd. Prospekte razpošilja topliško ravateljstvo. Sezija od 1. maja do 1. oktobra. 1480

Ostn-
navljeno
I. 1042. **Tovarna oljnatih barv, laka in firneža** Telefon
številka
154.

BRATA EBERL
črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohišvena pleskarja 41
Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana
nasproti hotela „Union“. **Delavnica:** Igriška ulica št. 6. Električna sila.

Triumph
Štedilnike, peči,
trajnažareče vlože
(za uzidat v lončene peči)
varstvena **TRIUMPH** znamka
ceniki zastorj!
Do bawri nastavi se usakemu raznari jo.
Triumph tovarna
Štedilnikov in peči z z.o.z. Wels
Gorenje, Avstrijsko.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko
z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York
je proga

Red Star Line
Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice po novem urejene kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni. Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne. Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severne Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York. Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik **Franc Dolenc** v Ljubljani, Kolodvorska ulica odslej **stev. 35**, od južnega kolodvora na desno poleg predilnice.

THE VERA
American Shoe
za gospode in dame
so dospeli
iz Amerike.
Edina prodaja
čevljarnica
J. Szantner
Ljubljana
Selenburgova ulica št. 4.
Made by
Rico & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

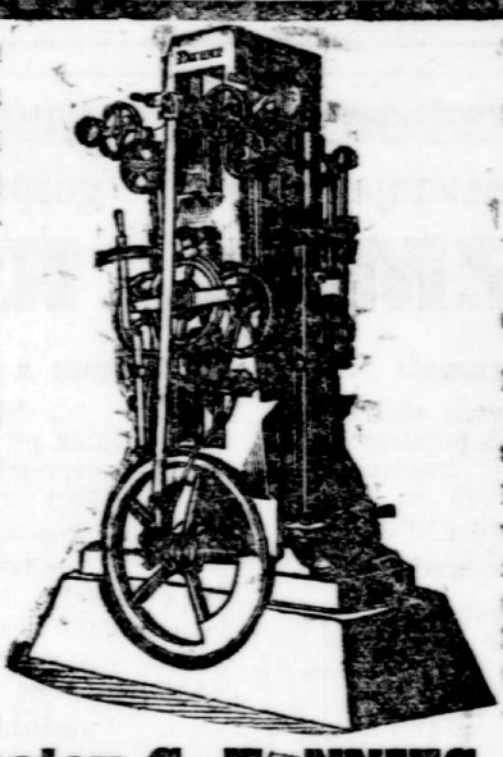
Paff najnovejši
brzošivalni stroji
so priznано najboljši.

Pouk šivanja in vezenja na stroj brezplačen.

Desetletno jamstvo. — Ceniki zastorj in poštno prosto.

Ign. Vok specialna trgovina šivalnih strojev in koles
Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

Zagni polno jarmenik in stroji za obdelovanje lesa vseh vrst zlasti patentni brzodelni jarmenik, jarmeniki cepilniki, (samice), benecan-... ski jarmenik... enolistni in dvolistni.
Vsi stroji za mizarje, kolarje, strugarje, sodarje, tesarje itd. itd.
Vsi stroji za izdelovanje pohištva iz vpognjenega lesa.
Stroji za lupljenje lesa.
Stroji za lesno volno.
Tvornica strojev G. TONNIES, Ljubljana P.

TURBINE
za vse vodne razmere z največjo izrabljivostjo.
Precizijski regulatorji.
Patent prijavljen.
MODERNE 320 TRANSMISIJE.
Prevzem kompl. tvor-
niških oprav za vsa
:: lesno industrijo ::
Najfinejše reference mnogo-
vrstnih obratov tu in v ino-
zemstvu. Sedaj se izdeluje
turbinska naprava za
I. kranjsko elektr. cen-
tralo: 2 turbini po 1600
— konjskih sil. —

ALFONZ BREZNIK učitelj Glasbene Matice in edini
zapriseženi strokovnjak c. kr.
deželnege sodišča.
Ljubljana, Kongresni trg 15.
(Nasproti nunske cerkve.)
Največja in najsposobnejša tvrdka in izposojevalnica
klavirjev in harmonijev
na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsega
glasbenega orodja, strun in muzikalij.
Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösen-
dorfer, Hölzl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder
Stingl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Lauberger & Gloss.
Hofmann in Hofberg (amerik. harmoniji).
Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh
modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z
angleško ponavljajočo mehaniko. 10letna postavno
obvezna garancija. Najomnina najnižja. Zamena naj-
ugodnejša. Uglasevanje ter popravila strokovno in ceno.
Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate izključno le-
jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falzi-
fikativ in navidezne „poželna“ pri kričalnih, ki se
drznej govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni
jedenega pomembnega fabrikata v zalogi.

Brizgalnice
cevi, telovadno orodje in avtomobile
kupujte samo pri
R. A. Smekal, Zagreb
katera tvrdka se zdaj glasi: 2093
Središčna prodaja ognjegasnih brizgalnic in potrebitim
telovadn. orodja in avtomobilov d. s. o. j. Praga-Smiehov
R. A. Smekal. V. L. Stratilok. V. K. Smekal.
Opozarjamo
da v zadnjem času razpošiljajo različne nemške tvrdke po svojem za-
stopniku v Zagrebu na gasilna društva nemške cecilke in ponujajo
svoje blago. — Ne podpirajte jih, ker imate svojo slovansko tvrdko.

Ali ste oženjeni?

Potem zahtevajte nove vzorce 3 za 1 K, 6 za 1 K 80 h, 12 za K, 342 ilustrovan cenovnik i, zdravniški nasveto gratis in franko (zaprti) 30 h). — L. Singer higienična manu-faktura, Dunaj F I Wiesingerstr. 8 F.

Stalni

2200

krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod „MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20.

Nadležne kocine

na obrazu ali na rokah odstrani v 5 minutah

Dr. A. Rixa 2121

odstranjevalec kocin.

Zaj. neškodljivo, gotov uspeh. Pušica za 4 K

zadostuje. Razpošiljanje strogo diskretno.

Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E.

Zaloga v Ljubljani: Lekarna „pri zlatem jelenu“, drogeriji A. Kanc in „Adrija“.

Posojila.

Brez porokov! Brez porokov!

Brez poprejšnjih stroškov

Častnikom, uradnikom, učiteljem, poduradnikom in penzionistom na mesečne obroke z obrestmi K 6.16 za vsakih 1000 K

Posojila

vsakemu proti porokom. Priskrbjevanje polic tudi brez zdravniške preiskave do 70. leta. Brezplačna pojasnila daje bančna in zavarovalniška pisarna krakoveškega vzajemnega zavarovalnega društva v Gradcu, Schlessenstättgasse 47. Hochparterre. Vprašanja v nemškem jeziku. 2220

Ceno češko posteljno perje
1 kg sivga očistene 2 K, boljše K 2.40, napolobelo K 3.60, belo K 4.80, prima mehke K 6.—, veleprima K 7.20. Najboljše vrste snežno belo perje K 9.60. — Izdelane postelje modrega, belega ali rmenega postelnega inleta. Prav dobro napolnjeno! Pernica ali blazina, 180 cm dolga, 116 cm široka K 10.—, K 12.—, K 15.— in K 18.—, 2 metra dolga, 140 cm široka K 13.—, K 15.—, K 18.—, K 21.—, Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 3.—, K 3.50 in K 4.—, 90 cm dolg, 70 cm širok K 4.50, K 5.50 in K 6.—. Nepovojlino se zamenja ali denar nazaj. — Natančni ilustrovani cenik gratis in franko. 3350
Benedikt Sachselt, Lobes št. 35, pri Plzinju na Češkem.

Sidro-Thymol-mazilo
za lahke doškodbe (rane), nezacceljene rane in opekline. Doza K — 80.

Sidro-Liniment. Capsici compos.
Nadomestilo za sidro-Pain-Expeller
Bolečine olajšuje mazilo za prehlajenje, reumatizem, trganje po udih, itd.
Steklenica K — 80, 1.40, 2.—

Sidro-Albuminat-železna-linktura
Za malokrvnost in bledico.
Steklenica K 1.40.

Dobi se skoro v vsaki apoteki ali pa direktno v
Dr. Richter-jevi apoteki „pri zlatem jelu“, Praga I, Elisabethstrasse 5.

Milijoni rabijo proti

kašlju

hripavosti, kataru in zaslezenju, krčnemu in oslovske-mu kašlju, nego slastne

Kaiserjeve
prsne karamelo
s „trema jeklami“

6050 not. poverjenih izpričeval od zdravnikov in zasebnikov z jamčuje gotov uspeh. Izredno prijetni in slastni bonboni. 1562

Zavitek 20 in 40 vin. škatlija 60 v. Prodaja jih v Ljubljani:

Ubald pl. Trnkoczy, lekarna. Rih. Sušnik, lekarna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Deželna lekarna. Mr. Ph. And. Bohinc, lekarna pri kroni. Mr. Ph. Jos. Čizmar, lekarna. Ant. Kanc, drogerija. B. Cvančar, drogerija „Adrija“.

Daniel Pirc, lekarna Adria. J. Bergmann, lekarna. Novo mesto. C. Andrijašič, lekarna. Novo mesto. Jur. Hus, lekarna pri Mar. P. V. pava. Milan Wacha, lekarna. Metlika. A. Rošček, lekarna. Radovljica. Hinko Brili, lekarna. Litija. Karel Savnik, lekarna pri „Sv. Trojici“. Kranj. Fr. Baccarich, lek. Postojna. Jos. Močnik, lekarna. Kamnik. E. Burdych, lekarna v St. Loki. Mg. Ph. B. Lavčič, lekarna. Trzin. Ph. M. E. Koželj, lekarna. Jesenice. V. Arko, trgovec. Senožeča. Jos. Rudolf, drog. Litija. J. Kandušar, trg. Menges. Jos. Ancik, lekarna v Ribnici. J. K. Hočvar, lek. na Vrhniki

Vtisnite si v spomin
= sliko in ime =
cigaretnega papirja in stročnic

OTTOMAN

kre s ponaredbami
hočejo konsumente
= zavarati =

Zobozdravniški in zobotehnični atelijé

v hotelu pri „Maliču“ nasproti glavne pošte

se priporoča p. n. občinstvu za vsa zobozdravniška in zobotehnična dela. Zobotehnični laboratorij vodi gospod Leopold Weiss, ki je izvrševal skozi 9 let svoj poklic v tujni in bil pozneje 4 leta nastavljen pri trdki O. Seydl kot prvi asistent in tehnik. — Atelije odgovarja najmlajšim zahtevam higijene in je opremljen z najnovejšimi iznajdbami na polju zobotehnike. Vsakojah o zdravljenje zob, vrši se brez bolečin.

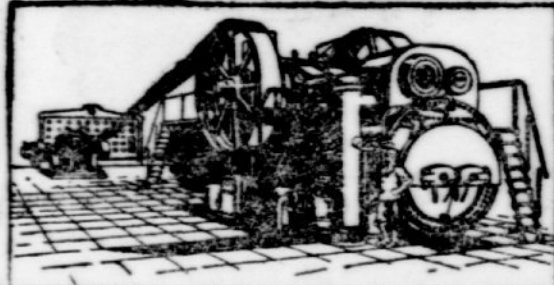
Cene zmerne, za revnejše tudi primeren popust. 2174 Uradnišijske ure od 8. zjutraj do 6. ure zvečer.

Ljubljana, hotel pri „Maliču“, nasproti glavne pošte.

R. WOLF

Devin-Buckau. Podružnica: Dunaj III, Am Heumarkt 21.

Dunaj 1913: zlata kolajna. Komotov 1913: zlata kolajna s posebnim priznanjem in srebrno drž. darilo.

Lokomobili z nasičeno in preogreto paro.

Originalna konstrukcija Wolf 10—800 k. s. 3249

Najizdatnejša poraba sile za vse obrti.

V celem izdelanih nad 1 milijon k. s.

DELNIŠKA DRUŽBA ZA STEKLEM OBRT
NEUSATTL/ELBOGEN ČEŠKO FRIDERIK SIEMENS

Zično steklo

gladko in ripljano, skoro bele barve, 4—5 mm debelo za stenska okna v delavnica, 6—7, 8 in 10 mm debelo za gorajo svetlobe vseh vrst, 15—30 mm debelo za konstrukcije podov. Povsod najbolje preizkušeno in nedosežno proti vrenju.

Odlo pilnani in odlo prešani izmenjajoči stekleni stavbni kamni

— oblastveno varovani — za okna, stene, krite obokov verand, zimskih vrstov, klosov, predstreb, kopalnic, bolnic, trgovin, led, ledenice, vrtnice kleti, kleti za poljenje, klavnice, kolodvorska poslopja, lokomotivne remise, tovarniške naprave i. t. d.

Stekleni strednik, gredel in zarezan, vseh oblik. Tiskovne plošče z višeno tico ali brez nje, različnih vzorov in velikosti in debelosti od 15—40 mm. — Surovo steklo, gladko in ripljano. — Skodelice za fotografije. — Signalne plošče za železnice. — Varstvena stekla pri napravah "a vopon tanje. — Steklena črta za zaplene table in rekl. črke vseh vrst

Humanic

12.50 16.50 20.50

Humanic-čevlji so neprekosljive kakovosti

LJUBLJANA, Franca Jožeta cesta šte. 1.

Denar takoj kulantno

iz lastnega za trgovce, obrtnike, tvorničarje itd., za višje uradnike, častnike in privatne uradnike, strogo diskretno. Majhna vračila. Komer. pisarna Sander Wiener (prot.firma) Požun (Pressburg.) 1873

Smrekovič in borovič

hlodov

se kupi vsaka količina franko vsak kolodvor. Ponudbe pod „Hlodi 2107“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Moški in ženske, ki so pri

bolezni sečne cevi

(iztok svež in zastaran) brezuspešno poskušali vse mogoče, naj takoj zahtevajo brezplačnega pojasnila o popolnoma neškodljivem, povsod lahko izvršljivem zdravljenju v zaprti kuverti, brez vsakega natisa. Ozdravljenje v okoli 10 dneh. Cena jako zmerna. Ob neuspešnosti znesek nazaj. 4564

Dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 83.

(Bez. Frankfurt-Oder.)

Potrebna zdravila pošlje ob naročitvi dunajska ali budimpešanska razpošiljalnica, v izogib vsem carinskim neprilikam.

Že od l. 1868 slajno preizkušeno

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

tvrdke G. HELL & COMP.

ki ga priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih

državah s odličnim uspehom uporablja proti

vsake vrste izpuščajem

zlasti proti kroničnim in luskastim lišajem in parasitarim

izpuščajem, luskam na glavi in v bradi, ima v sebi 60

odstožkov lesnega kotranova in se razlikuje bistveno od

vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini.

Pri trdovratnih kožnih boleznih rabite jako uspešno

Bergerjevo kotranovo-žvepleno milo,

Kot blazje kotranovo milo za ženske in otroke:

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo.

Daje brez kotrana jako slavno:

Bergerjevo borakovo milo

in sicer proti ogrozi, ogorenju, pegam, mozoljem in

drugim nepravilnostim kože.

Cena komada vsake vrste z navodilom

o uporabi 70 vinarjev.

Novo: Bergerjevo tekoče kotranovo milo

je izvrstnega učinka pri kožnih boleznih in

skupaj na glavi in v bradi kakor tudi kot

sredstvo za rast las. Steklenica 1 K 10 vin

Zahtevajte pol lekarnah in zadevnih trgovinah

izključno Bergerjeva kotranova mila in

pazite na poleg stojajo varstveno znamko

in na poleg stojajo firmni podpis

G. Hell & Co. na vsaki etiketi.

Odlikovan s častno diplomom na

Dunaju 1883 in z zlato sre-

tino na svetovni razstavi v Parizu leta 1900.

Tvornica:

G. Hell & Comp., Opava in Dunaj I, Helfferstorferstr. 11/13.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah:

Milana Lenška dodič, Ph. Mr. Josip

Čizmar, J. Mayr, G. Piccoli, Ubald pl.

Trnkoczy in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem

Za ohranitev

zdravega želodca

za podpiranje in uravnavo prebave za odstranitev škodljivega zagatenja, katerega posledica so mnoge bolezni, vedno učinkovite jako dobrodejno

dr. Rose balzam za želodec

Znane posledice nezmernosti, napačne diete, prehlajenja in telesna zaprtja n. pr. vzpohavanje, gorečica, napenjanje, tvoritev kisline, čut polnosti in krčne bolezni se omiljujejo in odstranijo in tako zabrani razvitek težkih in dolgotrajnih bolezni.

Svarilo!
Vsi deli embalaže nosijo zak. vpisano znamko. Nikjer si ne dajte vsiljiti nadomestil.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj le-

karna, haras pri „Črnom orlu“, Praga

Mala strana, št. 203. ogel Nerudove ulice

Po pošti se razpošilja vsak dan.

Velika steklenica 2 K. — Mala stek-

lenica 1 K. — Po pošti ako pošljete

naprej 1 K 50 vin. dobite eno malo

steklenico, za 2 K 80 vin. eno veliko,

za 4 K 70 h dve veliki steklenici, za

8 K štiri velike steklenice, za 22 K

pa 14 velikih steklenic franko. Za-

loga v lekarnah Avstro-Ogrske.

Urarski pomočnik

Samostojen delavec, se sprejme takoj proti dobremu plačilu pri Fr. F. Zajec, Ljubljana, Stari trg 9.

2251

Za moške in ženske.

Brez vbrizgavanja

v nekaj malo dneh celo najbolj zanemarjene toke bolezensi sočno sovi ozdravi

Ursin-Tecton.

1 škatlja s 100 kroglicami K 5-...

Za popolno ozdravljenje zadostujeta 2 škatli. Izdelovalec: The Ursin Chemical Co., London.

Naroča se v glavni zalogi:

E. LEDEKER, lekarnar,
Budimpešta IV. Muscumring 21.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 12 vplačili.

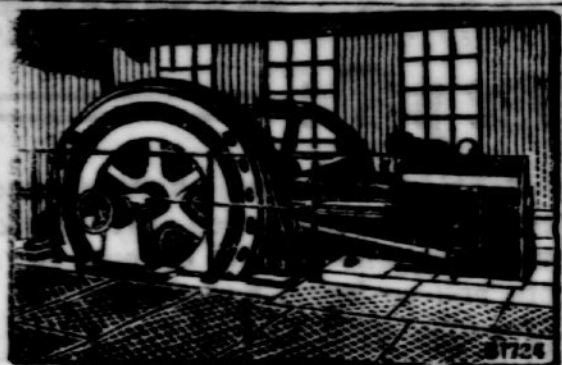
„SLAVIJA“

... vzajemna zavarovalna banka v Pragi. ...
Reservni fond K 60.700.720-10 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 120.000.304-25
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vse poslovanje dela: Čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposki ulici šte. 12.
Generalno zastopstvo v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljše sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Naslov na brzojavno: Lankovnik, Tolska ulica.

Lansovo vročoparno ventilno lokomotivo s direktno pripenjenim nametom.

.. HENRIK .. **LANZ** MANNHEIM

Podružnica: Dunaj VII., Laudong. 9.

LOKOMOBILE

Z VENTILNIM KRMILOM „SISTEM LENTZ“

ZA VROCO PARO NAJBOLJ PRIPRAVEN OBRATNI STROJ

PREPROSTA STREŽBA. — DELA DO 1000 HP.

NAJVEČJA ŠTEDLJIVOST.

NAJVEČJA ŠTEDLJIVOST.

LETNEGA IZDELKA CEZ 2000 LOKOMOBIL.

OBISK INŽENIRJA IN PONUDBA BREZPLACNO.

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in

zaloga štedilnikov

se nahaja:

172

Ambrožev trg šte. 9.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg. sivga, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhastega 5-10 K; kg vefinega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha, sivga 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsi puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, monankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir, 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, čistega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir, 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko. S Benisch, Dešenice št. 767, Češke.

475.000

kron, ozir. frankov in lir znašajo vsakoletni glavni dobitki velike skupine

5 originalnih vrednostnih srečk 5

kojih 13 vsakoletnih žrebanj se vrši dne

2. in 15. januarja,	1. in 14. majnika,	1. septembra (dve),
1. februarja,	1. julija,	14. septembra ter
1. marca (dve)	1. avgusta,	2. novembra.

375.000

kron, oz. frankov in lir znašajo vsakoletni glavni dobitki manjše skupine

3 originalnih vrednostnih srečk 3

kojih 9 vsakoletnih žrebanj se vrši dne

2. januarja,	1. majnika,	1. avgusta,
15. januarja,	14. majnika,	14. septembra,
1. februarja,	1. julija,	2. novembra.

Kupnina za veliko skupino vseh 5 srečk se plača v 60 mesecih po 6 K, za manjšo skupino vseh treh srečk pa v 60 mesecih po 4 krone.

Vsaka srečka mora najmanj enkrat zadeti! Vsi dobitki se izplačajo v gotovem denarju!

Vse srečke imajo trajno vrednost denarja in igrajo po izplačilu kupnine še dolgo vrsto let brez vsakega nadaljnjega vplačevanja, torej zastonj.

Vsak cenj. naročnik zamore dobiti nagrade in premije ter na ta način kupnino zase naročenih srečk poljubno znižati ali sploh dobiti

jih zastonj.

Pojasnila daje in naročila sprejema: **Glavno zastopstvo srečkovnega oddelka Češke industrijske banke v Pragi, Ljubljana.**

Naslov za pisma: **Srečkovno zastopstvo Ljubljana 1.** 2199

904
Singer šivalni stroji so neprekosljivi v trajnosti in vsestransko uporabo.
Singer šivalne stroje dobite samo v naših prodajalnah z „S“ izveškom.

SINGER Ko.

doln. družba šivalnih strojev.

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Kranj, Glavni trg šte. 119.

Novo mesto, Glavni trg šte. 45.

Kočevje, Glavni trg šte. 79.

Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhih vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi: **Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.**

PALMA

perot

pešca.

Najboljše švicarske vezenine.

A. ŠARC

Ist. Jadviga Sarc

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

Največja izbira namiznih garitur.

Najboljše platno v vseh širjavah.

Perilo za dame in gospode po meri.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1913	K 700.000.000—
Vlog	„ 43.500.000—
Rezervnega zaklada	„ 1.330.000—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in

stoji pod kotrolo o. kr. deželne vlade.

Hranilnica posoja na zemljišča in poslopja proti 5 1/2 % obrestim in najmanj 2 % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.